

**ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA
V PRAZE**

Provozně ekonomická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2011

Jitka SUCHÁNKOVÁ

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

katedra řízení

Diplomová práce

**Operační program Vzdělávání pro
konkurenceschopnost**

Jitka Suchánková

© 2011 ČZU v Praze

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra řízení

Akademický rok 2010/2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jitka Suchánková

obor Veřejná správa a regionální rozvoj nav.- Jičín

Vedoucí katedry Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu ČZU v Praze
čl. 17 odst. 2 určuje tuto diplomovou práci.

Název práce: **Operační program Vzdělávání pro
konkurenceschopnost**

Osnova diplomové práce:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Literární rešerše
4. Implementace Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost v České republice
5. Analýza Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost v Libereckém kraji
6. Návrhy a doporučení
7. Závěr
8. Seznam použitých zdrojů
9. Přílohy

Rozsah hlavní textové části: 60 - 80 stran

Doporučené zdroje:

Dvořáková, Z. a kolektiv. Management lidských zdrojů. Praha:C.H.Beck, 2007.
ISBN 978-80-7179-893-4.

Marek, D., Kantor, T. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie.
Brno:SPOL, 2007.
ISBN 978-80-87029-13-8.

MŠMT, Programový dokument Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost.

MŠMT, Prováděcí dokument Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Randall, S., Jackson, S., Jackson, S.E. Strategic Human Resource Management.
Toronto:Blackwell Publishing, 2008.
ISBN: 978-1-4051-4959-4.

Svozilová, A. Projektový management. Praha:GRADA, 2006.
ISBN 80-247-1501-5.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Mgr. Daniel Toth, Dr.**

Termín odevzdání diplomové práce: duben 2011

Vedoucí katedry

L.S.

Děkan

V Praze dne: 15. 3. 2011

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 8. dubna 2011

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Mgr. Danielovi Tothovi Dr. za odborné vedení, konstruktivní a cenné rady k vznikající diplomové práci.

Dále děkuji svým spolupracovníkům na odboru regionálního rozvoje a evropských projektů za spolupráci při zjišťování dat a pracovníkům odboru školství, mládeže, tělovýchovy a sportu za možnost využití údajů ze zpracovaných krajských materiálů. Na závěr děkuji i svým blízkým, kteří tolerovali důsledky mých omezených časových možností.

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

The Education for Competitiveness - Program

Souhrn

Diplomová práce se zabývá analýzou procesu tvorby projektů a procesem čerpání dotačních prostředků v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost v Libereckém kraji za období 2007 – 2010. Práce je tvořena dvěma stěžejními oblastmi – teoretickou a praktickou. Teoretická část vychází ze zpracování a prezentace odborných zdrojů, popisuje charakter Evropské unie a jejích politik se zaměřením na vzdělávací politiku a seznamuje s oblastmi, které s touto problematikou úzce souvisejí. Praktickou část tvoří především údaje získané pomocí analýzy dokumentů a údajů poskytnutých především odborem regionálního rozvoje evropských projektů Krajské úřadu Libereckého kraje, který je pověřen řídicím orgánem Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy realizací projektů jako zprostředkující subjekt. Další část podkladů bylo poskytnuto odborným gestorem globálních grantů oddělením projektů ve vzdělání na odboru školství, mládeže, tělovýchovy a sportu KÚLK. Cílem této práce je zmapování skutečného stavu zkoumaných procesů. Na základě zjištěných poznatků budou navržena doporučení jenž by vedla k optimalizaci a celkovému zlepšení při tvorbě a administraci projektů následném získání finančních prostředků OPVK.

Summary

The graduation theses focuses on the analysis of the projects administration and on the process of the utilization of allocated funds in the framework of the operational programme education for competitiveness in the Liberec Region for the period 2007 – 2010. It consists of two main fields - theoretical and practical. Theoretical part results from processing and presentation of specialized resources, describes the character of the EU and its policy with focus on the educational policy and presents fields closely related to this policy. Practical part consists mainly of data provided by the analysis of the documentation provided by the Regional Development and European Projects Department of the Regional Office of the Liberec Region. This department was charged with the administration of projects by the Ministry of Education, Youth and Sports as a managing authority. Another part of the data was provided by the Department of Education, Youth and Sports of the Regional Office. The aim of this theses is to examine the situation of the processes. On the basis of this examination the recommendations will be produced with the stress on optimalization and general improvement of the projects administration and subsequent gaining of financial means of the Operational programme.

Klíčová slova: Operační program, vzdělávání, konkurenceschopnost, čerpání finančních prostředků, analýza, optimalizace, monitorovací indikátory, administrace, projektový manažer, finanční manažer, grantové projekty

Keywords: Operational programme, education, competitiveness, utilization of financial means, analysis, optimalization, monitoring indicator, administration, project manager, financial manager, grant projects

1. ÚVOD.....	3
2. CÍL PRÁCE A METODIKA.....	4
2.1 Metodika.....	4
3. LITERÁRNÍ REŠERŠE.....	6
3.1 Evropská unie.....	6
3.3 Politiky EU.....	10
3.5 Evropská spolupráce ve vzdělávání.....	10
3.5.1 Instituce EU zabývající se oblastí vzdělávání.....	12
3.5.2 Vzdělávání v EU.....	12
3.5.3 Vzdělávací politika EU.....	13
3.5.4 Vzdělávací programy EU.....	14
3.6.1 Využívání možností Evropského sociálního fondu v zemích EU.....	16
3.6.2 Základní programy Evropského sociálního fondu.....	16
3.7 Lisabonská strategie.....	19
3.8 Politika hospodářské a sociální soudržnosti a operační programy.....	20
4 IMPLEMENTACE OPERAČNÍHO PROGRAMU VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST V ČESKÉ REPUBLICE.....	23
4.1.1 Globální cíl OPVK.....	24
4.1.2 Rozdělení OPVK.....	25
4.2 Teoretické východisko/terminologie.....	27
4.3 Přehled základní Legislativy ČR a ES.....	30
5 ANALÝZA OPERAČNÍHO PROGRAMU PRO KONKURENCESCHOPNOST V LIBERECKÉM KRAJI.....	37
5.1 Projektový cyklus probíhající na úrovni LK.....	38
5.1.1 Hodnocení grantových projektů na KÚLK.....	40
5.2 Publicita v LK.....	40
5.3 Prioritní osa 1.....	41
5.3.1 Vyhlášení 1. výzvy.....	42
5.3.2 Podpora absorpční kapacity v Libereckém kraji.....	45
5.3.3 Vyhlášení 2. výzvy.....	46
5.3.4 Vyhlášení 3. výzvy.....	49
5.4 Oblast podpory 3.2 a výzvy v LK.....	52
5.5 Druhá etapa globálních grantů.....	55
5.6 Shrnutí všech tří výzev.....	56
5.6.1 Prioritní osa 1.1.....	56
5.6.2 Prioritní osa 1.2.....	62
5.6.3 Prioritní osa 1.3.....	68
6 NÁVRHY A DOPORUČENÍ.....	73
7. ZÁVĚR.....	83
8. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	86
9 SEZNAM PŘÍLOH.....	89

1. ÚVOD

Motto:

„Tím, že učíme jiné, učíme sebe.“

Seneca

V dnešní uspěchané a neustále se překotně se vyvíjecí se době, ve které díky nejenom internetu a rychle se rozvíjícím neinformačním technologiím jsou na člověka kladeny vysoké požadavky a nároky na jeho znalosti. K tomu, aby každý jedinec byl na trhu práce uplatnitelný je nucen si neustále znalosti a dovednosti doplňovat, tzn. celoživotně se vzdělávat. Celoživotní vzdělávání je jedním z cílů Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (dále OPVK), patřící do operačních programů (dále OP), které v programovém období 2007-2013 realizuje Česká republika (dále ČR). Jedná o aktuální téma a OPVK spolu s dalšími OP naplňuje cíle evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti v ČR. Téma bylo zvoleno s ohledem na důležitost této oblasti pro ČR. Práce si klade za cíl představit relevantní data z praxe, konkrétně z Libereckého kraje (LK) a vykreslit tak zájem a potřebu o finanční prostředky z Evropské unie (dále EU). Do současné doby proběhly prostřednictvím Krajského úřadu Libereckého Kraje (KÚLK) celkem tři výzvy v rámci prioritní osy 1 - Počáteční vzdělávání pro prioritní osy 1.1. Zvyšování kvality ve vzdělávání v LK, 1.2 Rovné příležitosti ve vzdělávání v LK, 1.3 Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v LK a dvě výzvy pro prioritní osu 3.2. Podpora nabídky dalšího vzdělávání v rámci prioritní osy 3 - Další vzdělávání. Diplomová práce si klade za cíl analyzovat celkový stav čerpání financí v LK a zmapováním implementace OPVK v LK. Jeden z nástrojů, kterým bude práce hodnotit průběh čerpání, bude analýza úspěšnosti, důvody, proč nejsou žadatelé se svými projekty úspěšní a doporučení k vyvarování se nejčastějších chyb, které vedou k vyřazení projektů.

2. CÍL PRÁCE A METODIKA

Diplomová práce se zabývá jedním z operačních programů EU OPVK, který spolu s dalšími operačními programy naplňuje cíle evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Vzdělávání patří mezi aktuální témata dnešní doby. Hlavním cílem této diplomové práce je zhodnotit průběh čerpání dotačních prostředků a administrace projektů v rámci OPVK. Výsledkem je provést návrh optimalizace administrativních procesů. K dosažení tohoto cíle bude použita analýza administrace a procesu čerpání při přípravě a schvalování projektů v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost v Libereckém kraji za období 2007 – 2010. Dalším dílčím cílem je analýza finančního čerpání, úspěšnosti projektů a chybovosti. První hypotéza této práce předpokládá, že přísně nastavená kritéria pro formální náležitosti ze strany řídicího orgánu znevýhodňuje žadatele, kteří si projekty zpracovávají sami. Pro žadatele, kteří mají jako hlavní pracovní náplň jinou než zpracování projektů, je problém dodržet tato nekompromisně nastavená kritéria. Dále bude práce vycházet z hypotézy, že zájem žadatelů je vyšší než alokace prostředků v jednotlivých oblastech podpory pro LK. K potvrzení nebo vyvrácení výše uvedených hypotéz bude práce rozdělena do dvou základních částí a to praktické a teoretické. V teoretické části jsou vymezeny základní pojmy a definice týkající se problematiky EU a OPVK. Je zde také vysvětlena a rozvedena základní terminologie, působnost v oblasti operačních programů EU, úloha a předpoklady čerpání finančních prostředků. Prostor je věnován absorpční kapacitě projektů. Dále je zde uvedena i legislativa, o kterou se čerpání finančních prostředků z fondů EU opírá a podrobněji popsán vlastní proces projektového řízení. Předložená práce je zaměřena na zjištění faktického stavu a zmapování nejen možností čerpání finančních prostředků ale i míru úspěšnosti podaných žádostí. Druhá část je zaměřena na analýzu celkového čerpání v rámci jednotlivých prioritních os OPVK v LK. V práci jsou použity tabulky a grafy, jasně vyjadřující stav čerpání v LK. Cílem práce je návrh na zjednodušení procesu při předkládání a následného zpracování žádostí o poskytnutí dotací.

2.1 Metodika

Teoretická část vychází z deskripce odborné literatury, internetových zdrojů a platné legislativy. V praktické části byly k naplnění cíle zvoleny metody studie dokumentů,

analýza, syntéza a sběr dat. Některé informace byly získány z odborných literárních a internetových zdrojů a z veřejně dostupných materiálů Krajského úřadu Libereckého kraje (dále KÚLK) – odboru regionálního rozvoje a evropských projektů (dále ORREP), odboru školství, mládeže, tělovýchovy a sportu (dále OŠMTS) a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (dále MŠMT ČR). V práci jsou také zahrnuty zkušenosti a názory pracovníků, kteří se denně potýkají s řešením otázky projektových žádostí a čerpání finančních prostředků. Pracovníci v uvedených hodnoceních vycházejí ze svých praktických zkušeností získaných za dobu trvání OPVK, tj. od roku 2007, kdy začala příprava a vyjednávání o programu, do doby realizace diplomové práce, tj. do března 2011. Průzkum byl zaměřen na monitoring projektových žádostí podaných do OPVK v rámci tří výzev vyhlášených v Libereckém kraji. Součástí průzkumu bylo získat informace o stávajícím stavu čerpání. Prostřednictvím odboru regionálního rozvoje a evropských projektů KÚLK se podařilo získat informace o financích poskytovaných MŠMT prostřednictvím Libereckého kraje.

3. LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.1 Evropská unie

„**Evropská unie** (dále EU) je svazek demokratických evropských zemí, které se zavázaly ke společnému úsilí o mír a prosperitu. EU není (super)státem, ani klasickou organizací pro mezinárodní spolupráci. Členské státy Unie vytvořily společné orgány, na které přenesly část své suverenity, takže rozhodnutí o určitých záležitostech společného zájmu lze přijímat demokraticky na evropské úrovni. Evropská unie má od roku 2007 27 členských států a přibližně 500 miliónů obyvatel. Evropská integrace má své historické kořeny ve druhé světové válce. Myšlenka bližší evropské kooperace a následně integrace se zrodila v odhodlání Evropanů zabránit opakování podobných krveprolití a zbytečných ničení. V prvních letech se spolupráce týkala pouze šesti zemí a probíhala hlavně v oblasti obchodu a hospodářství. Dnes EU zahrnuje 27 zemí s 494 miliony obyvatel a zabývá se širokou paletou otázek, které mají přímý dopad na každodenní život jejích obyvatel.

Cílem EU je vytvoření společného trhu a hospodářské a měnové unie, podpora rozvoje a růstu hospodářství, zaměstnanosti, konkurenceschopnosti a zlepšování životní úrovně a kvality životního prostředí. K zabezpečení těchto cílů slouží čtyři základní svobody vnitřního trhu: volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu, a dále společné politiky Evropské unie například v oblastech hospodářské soutěže, měnové unie, společné obchodní politiky a zemědělství... Právní základ Evropských společenství představují především primární prameny, které mají povahu mezinárodních smluv, z nichž nejvýznamnější jsou zřizovací smlouvy, a sekundární prameny, jež se blíží právu vnitrostátnímu. Mezi ně náleží přímo účinná nařízení a směrnice.

Evropa je světadílem s mnoha různými tradicemi a jazyky, ale také se společnými hodnotami, jakými jsou demokracie, svoboda a sociální spravedlnost. Evropská unie tyto hodnoty brání. Podporuje spolupráci mezi národy Evropy, posiluje jednotu při zachování rozmanitosti a zajišťuje, aby rozhodnutí byla přijímána co nejbližše občanům. Svět jednadvacátého století se vyznačuje stále vzrůstající vzájemnou závislostí a více než kdy předtím je nezbytné, aby každý evropský občan spolupracoval s lidmi ostatních zemí v duchu zvědavosti, otevřenosti a solidarity.

Od Maastrichtské smlouvy se oblasti činnosti EU, tzv. politiky EU, dělí do tzv. tří pilířů. Pod první pilíř spadají ty politiky, které mají často spojitost s hospodářstvím členských států a jejich realizace většinou začala již před Maastrichem. Hovoříme tak o politikách Evropských společenství. Tyto politiky jsou spravovány na supranacionální úrovni zpravidla prostřednictvím Evropské komise bez primárního vlivu členských států.¹

„Evropské společenství je nejstarším a nejsilnějším pilířem EU. Jeho počátky jsou spjaty se vznikem Evropského společenství uhlí a oceli (Pařížská smlouva z roku 1951), Evropského hospodářského společenství a Evropského společenství pro atomovou energii (Římské smlouvy z roku 1957). Cílem Evropského společenství je podle článku 2 Smlouvy o ES podpora harmonického, vyváženého a trvale udržitelného rozvoje hospodářského života, vysoké úrovně zaměstnanosti a sociální ochrany, rovného zacházení s muži a ženami, trvale udržitelného a neinflačního růstu, vysokého stupně konkurenceschopnosti a konvergence ekonomické výkonnosti, vysoké úrovně ochrany a zlepšování kvality životního prostředí, zvyšování životní úrovně a kvality života, hospodářské a sociální soudržnosti a solidarity mezi členskými státy. Hlavním nástrojem k dosažení těchto cílů je vytvoření jednotného vnitřního trhu s takzvanými čtyřmi svobodami – volným pohybem osob, zboží, služeb a kapitálu. S vnitřním trhem úzce souvisí vytváření hospodářské a měnové unie. Od roku 1999 používá dvanáct členských zemí EU společnou měnu euro. Do prvního pilíře dále náleží společné politiky v oblasti zahraničního obchodu, zemědělství a dopravy a patří sem i řada dalších, koordinovaných a tzv. podpůrných politik. Po vstupu v platnost Amsterdamské smlouvy (1999) se ze třetího do prvního pilíře přesunuly záležitosti azylové a přistěhovalecké politiky, celní spolupráce a soudní spolupráce v občanskoprávních věcech. Do rámce EU byly začleněny i takzvané Schengenské dohody z let 1985/1990 o úplném odstranění kontrol na společných hranicích signatářských zemí. ES tak získala mnohem větší pravomoci v oblasti volného pohybu osob“.² „Další dva pilíře zavedla až Maastrichtská smlouva. Integrace v těchto oblastech je politicky citlivá, a proto mají členské státy při rozhodování velmi často právo veta. Rozhodování tedy probíhá na

---

¹ *Co je EU?* European Information Portal. [online]. 23. 3.2 011[cit. 2011-03-23].
Dostupné na: <http://www.eibp.eu/cs/co-je-eu.html>

² *Pilířová struktura Evropské unie*. Oficiální portál pro podnikání a export [online]. 1997-2011
CzechTrade[cit. 2011-03-20].
Dostupné na: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/pilire-a-politiky-evropske-unie/1000521/10896/>

mezivládní úrovni zpravidla v Radě EU.³ „Druhý pilíř zahrnuje všechny oblasti zahraniční a bezpečnostní politiky. Od 70. let členské země ES v oblasti zahraniční politiky spolupracovaly prostřednictvím mechanismu tzv. Evropská politická spolupráce, od vstupu v platnost Maastrichtské smlouvy (1993) Evropská unie vytváří Společnou zahraniční a bezpečnostní politiku (SZBP). Právním základem SZBP je Hlava V Smlouvy o EU. Podle článku 11 je cílem SZBP zabezpečovat společné hodnoty, základní zájmy, nezávislost a integritu Unie, posilovat její bezpečnost, zachovat mír a posilovat mezinárodní bezpečnost, podporovat mezinárodní spolupráci a rozvíjet a upevňovat demokracii a právní stát, jakož i respektování lidských práv a základních svobod. Druhý pilíř EU má mezivládní charakter, rozhodovací i výkonné pravomoci zůstávají v rukou členských zemí. O většině záležitostí se rozhoduje jednomyslně. Hlavním orgánem v rámci SZBP je Rada, která sdružuje ministry zahraničí členských zemí. Strategická rozhodnutí přijímají hlavy členských zemí na zasedáních Evropské rady, tzv. summitech EU. Amsterdamská smlouva ve snaze posílit koordinaci a prezentaci Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU vytvořila funkci Vysokého představitele pro SZBP, který pomáhá Radě s koordinací SZBP a může Unii zastupovat navenek. Podle článku 17 Smlouvy o EU Evropská unie postupně vytváří společnou obrannou politiku. Šedesátitisícové Síly rychlé reakce EU, které by měly být plně funkční do konce roku 2003, budou plnit tzv. Petersberské úkoly, definované jako humanitární a záchranné mise, mise k udržení míru a mise bojových jednotek k řešení krize, včetně nastolování míru. Cílem EU je, aby se její Evropská bezpečnostní a obranná politika co nejlépe doplňovala s NATO.

Třetí pilíř, jehož právní základ tvoří Hlava VI Smlouvy o EU, pomáhá při vytváření Evropské unie jako prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Jeho jádrem je policejní a soudní spolupráce v trestních věcech a spolupráce při předcházení a potírání rasismu a xenofobie. Negativní jevy, na které EU v rámci třetího pilíře zaměřuje svoji pozornost, zahrnují organizovanou i neorganizovanou kriminalitu, obchod s lidmi, trestné činy proti dětem, obchod s drogami, obchod se zbraněmi, korupci a další. I třetí pilíř má mezivládní charakter a také v jeho rámci je nejdůležitějším orgánem Rada ministrů. Prostředky, kterými zde Unie dosahuje svých cílů, tvoří spolupráce policejních, celních a justičních

---

³ *Co je EU?* European Information Portal. [online]. 23. 3. 2011[cit. 2011-03-23]. Dostupné na: <http://www.eibp.eu/cs/co-je-eu.html>

orgánů členských zemí, spolupráce prostřednictvím agentur Europol a Eurojust a postupná harmonizace trestního práva. Význam třetího pilíře EU vzrostl po teroristických útocích na New York a Washington z 11. září 2001. Členské státy Unie nyní přikládají mnohem větší důležitost ochraně své vnitřní bezpečnosti společnými silami.“⁴

3.2 Dělbá pravomocí mezi EU a členské země

„Při dělbě pravomocí mezi Evropskou unií a členské státy je stále větší důraz kladen na princip subsidiarity. Podle něj mají být rozhodnutí přijímána na co nejnížší úrovni státní správy/samosprávy. V podmínkách EU jde především o tzv. vertikální rozdělení pravomocí mezi Unií a členské státy. To může být nastaveno jedním ze čtyř následujících způsobů:

- V oblastech s tzv. **výlučnými kompetencemi** má Evropská unie v podstatě monopol na tvorbu pravidel. Členské země zde mohou přijímat rozhodnutí jen s povolením EU. Jde především o oblast zahraničního obchodu, cel, měnové politiky (pro země eurozóny) a část problematiky vnitřního trhu.
- V oblastech s tzv. **sdílenými kompetencemi** mohou členské země vydávat vlastní legislativu jen tehdy, pokud zde již neexistuje společná evropská úprava, případně jako doplněk k ní. Sem náleží mj. oblast čtyř svobod vnitřního trhu, zemědělství a rybolov, doprava, sociální politika, ochrana životního prostředí, hospodářská soutěž, daně, občanství Unie, ochrana spotřebitele, politika na podporu hospodářské a sociální soudržnosti a vízová, přistěhovalecká a daňová politika.
- **Doplňující kompetence** má Evropská unie v oblastech, kde svou činností podporuje politiku jednotlivých členských zemí. I když EU v některých oblastech s doplňujícími kompetencemi působí velmi aktivně, jádro pravomocí zde zůstává v rukou národních vlád. Do této kategorie náleží např. hospodářská politika, zaměstnanost, vzdělání, věda a výzkum, ochrana veřejného zdraví, kultura nebo celní spolupráce.
- Ostatní oblasti zůstávají zcela v **kompetenci členských zemí**. Evropská unie v nich nemá právo přijímat rozhodnutí. Členské země například samy rozhodují o své

---

⁴ *Pilířová struktura Evropské unie*. Oficiální portál pro podnikání a export [online]. 1997-2011 CzechTrade[cit. 2011-03-20]. Dostupné na: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/pilire-a-politiky-evropske-unie/1000521/10896/>

vnitřní organizaci, systému veřejné správy, organizaci svých bezpečnostních složek, justice, zdravotnictví, výši mezd atd.

3.3 Politiky EU

Orgány Evropské unie nemohou přijmout libovolné rozhodnutí jen na základě svého uvážení. Unie působí pouze v oblastech, které vymezuje Smlouva. Těmto oblastem se říká politiky EU. Klíčovou oblastí jsou takzvané společné politiky. To jsou oblasti, ve kterých členské státy zcela delegovaly své pravomoci na orgány Evropské unie, resp. Evropských společenství (Radu, Parlament a Komisi). Mezi společné politiky dnes patří společná obchodní politika, společná zemědělská politika, společná dopravní politika a pro 12 členských zemí eurozóny i měnová politika. Oblastem, kde členské státy přenesly svou působnost na orgány EU/ES jen částečně, jsou nazývány jako komunitární neboli koordinované politiky. Mezi ně patří především jednotný vnitřní trh, regionální (strukturální) politika, ochrana spotřebitele, ochrana životního prostředí, energetická politika a podpora výzkumu a technologického rozvoje apod.“⁵

3.5 Evropská spolupráce ve vzdělávání

„Politika EU v oblasti vzdělávání a odborné přípravy je založena na spolupráci mezi členskými státy. EU má přispívat rozvoji kvalitního vzdělávání a odborné přípravy tím, že bude podporovat spolupráci mezi členskými státy. Členské státy jsou nadále odpovědné za obsah výuky a organizaci vzdělávacího systému a systému odborného vzdělávání a jejich kulturní a jazykovou rozmanitost. Na základě Lisabonské strategie schválené v roce 2000 přijali v první polovině roku 2002 ministři členských států EU odpovídající za vzdělávání a odbornou přípravu strategické směry a cíle v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, které v průběhu let 2002 až 2010 měly Evropskou unii vést ve směru nejvyspělejší znalostní ekonomiky světa. Tento postup získal název pracovní program "Vzdělávání a odborná příprava 2010" (odtud zkratka ET 2010 reprezentující název programu Education and Training 2010). Protože se platnost tohoto programu blížila již ke svému konci, v průběhu českého předsednictví – konkrétně v květnu 2009 – byl přijat ministry školství všech EU států navazující dokument Strategický rámec evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě (ET 2020 – resp. Education and Training 2020). Vedle vize rozvoje vzdělávání

---

⁵ *Politiky EU*. Oficiální portál pro podnikání a export [online]. 1997-2011 CzechTrade[cit. 2011-03-20]. Dostupné na: <http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/politiky-eu/1000521/>

v Evropě do roku 2020 vyjmenovává celkem čtyři strategické cíle, jež odpovídají komplexnímu zaměření na celoživotní učení. Prvním cílem je realizovat celoživotní učení a mobilitu, druhým cílem je zlepšit kvalitu a efektivitu vzdělávání a odborné přípravy, třetím cílem je prosazovat spravedlnost, sociální soudržnost a aktivní občanství. Poslední čtvrtý cíl by měl zlepšit kreativitu a inovace, včetně podnikatelských schopností, na všech úrovních vzdělávání a odborné přípravy. Strategický rámec definuje principy evropské spolupráce, resp. základní pravidla a procesy, mj. otevřené metody koordinace (OMC), propojení se souvisejícími oblastmi – především Kodaňským procesem v odborném vzdělávání a Boloňským procesem ve vysokém školství, zdůraznění vazby na ostatní politiky (zejména výzkum, zaměstnanost, atd.), nutnost spolupráce s mezinárodními organizacemi a třetími zeměmi atd. Důraz na flexibilitu načrtnutých cílů a nutnost získávání konkrétních výsledků se zrcadlí v rozdělení celého období do střednědobých cyklů, pro něž ministři schvalují prioritní oblasti, na které by se chtěli v rámci zhruba 3letého období soustředit. Strategický rámec ET 2020 vymezuje také tzv. evropské referenční ukazatele – zkráceně European benchmarks. Jedná se o cílové hodnoty průměrných výsledků všech zemí EU ve společných prioritních oblastech, které by měly být dosaženy do roku 2020:

- v roce 2020 by se alespoň 15 % dospělých mělo zapojit do různých forem celoživotního učení;
- v roce 2020 by podíl 15letých žáků, kteří mají problémy se čtením, matematikou a přírodními vědami, měl být nižší než 15 %;
- v roce 2020 by podíl osob ve věku od 30 do 34 let s dokončeným terciárním vzděláním měl činit minimálně 40 %;
- do roku 2020 by podíl osob předčasně ukončujících vzdělávání a odbornou přípravu měl být nižší než 10 %;
- v roce 2020 by se vzdělávání v raném věku mělo účastnit alespoň 95 % dětí ve věku od 4 let do věku, kdy mají zahájit povinnou školní docházku.

Vedle těchto pěti benchmarků dostala Evropská komise mandát pokračovat v práci na možném vývoji dalších tří – pro oblast mobility, zaměstnatelnosti a kompetencí v cizích jazycích. Evropská spolupráce v oblasti odborného vzdělávání a přípravy od roku 2002 probíhá podle tzv. Kodaňského procesu, kdy si členské státy a další zúčastněné země

stanovují každé 2 roky konkrétní cíle. Tato spolupráce byla v roce 2010 znovu posílena přijetím tzv. Komuniké z Brugg.

3.5.1 Instituce EU zabývající se oblastí vzdělávání

Oblastí vzdělávání a odborné přípravy se v rámci EK zabývá Generální ředitelství pro vzdělávání a kulturu. Vytvořeny byly i dvě specializované agentury: Evropské středisko pro rozvoj odborné přípravy (Solun) a Evropská vzdělávací nadace (Turín). V Evropském parlamentu se oblasti vzdělávání zabývá Výbor pro kulturu a vzdělávání, který zpracoval celou řadu zpráv na základě vlastní iniciativy. Oblastí odborné přípravy se vedle toho zabývá též Výbor pro zaměstnanost a sociální záležitosti. V rámci Rady EU se oblastí vzdělávání zabývá Výbor pro vzdělávání, který připravuje podklady/dokumenty především pro jednání Rady EU scházející se ve formaci vzdělávání, mládež a kultura.⁶

3.5.2 Vzdělávání v EU

Lidské zdroje jsou hlavním bohatstvím Evropské unie. Jsou klíčové pro tvorbu a předávání poznatků a představují jeden z faktorů, které určují inovační potenciál každé společnosti. Investice do vzdělávání a odborné přípravy jsou rozhodujícím faktorem konkurenceschopnosti, udržitelného rozvoje a zaměstnanosti v Unii, a proto představují nezbytný předpoklad pro dosažení ekonomických, sociálních a enviromentálních cílů, které si EU stanovila v Lisabonu. Současně je nezbytné prohlubování vzájemné součinnosti a komplementarity mezi vzděláváním a dalšími oblastmi, jako je zaměstnanost, výzkum a inovace a makroekonomická politika.⁷

Od svého vzniku mělo Evropské hospodářské společenství jasnou představu o významu vzdělávání a odborné přípravy a jejich vlivu na hospodářskou integraci. Lidské zdroje představují v tomto pojetí významný potenciál ekonomiky, vyšší vzdělání je navíc nespornou komparativní výhodou pro volný pohyb osob. Požadavky na kvalitu a systémy vzdělávání se nejprve týkaly srovnatelnosti kvalifikací, uznávání diplomů a zapojení sociálních partnerů do vzdělávání. V rámci prevence nezaměstnanosti byl kladen důraz na

---

⁶ *Evropská spolupráce ve vzdělávání a strategický rámec ET 2020*. MŠMT 2006. [online]. [cit. 2011-02-20] Dostupné na : <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/evropska-spoluprace-ve-vzdelavani>

⁷ *Vzdělávání v EU*. Národní ústav odborného vzdělávání [online]. 2008 NÚOV.[cit. 2011-02-20]. Dostupné na : <http://www.nuov.cz/vzdelavani-v-eu>

adaptabilitu a zaměstnatelnost absolventů škol. Role vzdělávání se v EU od té doby mnohonásobně zvětšila a rozšiřuje se i nadále.“⁸ Vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů stojí dnes v centru pozornosti, příkladem širokého pojetí může být koncepce celoživotní učení. ReferNet je informační síť Evropského střediska pro rozvoj odborné přípravy, která slouží k výměně, shromažďování a šíření informací z oblasti odborného vzdělávání a rozvoje lidských zdrojů ve všech členských státech Evropské unie, ale také mezi státy EU, Norskem a Islandem. EU respektuje vzdělávací systémy členských zemí a považuje je za součást národní identity a kultury. Jejich osud je proto ponechán v kompetencích vlád jednotlivých členských zemí. V síti ReferNet jsou členské státy EU zastupovány institucemi mající společný zájem v oblasti rozvoje odborného vzdělávání, tzv. národními konsorciemi. Od roku 2004 zahájilo svou činnost Národní konsorcium v ČR, v jehož čele se střídají ve funkci Národního koordinátora Národní ústav odborného vzdělávání (NÚOV) a Národní vzdělávací fond (NVF). V období 2009-2010 stál v čele NVF, od letošního roku ho ve funkci vystřídal NÚOV.⁹

3.5.3 Vzdělávací politika EU

Škála pravomocí EU při prosazování politik se pohybuje od výlučných (u společných politik - např. nařízení EU v oblasti kvality potravin společné obchodní politiky), přes sdílené (např. směrnice na ochranu životního prostředí) až po doplňující. Oblast vzdělávání nepatří do společných politik EU. Na rozdíl od společné měnové a celní politiky má vzdělávací politika statut tzv. doplňující politiky. To znamená, že aktivita EU v této oblasti nezasahuje přímo do národní vzdělávací politiky, ale je omezena na podporu členských států. Orgány EU mohou členským státům pouze udělit doporučení. Podstata úsilí EU ve vzdělávání spočívá v systematické a rozsáhlé finanční podpoře jednotlivých zemí a regionů. Finanční podpora se odehrává na základě společně přijatých cílů a prostřednictvím strukturálních fondů a zakládáním komunitárních programů.

---

⁸ *Historie vzdělávání v EU*. Národní ústav odborného vzdělávání [online]. 2008 NÚOV.[cit. 2011-02-20]. Dostupné na : <http://www.nuov.cz/historie-vzdelavani-v-eu>

⁹ *Referent*. Národní ústav odborného vzdělávání [online]. 2008 NÚOV.[cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <http://www.nuov.cz/refernet?highlightWords=referNet>

K naplnění cílů vzdělávací politiky byly již v počátcích existence EU vytvořeny příslušné nástroje. Nejstarším nástrojem je Evropský sociální fond, hlavní a největší evropský fond pro potřeby lidských zdrojů. ESF se později spolu s dalšími třemi fondy stal součástí tzv. strukturálních fondů (SF). Vedle strukturálních fondů vznikly v 80. letech tzv. komunitární programy, které jsou zacíleny více na evropský rozměr a mezinárodní spolupráci v oblasti vzdělávání. Všechny tyto nástroje pomáhají v cyklu tzv. programových období, která jsou šestiletá. Nyní se nacházíme na konci programového období 2000-2006. Pro každé období jsou Evropskou komisí vypsána specifická pravidla čerpání, cíle a priority. V současné době se dokončují strategie a pravidla pro následující programové období 2007-2013.¹⁰

3.5.4 Vzdělávací programy EU

ČR získala po svém vstupu do EU nejenom možnost plně se zapojit do všech činností realizovaných na úrovni Společenství v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, ale také zapojit se do všech existujících komunitárních programů zaměřených na podporu rozvoje systémů vzdělávání a odborné přípravy v zemích EU a spolupráci mezi vzdělávacími institucemi. Tato možnost spolupráce se netýkala jen členských států mezi sebou, ale možnost spolupráce s institucemi ze třetích zemí. Prostřednictvím vzdělávání a celoživotního učení je snaha o naplnění cílů komunitárních vzdělávacích programů, tzn. posílení vzájemného porozumění mezi členskými státy EU a podpora naplňování záměrů společné vzdělávací politiky EU definované v rámci tzv. Lisabonské strategie. V současné době jsou vytvořené a realizované vzdělávací programy SOCRATES (program zaměřený na celoživotní vzdělání), LEONARDO DA VINCI (program zaměřený na všechny úrovně odborného vzdělávání), MLÁDEŽ (program zacílený na vzdělávání mládeže a neformální výchovu), eLEARNING (program podporující efektivního využívání informačních a komunikačních technologií v odborné přípravě a vzdělávání) ERASMUS MUNDUS (program pro spolupráci a mobilitu v oblasti vysokoškolského vzdělávání mezi EU a třetími zeměmi), TEMPUS III (program podporující rozvoj vzdělávacích systémů vybraných třetích zemí v rámci spolupráce s EU), JEAN MONNET (program na rozvoj evropských studií v rámci celoživotního vzdělávacích institucích) a centralizovaný program EU, který podporuje specifické aktivity v oblasti odborné přípravy a vzdělávání - Akční program Společenství na podporu subjektů činných na evropské úrovni.

---

¹⁰ *Nástroje vzdělávací politiky*. Národní ústav odborného vzdělávání [online]. 2008 NÚOV.[cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <http://www.nuov.cz/nastroje-vzdelavaci-politiky-eu>

Mezi programy, které se zaměřují na spolupráci s vybranými třetími zeměmi, patří programy EU – USA, EU – KANADA, EU – AUSTRÁLIE, EU – NOVÝ ZÉLAND, EU – JAPONSKO, ALFA (spolupráce mezi EU a Latinskou Amerikou ohledně vysokých škol), ALBAN (spolupráce mezi EU a Latinskou Amerikou v oblasti poskytování vysokoškolských stipendií) a program ASIA – LINK (spolupráce mezi EU a některými asijskými zeměmi ohledně vysokých škol).¹¹

3.6 Evropský sociální fond

Do oblasti sociální a ekonomické soudržnosti a evropské sociální politiky EU nejen patří, ale je i její nedílnou součástí Evropský sociální fond (dále ESF). Je jedním ze čtyř strukturálních fondů a pomáhá překlenout rozdíly v životní úrovni, které se vyskytují mezi lidmi a regiony v EU. ESF je financován ze zdrojů EU a pomáhá členským státům plnit společně odsouhlasené cíle a přispívá na jejich aktivity zaměřené na zlepšení budoucnosti lidí při hledání zaměstnání a zvyšování kvalifikace. K hlavním oblastem politiky ESF se zařazuje rozvoj a podpora aktivní politiky na trhu práce, podpora rovných příležitostí pro všechny v přístupu na trh práce, podpora a zlepšování školení, vzdělávání a poradenství jakožto součástí politiky celoživotního vzdělávání. Dále se tam řadí podpora kvalifikované, vzdělané a flexibilní pracovní síly a opatření na zlepšení přístupu žen na trh práce. Prioritou pro ESF je podporovat potřeby jednotlivců, aby se zvýšily jejich šance na zaměstnanost. Zároveň ESF lze využít pro dotace na zlepšení organizace a soustav na trhu práce a pro jeho efektivnější fungování.¹²

„České republice, respektive MŠMT, se otevírá možnost spolufinancovat z prostředků Evropského sociálního fondu zejména aktivity podporující rozvoj a zkvalitňování počátečního vzdělávání (modernizace vzdělávacích programů, rozvoj klíčových dovedností, usnadňování pracovního uplatnění), rozvoj a zdokonalování systému vzdělávání a získávání kvalifikace, včetně vzdělávání učitelů, dále aktivity podporující vytváření vazeb mezi trhem práce a vzdělávacími, školícími a výzkumnými institucemi, včetně důrazu na lepší přípravu lidí pro uplatnění na trhu práce.

---

¹¹ *Vzdělávací programy EU*. Ministerstvo školství a tělovýchovy. [online]. [cit. 2011-03-21]. Dostupné na: <http://aplikace.msmt.cz/HTM/JKVzdelavaciprogramyEUUVOD1.htm>

¹² *Evropský sociální fond*. Ministerstvo školství a tělovýchovy. [online]. [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/zakladni-informace-o-esf>

3.6.1 Využívání možností Evropského sociálního fondu v zemích EU

Téměř polovina prostředků poskytnutých Evropským sociálním fondem na rozvoj lidských zdrojů je v zemích jako např. Řecko, Portugalsko nebo Irsko určena pro posílení systému vzdělávání. Druhá část je určena na programy, které jsou zaměřeny na boj s nezaměstnaností prostřednictvím akcí, které jsou zaměřeny proti vylučování z trhu práce. Obsahovými východisky pomoci a podpory se stávají klíčové dokumenty, např. Národní rozvojové plány a Operační programy, ve kterých jsou formulovány jednotlivé priority a opatření. Odpovědnost za Evropský sociální fond je většinou rozdělena mezi více institucí: např. ministerstvo školství a vědy ve spolupráci s dalšími ministerstvy a institucemi, v Irsku, ministerstvo práce a ministerstvo školství, v Řecku a v Portugalsku ministerstvo práce a odborného vzdělávání apod. Mezi hlavní priority, na jejichž základě žádají a následně získávají členské státy finanční podporu z Evropského sociálního fondu, patří především priority zlepšování vzdělávacího systému a kvality počátečního vzdělávání, rozvoj vědy, výzkumu a technického vzdělávání, rozvoj odborného a podpora dalšího vzdělávání. Realizace kurikulárních inovací, podpora vzdělávání učitelů, podpora terciárního sektoru, podpora vzniku struktury certifikací a akreditací nebo prevence předčasného opouštění školy jsou pak aktivitami, které naplňují jednotlivá opatření.¹³

Jak jsme již výše uvedli, ESF je důležitým finančním nástrojem při realizaci Evropské strategie zaměstnanosti. Jako v celé EU, tak i v ČR jeho hlavním posláním Pro ČR na programovací období 2007-2013 činí objem finančních prostředků z ESF 3,8 mld. EUR.

3.6.2 Základní programy Evropského sociálního fondu

V období 2007 – 2013 jsou tyto základní programy ESF, které umožňují čerpání prostředků v oblasti lidských zdrojů v ČR a hlavním městě Praze:

- OP Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ)
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK)
- OP Praha – Adaptabilita (OPPA)

Z ESF jsou podporovány projekty neinvestičního charakteru, jako například rekvalifikace nezaměstnaných, speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, pro děti a mládež z etnických menšin a další znevýhodněné skupiny obyvatel. Dále pomáhá tvořit

---

¹³ *Evropský sociální fond*. Ministerstvo školství a tělovýchovy. [online]. [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/zakladni-informace-o-esf>

inovativní vzdělávací programy pro zaměstnance, podporuje začínající osoby samostatně výdělečně činné, poskytuje dotace na rozvoj institucí služeb zaměstnanosti a vzdělávacích programů včetně distančních forem vzdělávání. Zlepšuje podmínky pro využívání informační a počítačové techniky pro žáky a učitele. Zvyšuje kompetence řídicích pracovníků škol a školských zařízení v oblasti řízení a personální politiky. Uplatňuje kombinované a distanční formy studia a podporuje stáže studentů, pedagogů a vědeckých pracovníků jak ve veřejné, tak i v soukromé sféře. V ČR je zodpovědným orgánem za řízení pomoci z ESF Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále MPSV). Zároveň je také řídicím orgánem Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (dále OPLZZ). Dalšími partnery realizace jsou Ministerstvo pro místní rozvoj (dále MMR), Ministerstvo životního prostředí (dále MŽP), Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále MPO), CzechInvest, úřady práce, orgány místní a regionální samosprávy. Pro OPVK je řídicím orgánem Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT) a Operační program Praha - Adaptabilita řídí Magistrát hlavního města Prahy.¹⁴

Výše uvedené neinvestiční programy spolufinancované z ESF umožňují českým žadatelům získat z EU až 3,8 mld. EUR. Spolu s nezbytným spolufinancováním ze státního rozpočtu jde celkem o 4,4 mld. EUR, což činí cca 124,2 mld. Kč.¹⁵

„**OP LZZ** je zaměřený na snižování nezaměstnanosti prostřednictvím aktivní politiky trhu práce, profesního vzdělávání, dále na začleňování sociálně vyloučených obyvatel zpět do společnosti, zvyšování kvality veřejné správy a mezinárodní spolupráci v uvedených oblastech. OPLZZ spadá mezi víceúčelové tematické operační programy. Je financován především z prostředků cíle Konvergence, ale v oblastech aktivní politiky trhu práce, modernizace veřejné správy a veřejných služeb a mezinárodní spolupráce též z prostředků pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Způsobilým územím je v těchto oblastech celá Česká republika vyjma Hl. m. Prahy. Z fondů EU je pro OP LZZ vyčleněno celkem 1,84 mld. €, což činí přibližně 6,80 % veškerých prostředků určených z fondů EU

---

¹⁴ *Evropský sociální fond v ČR*. Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2008. [online]. [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <http://www.esfcr.cz/evropsky-socialni-fond-v-cr>

¹⁵ *Operační programy 2007-2013*. Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2008. [online]. [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <http://www.esfcr.cz/07-13>

pro Českou republiku. Z českých veřejných zdrojů má být navíc financování programu navýšeno o dalších 0,32 mld. €.¹⁶

„**OP VK** je víceletým tematickým programem v gesci MŠMT ČR, v jehož rámci je možné v programovacím období 2007-2013 čerpat finanční prostředky z ESF, jednoho ze strukturálních fondů EU. OP VK se zaměřuje na oblast rozvoje lidských zdrojů prostřednictvím vzdělávání ve všech jeho rozmanitých formách s důrazem na komplexní systém celoživotního učení, utváření vhodného prostředí pro výzkumné, vývojové a inovační aktivity a stimulační spolupráce participujících subjektů. V rámci celkového finančního plánu alokace pro ČR pro cíl Konvergence v letech 2007 – 2013 je na OP VK alokováno 7 % z prostředků strukturálních fondů EU, tj. 1 828,7 mil. €. Z celkové částky na financování OP VK tvoří 85 % zdroje EU (ESF) a 15 % národní zdroje ze státního rozpočtu.“¹⁷

Globálním cílem OPPA je zvýšení konkurenceschopnosti Prahy posílením adaptability a výkonnosti lidských zdrojů a zlepšením přístupu k zaměstnání pro všechny. OPPA se proto zaměřuje na vzdělávání a boj proti sociálnímu vyloučení. OPPA je platný pouze pro území hlavního města Prahy. Kvůli rozdělení regionů EU pro účely strukturální politiky podle výše HDP, jež region vyprodukuje, Praha nemůže využívat prostředky určené z fondů EU zbytku ČR a naopak jiné kraje než hlavní město Praha nemohou mít prospěch z prostředků, které EU vyčlenila pro hlavní město. OPPA je jedním ze dvou operačních programů pro Prahu, který čerpá prostředky z fondů EU v cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Z fondů EU je pro OPPA vyčleněno 108,39 mil. €, což činí přibližně 0,41 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku. Z národních veřejných zdrojů má být navíc financování programu navýšeno o dalších 19,13 mil. €.¹⁸

---

¹⁶ *OP LZZ*. Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2008. [online]. [cit. 2011-03-20]. Dostupné na: <http://www.esfcr.cz/07-13/oplzz>

¹⁷ *OP VK*. Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2008. [online]. [cit. 2011-03-20]. Dostupné na: <http://www.esfcr.cz/07-13/opvk>

¹⁸ *OPPA*. Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2008. [online]. [cit. 2011-03-20]. Dostupné na: <http://www.esfcr.cz/07-13/oppa>

3.7 Lisabonská strategie

Dlouhodobým strategickým dokumentem EU je Lisabonská strategie, která byla přijata v březnu 200 na mimořádném summitu EU v portugalském Lisabonu. Tento summit, nazvaný Směrem k Evropě byl zaměřen na inovace a znalosti. Lisabonská strategie je zaměřena na zlepšení kvalitativní konkurenceschopnosti a překonání stagnace hospodářského růstu. Také jasně stanovuje opatření, která mají řešit otázku sociální soudržnosti a zabránit poškozování životního prostředí. Jedná se o komplexní strategie, která byla rozvržena na celé desetiletí 2000-2010 a tvoří ji tři základní pilíře, hospodářský, sociální a environmentální pilíř. Lisabonská strategie se dělí do osmi oblastí. První oblastí je vytváření evropského prostoru pro výzkum a inovace, druhou je vytváření příznivého prostředí pro zakládání a rozvoj inovativních podniků, zejména malých a středních. Třetí oblast zahrnuje ekonomické reformy pro dobudovaný a plně funkční vnitřní trh, čtvrtá oblast je zaměřena na efektivní a integrovaný finanční trh. Pátou je koordinace makroekonomických politik, šestou vzdělávání a odborná příprava pro život a práci ve znalostní společnosti. Sedmá oblast se zabývá množstvím a kvalitou pracovních míst pro Evropu, aktivní politikou zaměstnanosti a osmá udržitelným rozvojem. Lisabonská strategie tvoří plán pro komplexní hospodářskou, sociální a ekologickou obnovu EU. Cíl je vybudovat kvalitativně konkurenceschopné ekonomiky, založené na podnikání a inovačním výzkumu politiky sociální soudržnosti, aktivní politiky zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů. Obsahuje proto ucelený a vzájemně se podporující soubor opatření, který povede k větší výkonnosti EU bez ohrožení sociální soudržnosti a zničení životního prostředí. Evropská rada se stala koordinátorem a hodnotitelem Lisabonské strategie. Každý rok na jarním zasedání Evropské rady se hodnotí dosažené výsledky Lisabonské strategie. Na základě procesu revize na konci roku 2004 vyplynula nutnost korekce Lisabonských cílů a to tím, že se postupně cíle konkretizují a vymezí se nástroje uskutečňování na základě reálného hospodářského vývoje na evropském území. Členové K veřejné debatě o cílech hospodářského a sociálního vývoje přispívají členové Komise, kteří se při nejrůznějších příležitostech vyjadřují ke stavu Lisabonské strategie.¹⁹

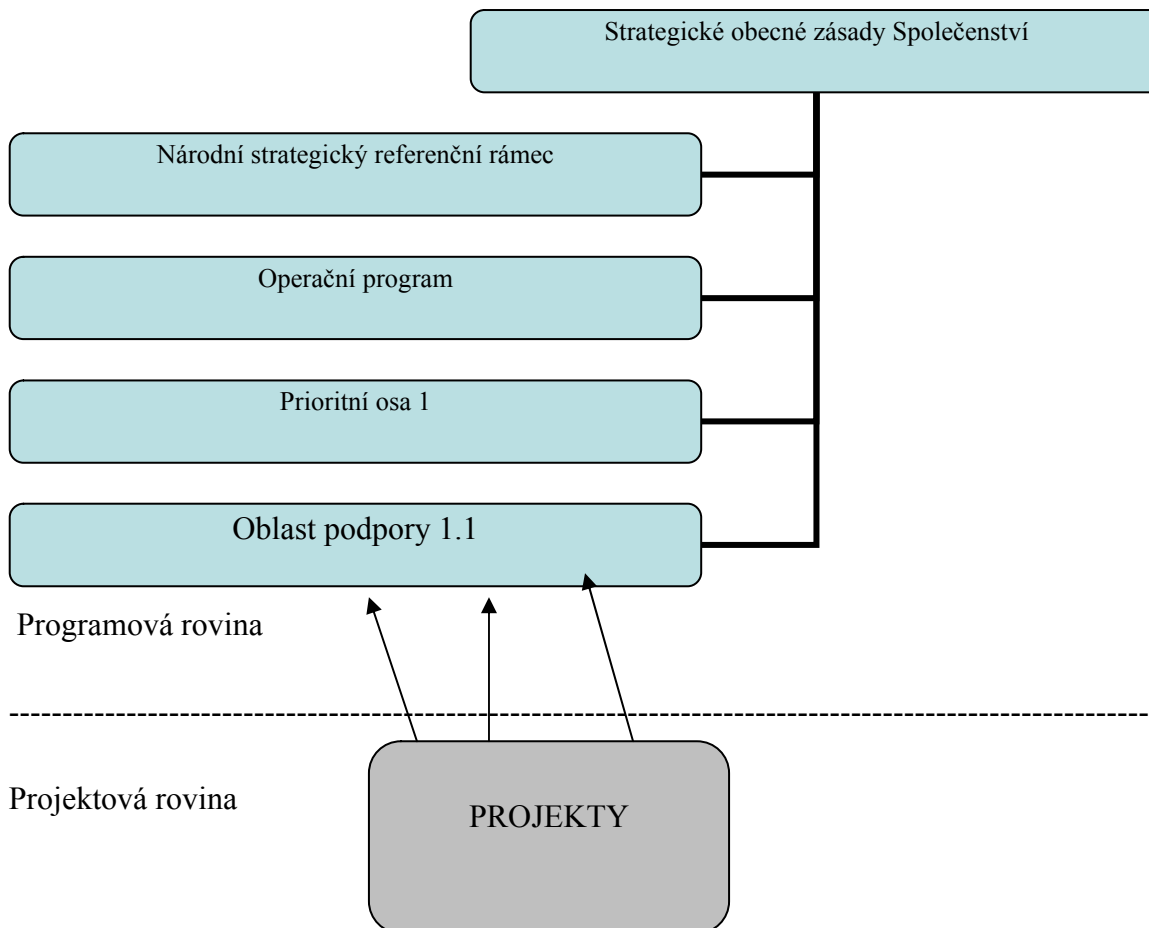
¹⁹ Toth, Daniel: *Lisabonská strategie, Hospodářská a sociální politika Evropské unie*. Praha: Kernberg Publishing, s.r.o., 2009, str. 16-18

3.8 Politika hospodářské a sociální soudržnosti a operační programy

Evropská unie se prostřednictvím evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti (HSS) snaží o rovnoměrný hospodářský a společenský rozvoj všech svých členských států a jejich regionů. HSS, či krátce kohezní politika patří vedle zemědělské politiky k nejvýznamnějším evropským agendám a EU na ni vynakládá více než třetinu svého společného rozpočtu. Cílem je, aby se zmírnily rozdíly v životní a ekonomické úrovni mezi chudšími a bohatšími zeměmi EU. Fondy EU představují hlavní nástroj realizace HSS. Právě jejich prostřednictvím se rozdělují finanční prostředky určené ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony. Evropská unie disponuje třemi hlavními fondy. Jedná se o dva strukturální fondy - Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) a Evropský sociální fond (ESF) a Fond soudržnosti (FS).

Každá členská země si dojednává s Evropskou komisí operační programy (OP), které jsou zprostředkujícím mezistupněm mezi třemi hlavními evropskými fondy (ERDF, ESF, FS) a konkrétními příjemci finanční podpory v členských státech a regionech. Jsou to strategické dokumenty představující průnik priorit politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU a individuálních zájmů členských států. OP definují, které problémy chce Česká republika (ČR) řešit za prostředky získané z evropského rozpočtu a čeho chce v programovém období 2007-2013 dosáhnout. Také zajišťují, aby projekty nebyly vybírány dle toho, zda pomáhají uskutečňovat záměry politiky soudržnosti. Každý subjekt, jenž chce požádat o finanční podporu z fondů EU, musí předložit projekt řídicímu orgánu OP. U tématicky zaměřených OP jsou řídicími orgány (ŘO) resortní ministerstva a územně vymezených OP regionální rady regionů soudržnosti. Regionální rady regionů soudržnosti jsou územní celky odpovídající jednomu nebo více českým krajům zřízené za účelem přijímání dotací z evropských fondů. OP se dělí na prioritní osy, které konkrétněji vymezují, na co mohou být finance přidělené danému operačnímu programu vynaloženy. Prioritní osy se dále skládají z oblastí podpory, případně i z podoblastí podpory.

Schéma č. 2: Začlenění operačních programů a projektů do soustavy strategických dokumentů

Zdroj: Strukturální fondy EU.

Projekt je dokument, který dokládá, jaké aktivity žadatele přispějí k cílům stanoveným v OP a tím i k uskutečňování evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Žadatel proto musí znát prováděcí dokumenty OP a řídit se jím. Řídící orgány operačních programů vyhláší pravidelně časově vymezené výzvy k předkládání projektů v rámci jednotlivých prioritních os a oblastí podpory.²⁰

ČR si pro nynější období vyjednala 26 operačních programů. Osm z nich je zaměřeno tématicky (např. na dopravu, vědu a vzdělávání, zaměstnanost, životní prostředí) a sedm zeměpisně (na Středočeský kraj, Střední Moravu, Moravskoslezsko atd.). Ostatní OP

²⁰ *Fondy evropské unie* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2004 [cit. 2011-02-23]. Informace o fondech EU. Dostupné na: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>

umožňují přeshraniční, meziregionální a nadregionální spolupráci či zajišťují technické, administrativní a výzkumné zázemí realizace politiky soudržnosti.

Na právě probíhající programové období 2007—2013 má ČR z evropských fondů k dispozici 26,69 miliard eur.²¹

---

²¹ *Fondy evropské unie* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2004 [cit. 2011-03-08]. Informace o fondech EU. Dostupné na: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>

4 IMPLEMENTACE OPERAČNÍHO PROGRAMU VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST V ČESKÉ REPUBLICE

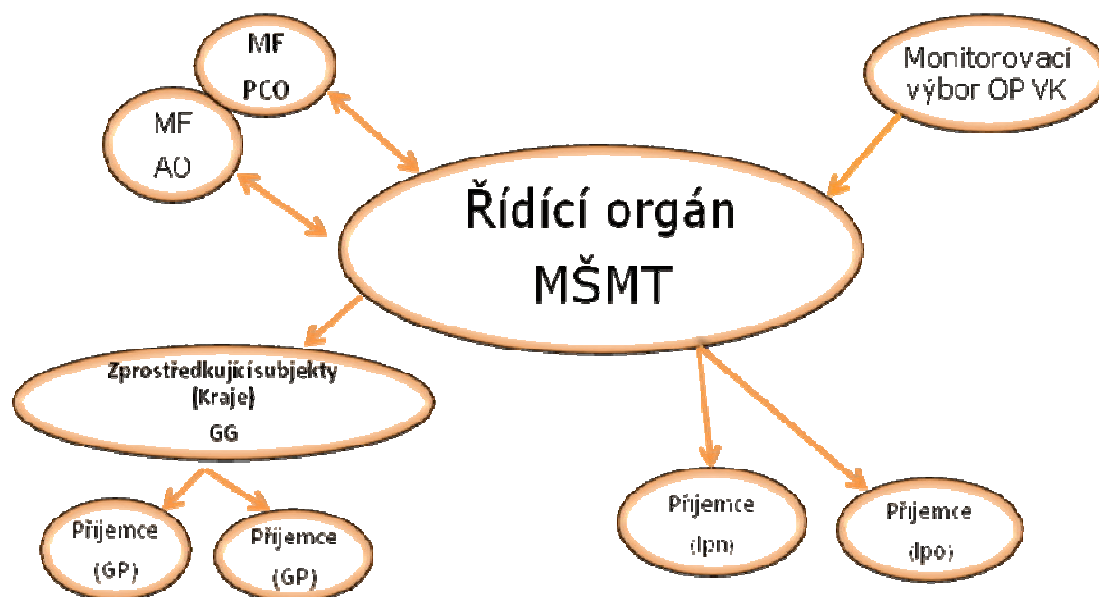
4.1 Operační program Vzdělání pro konkurenceschopnost

OPVK je vícecílový operační program zaměřený na zkvalitnění a modernizaci systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji. OP VK je financován z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Cíle Konvergence a Cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a při své realizaci vychází z Národního strategického referenčního rámce 2007-2013, Národního Lisabonského programu 2005-2008, Národního programu reforem ČR a ze Strategie hospodářského růstu. OP VK byl vládou České republiky přijat 28. června 2006 Usnesením vlády ČR č. 821 a schválen usnesením vlády ČR č. 1302 ze dne 15. listopadu 2006. Evropská komise schválila OPVK dne 12. října 2007. Pro OP VK je z fondů Evropské unie alokováno 1,83 mld. €, což představuje přibližně 6,8 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku. Z českých veřejných zdrojů má být navíc financování programu navýšeno o dalších 0,32 mld. €. Řídícím orgánem OP VK je pověřeno Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT), je tedy plně zodpovědné za správné a efektivní řízení programu a provádění pomoci ESF v souladu s předpisy Evropské unie a národními normami. Některé svoje pravomoci MŠMT delegovalo na tzv. zprostředkující subjekty.²²

---

²² *Programový dokument Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost.* [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, září 2007 [cit. 2011-03-04]. Liberecký kraj. Dostupné na: <http://www.kraj-lbc.cz/page3707>

Schéma č. 2 Subjekty implementační struktury OPVK

Zdroj: *Prezentace OPVK*. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 19. 08. 2010. [cit. 2011-20-02]. <http://www.msmt.cz/file/11773>

4.1.1 Globální cíl OPVK

„Globálním cílem OP VK 2007-2013 je rozvoj vzdělanostní společnosti za účelem posílení konkurenceschopnosti ČR prostřednictvím modernizace systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji. Takto stanovený globální cíl zajišťuje významnou část Strategického cíle NSRR. Otevřená, flexibilní a soudržná společnost a Konkurenceschopná česká ekonomika. Současně je plně v souladu se třetí obecnou zásadou Strategických obecných zásad SOZS. Více a lepších pracovních míst a se Strategií hospodářského růstu ČR. Globální cíl OP VK zároveň zapadá do celkového rámce reformních kroků NPR pro oblast vzdělávání.“²³

„**Strategické cíle** představují cesty, které povedou k naplnění globálního cíle.

Specifickými cíli OP VK jsou:

²³ Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost říjen 2007, s. 41. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, říjen 2007 [cit. 2011-02-04]. Dostupné na: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vzdelavani-pro-konkurenceschopnost-verze-z-1-10-2007>

1. Rozvoj a zkvalitňování počátečního vzdělávání s důrazem na zlepšení klíčových kompetencí absolventů pro zvýšení jejich uplatnitelnosti na trhu práce a zvýšení motivace k dalšímu vzdělávání.
  2. Inovace v oblasti terciárního vzdělávání směrem k propojení s výzkumnou a vývojovou činností, větší flexibilitě a kreativitě absolventů uplatnitelných ve znalostní ekonomice, k zatraktivnění podmínek pro výzkum a vývoj a k vytvoření komplexních a efektivních nástrojů, které by podporovaly inovační proces jako celek.
  3. Posílení adaptability a flexibility lidských zdrojů jako základního faktoru konkurenceschopnosti ekonomiky a udržitelného rozvoje ČR prostřednictvím podpory dalšího vzdělávání jak na straně nabídky, tak poptávky.
  4. Vytvoření moderního, kvalitního a efektivního systému celoživotního učení prostřednictvím rozvoje systému počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání včetně propojení těchto jednotlivých částí systému celoživotního učení.
- Specifické cíle spadají do rámce prioritní osy NSRR Otevřená, flexibilní a soudržná společnost a Konkurenceschopná česká ekonomika. Všechny specifické cíle tvoří konzistentní celek obsahového návrhu a zaměření prioritních os OP VK.²⁴

4.1.2 Rozdělení OPVK

OP VK je rozčleněn do pěti prioritních os, z nichž samostatnou osu tvoří technická pomoc. Každá prioritní osa se dále dělí ještě na několik oblastí podpor. Přesný popis jednotlivých oblastí podpory, oprávnění žadatelé a cílové skupiny jsou uvedeny v Prováděcím dokumentu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Prioritní osa 1 je zaměřena na Počáteční vzdělávání, na rozvoj a zkvalitnění počátečního vzdělávání, tj. předškolního, základního a středního školství. Specifickými cíly prioritní osy 1, které zároveň reflektují jednotlivé oblasti podpory, jsou

- zvýšení kvality počátečního vzdělávání
- zlepšení rovných příležitostí dětí a žáků včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- zlepšení kompetencí pedagogických i nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení.

---

²⁴ Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost říjen 2007, s. 41. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, říjen 2007 [cit. 2011-02-04].
Dostupné na: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vzdelavani-pro-konkurenceschopnost-verze-z-1-10-2007>

Na prioritní osu 1 je vyčleněno 612,1 mil. €, tj. 34 % alokace OPVK.

Prioritní osa 2 Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj je zaměřena na inovaci terciárního vzdělávání a jeho propojení s vědou a výzkumem. Mezi specifické cíle patří:

- zkvalitnění vzdělávání ve vyšších odborných školách;
- zvýšení kvality a prohloubení diverzifikace vysokých škol s důrazem na požadavky znalostní ekonomiky;
- zkvalitnění personálního zabezpečení vědy a výzkumu včetně zlepšení odborné přípravy a podmínek pracovníků a využití vhodných motivačních a propagačních nástrojů;
- posílení vztahů mezi institucemi terciárního vzdělávání, výzkumnými institucemi a subjekty soukromého sektoru a veřejné správy (včetně propagačních aktivit).

Na prioritní osu 2 je vyčleněno 626,5 mil. €, tj. 35 % alokace OPVK.

Prioritní osa 3 Další vzdělávání je zaměřena na posílení adaptability a flexibility lidských zdrojů jako základního faktoru konkurenceschopnosti ekonomiky a udržitelného rozvoje ČR prostřednictvím podpory dalšího vzdělávání jak na straně nabídky, tak poptávky. Specifickými cíli této prioritní osy jsou:

- usnadnění individuálního přístupu obyvatel ČR k dalšímu vzdělávání a zvýšení jejich motivace k celoživotnímu učení;
- prohloubení nabídky dalšího vzdělávání a posílení informovanosti o nabídce dalšího vzdělávání.

Na prioritní osu 3 je vyčleněno 289,9 mil. €, tj. 16 % alokace OPVK.

Prioritní osa 4 Systémový rámec celoživotního učení je zaměřen na vytvoření moderního, kvalitního a efektivního systému celoživotního učení prostřednictvím rozvoje systému počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání včetně propojení těchto jednotlivých částí systému celoživotního učení. Specifickými cíly této prioritní osy jsou:

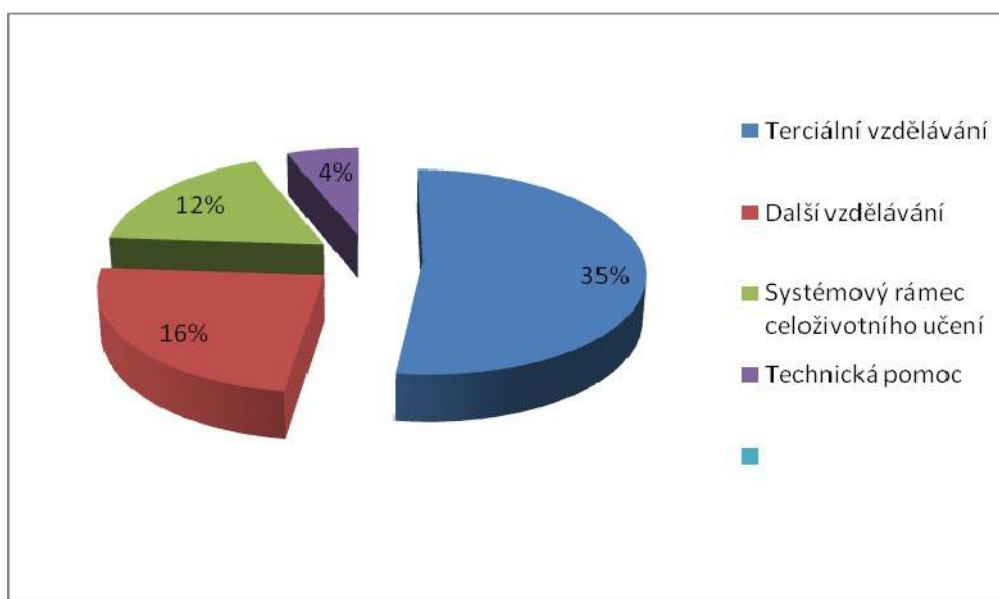
- vytvoření systému podporujícího zvýšení kvality počátečního vzdělávání;
- vytvoření systémového a institucionálního rámce pro oblast terciárního vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů ve vědecké a výzkumné činnosti;
- dokončení ucelené koncepce, systémového a institucionálního rámce dalšího vzdělávání a zajištění jeho propojení s počátečním vzděláváním.

Na prioritní osu 4 je vyčleněno 227,1 mil. €, tj. 12 % alokace OPVK.

Prioritní osa 5 Technická pomoc, je svým zaměřením jakousi technickou podporou pro ostatní prioritní osy. Jejím cílem je zajistit všechny potřebné činnosti vykonávané v rámci implementační struktury (např. správní, monitorovací, hodnotící, informační a kontrolní činnosti) a posílit absorpční kapacity subjektů implementující program. Na prioritní osu 5 je vyčleněno 72 mil. €, tj. 4 % alokace OPVK.²⁵

Graf č. 1: Alokace finančních prostředků z ESF na jednotlivé prioritní osy

Zdroj: *Prezentace OPVK*. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 19. 08. 2010. [cit. 2011-20-02]. <http://www.msmt.cz/file/11773>

Celkem je na všech pět prioritních os vyčleněno 1,83 mld. €.

4.2 Teoretické východisko/terminologie

Tematika evropských fondů, dotační politiky a samotný Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost se vyznačuje používáním specifického jazyka a především terminologie. Z důvodu komplexního chápání problematiky, zejména části 2 OP VK v Libereckém kraji obsahuje seminární práce i výklad několika základních termínů a pojmů.

²⁵ *Programový dokument Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost*. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, září 2007 [cit. 2011-03-04]. Liberecký kraj. Dostupné na: <http://www.kraj-lbc.cz/page3707>

Cílová skupina OPVK je skupina osob nebo organizací, na které jsou aktivity dané oblasti podpory zaměřeny. Mohou to být školy a školská zařízení, vysoké školy, sdružení a asociace škol, právnické osoby působící ve vzdělávání a kariérovém poradenství. Ale také města, obce a svazky obcí, odborové organizace a organizace zaměstnavatelů, profesní a oborová sdružení, hospodářská komora, zaměstnavatelé, pokud v souladu s předmětem své činnosti poskytují plnění v souvislosti s aktivitami, které mohou být předmětem podpory OPVK, nebo s vytvářením nezbytných podmínek pro takové aktivity a nestátní neziskové organizace.

Financování - OPVK je financován ze dvou zdrojů – 85 % alokace tvoří Evropský sociální fond, 15 % tvoří státní rozpočet ČR.

Gestorem jsou relevantní skupiny MŠMT, které se z hlediska dohledu nad věcným obsahem OP VK podílí na jeho implementaci. Úkolem gestorů je sledovat, zda se prostřednictvím OP VK realizují strategie a koncepce MŠMT v oblasti základního, středního, vyššího odborného, vysokoškolského a dalšího vzdělávání a v oblasti mládeže. V rámci zprostředkujících subjektů vykonávají roli gestorů školské odbory krajských úřadů.

Globální grant je forma „skupinového projektu“, který v sobě zahrnuje množství grantových projektů. Vyhlášovatelem a správcem globálního grantu je Liberecký kraj jakožto zprostředkující subjekt, který na základě výzvy s jasně stanovenými podmínkami přijímá a hodnotí grantové projekty předložené příjemci.

Grantový projekt je projekt, obvykle menšího rozsahu předkládaný na základě výzvy k předkládání žádostí v rámci globálních grantů. Grantový projekt je realizován na území příslušného kraje. V případě Prioritní osy 1 je GP zaměřen jen na cílovou skupinu spadající do tohoto území.

Hodnocení projektu – jedná se o fázi administraci projektů, která sestává z kontroly formálních náležitostí, kontroly přijatelnosti a z hodnocení individuálními hodnotiteli či hodnotící komisí, jejichž výsledkem je obodování jednotlivých projektů.

Monitorování - sledování výsledků projektu příjemci pomoci, Zprostředkujícími subjekty a Řídícím orgánem po dobu realizace projektu/globálního grantu, dále po dobu pěti let od ukončení projektu/globálního grantu.

Oblast podpory znamená způsob, kterým je realizována určitá Prioritní osa, a který umožňuje spolufinancování projektů. Pro jednotlivé oblasti podpory se poskytuje příspěvek Společenství a stanoví se pro ně soubor konkrétních cílů.

Prioritní osa - jedná se o jednu z priorit strategie v operačním programu skládající se ze skupiny operací, které spolu vzájemně souvisejí a mají konkrétní měřitelné cíle.²⁶

Dodavatel není nikterak angažován v rámci realizačního týmu projektu, v rámci projektů je pouze poskytovatelem služby či dodavatelem zařízení a vybavení na komerční bázi. Zapojení dodavatele do projektu neznamena, že je partnerem.

Příjemce je subjekt (právnícká osoba), orgán nebo podnik, veřejný či soukromý, odpovědný za zahájení, provádění a ukončení operací.

Řídící orgán plně odpovídá za správné a efektivní řízení programu a provádění pomoci ESF v souladu s předpisy Evropské unie a národními normami. ŘO OP VK je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, které je v rámci tohoto programu zodpovědné za zajištění informovanosti, publicity, za jeho programování, koordinaci, řízení a monitorování, hodnocení a kontrolu. Funkce ŘO OP VK vykonává Sekce řízení Operačních programů EU.

Zprostředkující subjekt je veřejný subjekt, který jedná v odpovědnosti ŘO nebo provádí jeho jménem činnosti týkající se příjemců. V praxi spolupracuje s předkladatelem projektových žádostí, zejména při komunikaci ohledně výběru a následné realizace projektu. V rámci OP VK jsou rolí zprostředkujícího subjekt pověřeny jednotlivé krajské úřady (13 zprostředkujících subjektů).

Indikátory jako měřitelný ukazatel slouží k monitorování průběhu a výsledku realizace projektů, oblastí podpory, prioritních os a programů vzhledem ke stanoveným cílům. Výsledky a výstupy projektů jsou již pevně dané ve smlouvě uzavřené s příjemci a vycházejí ze schválené projektové žádosti. Monitorovací ukazatele mají klíčový význam při hodnocení realizace projektu. Nedodržení monitorovacích ukazatelů může vést k částečnému nebo dokonce i úplnému odebrání poskytnuté dotace.²⁷

---

²⁶ Příručka pro žadatele o finanční podporu z Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost. [online]. 6.verze.Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 21.10.2009 [cit. 2011-03-04]. Dostupné na: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/prirucka-pro-zadatele-op-vk-verze-6-platna-od-21-10-2009>

²⁷ Příručka pro příjemce finanční podpory z Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost. [online]. 4.verze.Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 30.6.2010 [cit. 2011-03-05]. Dostupné na: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/prirucka-pro-prijemce-op-vk-verze-4-platna-od-30-6-2010>

4.3 Přehled základní Legislativy ČR a ES

Při realizaci projektů je nutné dodržovat závazné postupy dle platné legislativy ČR a ES. Základní a závazná legislativa jsou uvedena v Příloze č. 3 Prováděcího dokumentu k Operačnímu programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost:

Prováděcí dokument Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost 160/176
Příloha č. 3 - Přehled základní legislativy ČR a ES

Legislativa ČR

- Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů.
- Vyhláška MF č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole.
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů.
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Legislativa ES

- Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1990.
- Nařízení Komise (ES) č. 1081/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1784/1999.
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999.
- Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k Nařízení

Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj.²⁸

4.4 Projekty OPVK

Individuální projekty národní jsou realizovány na celém území ČR, zatímco individuální projekty ostatní mají regionální, příp. nadregionální charakter. Předkládat se mohou v rámci výzev vyhlášených MŠMT pro prioritní osu 1, 2, 3 a 4. Výše podpory a délka trvání pro individuální projekt jsou stanoveny ve výzvách. Realizátor obdrží podporu přímo. Předkladateli jsou vždy koneční příjemci, kteří jsou zároveň i konečnými uživateli. Grantové projekty jsou realizovány na území příslušných krajů. Předkládat se mohou v rámci globálních grantů, jež jsou vyhlášeny kraji ČR pro prioritní osu 1 a 3. Výše podpory pro grantový projekt předkládaný v rámci globálního grantu je 400 000 - 25 000 00 Kč nebo dle podmínek výzvy. Maximální délka trvání grantového projektu předkládaného v rámci globálního grantu jsou 3 roky.²⁹

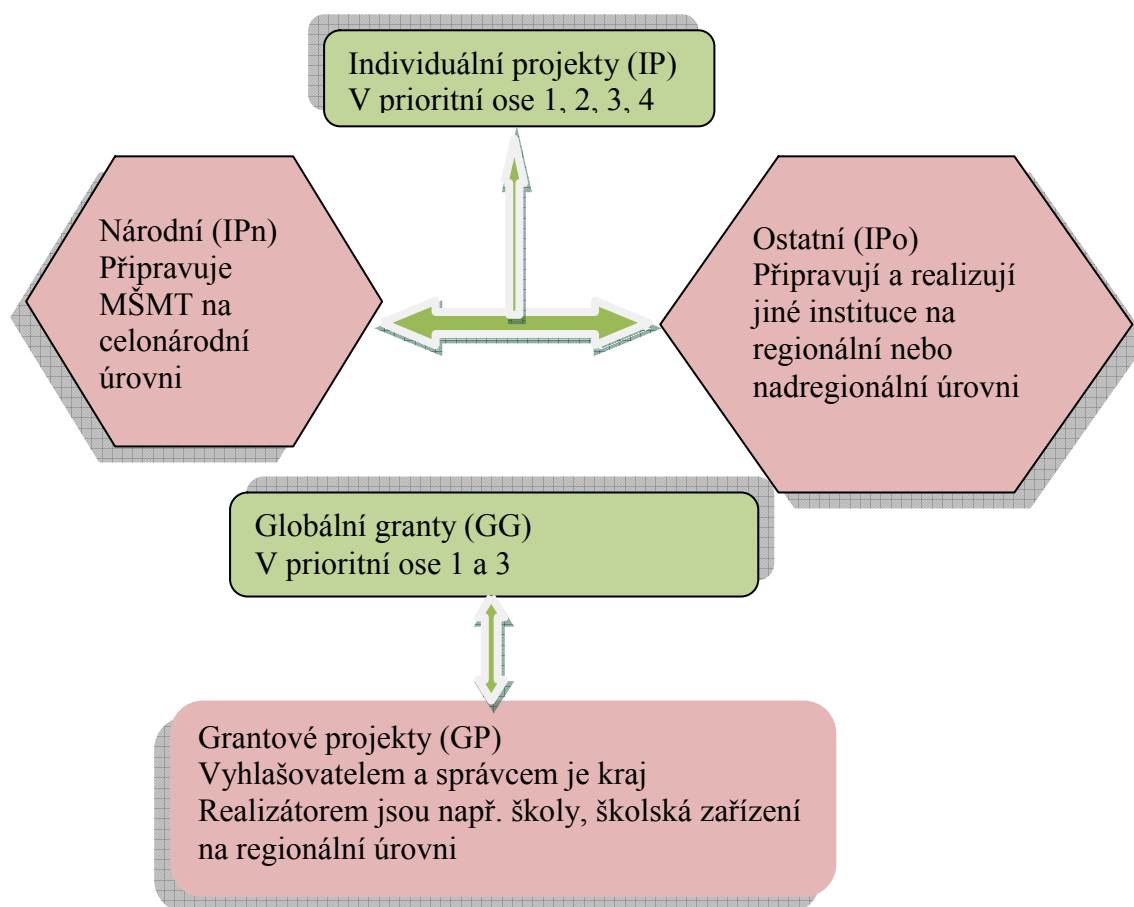
---

²⁸ *Prováděcí dokument OPVK, Verze k 9. 12. 2010.* Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. [online]. MŠMT 2006. [cit. 2011-03-05].

Dostupné na: <http://www.msmt.cz/file/13485>

²⁹ *Strukturální fondy.* [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2006. [cit. 2011-02-04]. <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/typy-projektu>

Schéma č. 3: Typy projektů

Zdroj: *Prezentace OPVK*. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 19. 08. 2010. [cit. 2011-20-02]. <http://www.msmt.cz/file/11773>

V této práci se nebudeme zabývat individuálními projekty, ale pouze globálními granty v gesci zprostředkujících subjektů.

Proces od promyšlení projektového záměru, nalezení vhodného dotačního titulu a zdroje financování, zpracování žádosti, předložení žádosti k posouzení, uskutečnění projektu, administrace a vyhodnocení projektu, se nazývá projektový cyklus.³⁰

³⁰ *Fondy evropské unie* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2004 [cit. 2011-02-23]. Informace o fondech EU. <http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/P/Projektovy-cyklus>

Schéma č. 4: Obecné schéma projektového cyklu

Zdroj: *Prezentace OPVK*. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 19. 08. 2010. [cit. 2011-20-02]. <http://www.msmt.cz/file/11773>

V analýze se zaměříme na část projektového cyklu, od podání žádosti, až po realizaci. Jak se daří naplnit cíle a monitorovací indikátory.

4.5 Dokumenty OPVK

Základní dokumenty k OPVK jsou Programový dokument a Implementační (Prováděcí) dokument navazující na OPVK. Byl zpracován v souladu s metodikou Ministerstva pro místní rozvoj pro zpracování priorit OP pro období 2007 – 2013 do úrovně oblastí podpory, které v kontextu programu slouží jako nástroje pro dosažení cílů prioritních os. Ve vztahu k příjemcům mají povahu na nejnižší úrovni OP, tj. realizačních programů. V dokumentu jsou v úvodu vysvětleny uvedené použité zkratky a pojmy, strategie, globální cíl, specifické cíle a prioritní osy. Kapitoly v hlavní části dokumentu podrobně popisují základní parametry oblastí podpory v rámci OPVK.³¹

³¹ *Prováděcí dokument OPVK, Verze k 9. 12. 2010*. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. [online]. MŠMT 2006. [cit. 2011-03-05]. Dostupné na: <http://www.msmt.cz/file/13485>

Dalšími koncepčními dokumenty vycházejí z Programového a Prováděcího dokumentu OPVK a slouží k hladkému a efektivnímu čerpání finančních prostředků EU:

- Příručka pro žadatele o finanční podporu z OPVK
- Příručka pro příjemce finanční podpory z OPVK
- Manuál OPVK

Příručka pro žadatele má za úkol předat těm, kteří chtějí napsat a předložit projektovou žádost, co nejvíce informací o přípravě projektů, požadavcích na návrh projektu, způsobu jeho předložení a postupu jeho hodnocení. Příručka je určena pro všechny subjekty, které chtějí podat projektové záměry ve všech prioritních osách OPVK. Cílem této Příručky je podat žadatelům základní informace, jak postupovat při zpracování žádosti, seznámit je se všemi povinnými náležitostmi žádosti a upozornit je na potenciální rizika, která mohou ohrozit včasné a řádné předložení žádosti.³² V současné době se žadatelé řídí aktuální verzí příručky číslo 7.

Příručka pro příjemce, v aktuální verzi číslo 4, navazuje na Příručku pro žadatele z OPVK a je určena těm, kteří již realizují projekty podporované OPVK. Po schválení dotace poskytovatel uzavírá s příjemcem dotace právní akt, ve kterém jsou předloženy hlavní postupy a pravidla závazné pro příjemce i jejich případné partnery po celou dobu uskutečňování projektu a v procesu čerpání finanční dotace. Příjemci podpory jsou o této skutečnosti informováni ještě před začátkem realizace projektu. Příručka vysvětluje pravidla čerpání finančních prostředků od schválení přes realizaci až po uzavření projektů v podrobnější verzi než je tomu v právním aktu. Pokud by v právním aktu nebyl obsah některých termínů pro příjemce jasný, slouží Příručka pro příjemce jako vodítko. Příjemce je plně zodpovědný za úspěšnou realizaci projektu, za hospodárnost při nakládání s finančními prostředky, za dosažení plánovaných výstupů a výsledků projektu a řádně vedené doklady. Příručka proto také upozorňuje na potenciální rizika a úskalí, ale zároveň jsou v ní uvedeny také návody na vypořádání těchto komplikací. V příručce, která je rozdělena na několik okruhů, jsou zpracovaná pravidla, procesy a podmínky pro uzavírání smluvního vztahu, realizaci projektu, projektové a finanční řízení, výběr dodavatelů, vztahy s partnery, práci s cílovými skupinami, monitorování a udržitelnost projektu,

---

³² *Příručka pro žadatele o finanční podporu z Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost.* [online]. 6.verze.Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 21.10.2009 [cit. 2011-03-04]. Dostupné na: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/prirucka-pro-zadatele-op-vk-verze-6-platna-od-21-10-2009>

archivaci dokumentace, informační a propagační aktivity. Jsou zde také uvedena práva poskytovatele dotace, to je monitorování a kontroly projektů, případné udělení sankcí při zjištění nesrovnalostí a nedostatků na straně příjemce během realizace projektu.³³

Další dokumenty určené pro žadatele a příjemce OPVK jsou:

- Informace k IPRM pro žadatele (informace o postupu udílení bonifikace pro projekty, které jsou součástí schváleného Integrovaného plánu rozvoje měst).
- Vzory a formuláře (vzory a formuláře právních aktů, přihlášek atd. souvisejících s realizací projektů financovaných z OPVK).
- Monitorovací zpráva a její přílohy, žádost o platbu, která je dostupná v aplikaci Benefit7 (v současnosti je již k dispozici i monitorovací zpráva v elektronické verzi v téže aplikaci).
- Projektová žádost, která je k dispozici pouze ve webové aplikaci Benefit7 (návod na vyplnění webové žádosti Benefit7).
- Metodické dopisy OP VK (vydává Řídící orgán OPVK), které upřesňují pravidla pro žadatele a příjemce.
- Námitky k procesům implementace OP VK (stanovuje postupy a pravidla pro řešení námitek k procesům implementace).³⁴

4.5.1 Manuál vizuální identity

Funkční a srozumitelná komunikace s veřejností se neobejde bez jednotné vizuální identity. K dodržování jednotného grafického stylu patří název (instituce, firmy, produktu), logo (symbol, značka), barvy, písmo a způsoby jejich použití na různých předmětech nebo materiálech (formuláře, tiskopisy, tiskové zprávy atd.), kterými organizace komunikuje se svými zaměstnanci a veřejností. Ke správnému dodržování pravidel nám slouží Manuál vizuální identity, který definuje používání log ESF v ČR, vlajky EU a jednotlivé loga pro jednotlivé OP.³⁵

---

³³ *Příručka pro příjemce finanční podpory z Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost.* [online]. 4.verze.Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 30. 6. 2010 [cit. 2011-02-05]. Dostupné na: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/prirucka-pro-prijemce-op-vk-verze-4-platna-od-30-6-2010>

³⁴ *Dokumenty pro žadatele a příjemce OPVK.* [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, září 2007 [cit. 2011-02-23]. Dostupné na: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/dokumenty-pro-zadatele-a-prijemce>

³⁵ *Manuál vizuální identity OPVK(říjen 2009).* [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2010-06-21 [cit. 2011-02-02]. <http://www.msmt.cz/file/11001>

Obrázek č.1: Ukázka základního horizontálního logolinku používaného od 30. 10. 2009

Zdroj: *Manuál vizuální identity OPVK(říjen 2009)*. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2010-06-21 [cit. 2011-02-02]. <http://www.msmt.cz/file/11001>

S manuálem úzce souvisí publicita, prostřednictvím, které příjemce dotace z OPVK má povinnost informovat širokou veřejnost i všechny zainteresované na projektu. Příjemce se zavazuje k provádění publicity při podání projektové žádosti. Během všech etap uskutečnění projektu, musí být dostatečně upozorněno na fakt, že program OP je financován nejenom z ESF, ale i spolufinancován ze státního rozpočtu ČR. Publicita se provádí při veškerých prezentacích, vzdělávacích kurzech a školení. Podstatou informačních činností je aplikace předepsaných odkazů a log.³⁶ Pravidla pro provádění informačních a propagačních aktivit jsou popsána v příručce *Manuál vizuální identity*.

---

³⁶ *Publicita-PpP3*. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2010-06-21 [cit. 2011-02-02]. Dostupné na: <http://www.msmt.cz/file/11005>

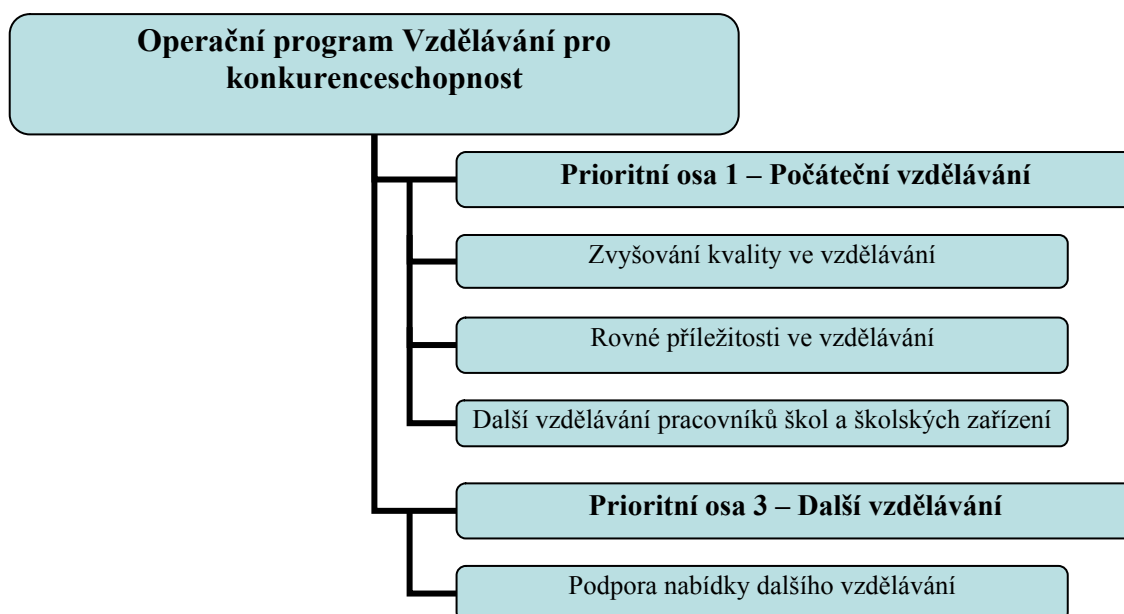
5 ANALÝZA OPERAČNÍHO PROGRAMU PRO KONKURENCESCHOPNOST V LIBERECKÉM KRAJI

Zastupitelstvo Libereckého kraje schválilo na svém zasedání dne 25. 9. 2007 usnesením č. 249/07/ZK zapojení Libereckého kraje do Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, a to prostřednictvím globálních grantů. Řídícím orgánem tohoto operačního programu je MŠMT ČR, LK plní roli zprostředkujícího subjektu. Tento vztah je smluvně uzavřen Dohodou o spolupráci Řídícího orgánu a Zprostředkujícího subjektu při zabezpečení realizace OPVK, dne 14. ledna 2008.

Na základě Organizačního řádu LK, který schválila Rada LK usnesením č. 675/07/RK ze dne 10. 7. 2007, je za LK činností Zprostředkujícího subjektu pověřen Odbor regionálního rozvoje a evropských projektů (ORREP), oddělení řízení grantových schémat (OŘGS). Odborným gestorem je Odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu (OŠMTS).

Realizace globálních grantů je řídicím orgánem OPVK rozdělena do dvou etap: 1. etapa na roky 2008 – 2010, 2. etapa na roky 2011 – 13. Jednotlivé oblasti podpory, administrované Libereckým krajem, ukazuje obr. č. 1.

Schéma. č. 5: Jednotlivé oblasti podpory administrované Libereckým krajem

Zdroj: Krajský úřad Libereckého kraje, odbor regionálního rozvoje a evropských projektů. Interní materiály

5.1 Projektový cyklus probíhající na úrovni LK

V rámci výzev vyhlašovaných MŠMT pro prioritní osu 1 a 3 pro zprostředkující subjekty podávají kraje žádosti o GG. Na základě schváleného GG udělí MŠMT dotaci na realizaci vydáním Rozhodnutí o poskytnutí dotace na GG OPVK ze státního rozpočtu ČR v rámci OPVK. Na základě schváleného GG a po podepsání Rozhodnutí, kraj vyhlásí výzvu, do které podávají žádosti již žadatelé (potenciální příjemci). Jejich žádosti projdou hodnotícím procesem, který se skládá ze čtyř fází:

1. fáze – hodnocení formální;

2. fáze – hodnocení přijatelnosti;

3. fáze – hodnocení věcné;

4. fáze – výběrová komise/grémium zpravodajů

1. fáze – hodnocení formálních náležitostí žádosti (údaje na obálce, kompletnost požadovaných příloh, shoda elektronické a písemné verze)

2. fáze - hodnocení přijatelnosti – posouzení přijatelnosti plánovaných aktivit, právní forma příjemce a rozpočtu z hlediska způsobilosti výdajů, regionální dopad. Hodnotící kritéria uvedená v Příručce pro žadatele jsou vylučující, tzn. při nesplnění jakéhokoli kritéria je žádost vyloučena z dalšího hodnocení. Obě tyto fáze probíhají na úrovni zprostředkujícího subjektu, což jsou kraje a jim pověřená oddělení kraje. Žádosti, které uspějí v obou fázích, postoupí do 3. fáze hodnocení, ve které hodnotí projekty externí hodnotitelé (proškolení odborníci MŠMT, kteří jsou nezávislí na čemkoliv a komkoliv). Kritéria pro externí hodnotitele jsou také pevně stanovená MŠMT, ale v rámci stobodového hodnocení je 15 bodů ponecháno v kompetenci zprostředkujícího subjektu. (specifický požadavek odboru školství, mládeže, tělovýchovy a sportu KÚLK je vazba na Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje).

Varianty hodnocení 3. fáze jsou dvě:

1. Hodnocení s využitím Gremia zpravodajů – hodnotí dva hodnotitelé a třetí hodnotitel vytvoří jakési průměrné hodnocení
2. Hodnocení s využitím arbitra – vždy hodnotí 2 hodnotitelé a arbitr hodnotí jen v případech velké rozdílnosti obou hodnocení

Každý projekt je hodnocen minimálně dvěma externími hodnotiteli, na základě průměru jejich bodového hodnocení je sestaveno pořadí těch žádostí a v tomto pořadí postupují do 4. fáze, což je Výběrová komise v případě hodnocení s využitím arbitra nebo Expertní skupina OPVK v případě hodnocení s využitím grémia zpravodajů.

Výhody a nevýhody:

- Výběrová komise je složena z politických zástupců a zástupců zájmových skupin (asociace škol, ANNOLK) v tom daném kraji, oni znají potřeby a specifika toho kraje, ale mohou upřednostňovat vlastní zájmy.
- Grémium zpravodajů – skládá se z nezávislých expertů, kteří mohou být z jakékoliv části ČR, jedná se o odborníky v dané oblasti, ale nemusí dobře znát specifika daného regionu, kraje.

Výsledkem 3. fáze – grémium zpravodajů a 4. fáze – výběrová komise je seznam projektů doporučených k financování, který podléhá konečnému schválení orgány kraje. Po konečném schválení projektů se sepiše s příjemci dotace smlouva a mohou začít realizovat projekt. Příjemci realizují grantový projekt v souladu s projektovou žádostí. Mají možnost určitých změn jak v harmonogramu aktivit, tak v rozpočtu, ale o jakoukoliv změnu musí požádat o schválení orgánem kraje. Věci, které musí dodržet, jsou pevně stanoveny a také se k nim zavazují již v žádosti (hodnoty monitorovacích indikátorů, realizované aktivity, kritéria udržitelnosti a výši rozpočtu). Příjemci dotace každé 3 - 6 měsíců podávají Monitorovací zprávy s přehledem plnění realizovaných aktivit, naplňování monitorovacích indikátorů, čerpání rozpočtu aj.³⁷ Po skončení realizace projektu nastává udržitelnost, která trvá 5 let a každý rok musí příjemce podávat monitorovací zprávu o udržitelnosti.

V rámci celkové alokace pro Liberecký kraj na GG, o který si LK musel zažádat, tak jako žadatelé o GP, si zprostředkující subjekt sám rozhodl, v rámci kolika výzev si určenou finanční částku rozdělí. Schválením GG z MŠMT získal zprostředkující subjekt (LK) finanční prostředky na jednotlivé výzvy. Veškeré financování v rámci OPVK probíhá zálohově (ex-ante platby). Finanční prostředky určené pro danou výzvu jsou kontrahovány s úspěšnými příjemci pomoci. Po podpisu smlouvy o realizaci GP se jim v současné době zasílá záloha ve výši 25%. O další prostředky si příjemci žádají v žádosti o platbu na

---

³⁷ Příručka pro příjemce finanční podpory z Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost. [online]. 4.verze.Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 30.6.2010 [cit. 2011-03-05]. Dostupné na: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/prirucka-pro-prijemce-op-vk-verze-4-platna-od-30-6-2010>

základě skutečně čerpaných výdajů. A tímto způsobem čerpají až do výše 90% celkové dotace, přičemž závěrečných 10% se proplatí až po konečném vyúčtování a schválení závěrečné monitorovací zprávy.

5.1.1 Hodnocení grantových projektů na KÚLK

Jedním z kroků při administraci globálních grantů Libereckého kraje je řízení hodnocení a následný výběr grantových projektů určených k podpoře z OPVK. Po předložení grantových projektů prochází přijaté žádosti o finanční podporu jednotlivými fázemi procesu hodnocení. Po hodnocení formálních náležitostí a přijatelnosti, které provádí projektoví a finanční manažeři z oddělení řízení grantových schémat ve spolupráci s odborným gestorem - oddělením vzdělávání a koncepcí odboru školství, mládeže, tělovýchovy a sportu - jsou vybrané projekty zaslány k věcnému hodnocení externím hodnotitelům. Projekty, které získají v průměru ve věcném hodnocení 65 bodů a více, jsou dále postoupeny k hodnocení výběrovou komisí.

Ve stejném duchu probíhá financování ve směru řídicí orgán (MŠMT) a zprostředkující subjekt (LK). Po podpisu Rozhodnutí o poskytnutí dotace na GG OPVK ze státního rozpočtu ČR v rámci OPVK je zprostředkujícímu subjektu zaslána záloha ve výši 25% z celkové alokace. Další zálohové platby jsou poskytovány prostřednictvím Souhrnných žádostí o platbu, které zahrnují žádosti o platbu příjemců za dané období. Žádosti o platbu příjemci předkládají na základě skutečně čerpaných výdajů.

5.2 Publicita v LK

Liberecký kraj jako zprostředkující subjekt má zřízeny internetové stránky ke globálním grantům na <http://opvk.kraj-lbc.cz>, které průběžně aktualizuje. V rámci vlastních informačních a propagačních aktivit zadává anonce výzev nejen na webových stránkách kraje, ale i regionálních denících v MF Dnes, Liberecký deník, Jablonecký deník, Českolipský deník a Turnovský a semilský deník. Dále vydává informační tematické články v měsíčníku Liberecký kraj a informační reportáže v regionální TV GENUS (Pozvánky na výroční konferenci a semináře pro příjemce). Prezentuje se také na výročních konferencích ke GG LK. V průběhu výzev realizuje informační semináře pro žadatele, následně příjemce finanční podpory. Také se uskutečnil pracovní workshopy k vyhodnocení a poučení se z chyb prvních výzev. Informuje odbornou veřejnost (např. ředitelé škol a školských zařízení) o možnostech využití finanční podpory. Pravidelně jsou

potenciálním žadatelům poskytovány osobní i telefonické konzultace k přípravě projektových žádostí a následně také metodická podpora při realizaci projektů. K informování potenciálních žadatelů nebo příjemců byl využíván e-mailing. V rámci publicity také využívá propagační materiály - letáky, bloky, samolepky, tašky, tužky, zvýrazňovače, pastelky, deštníky aj.

5.3 Prioritní osa 1

Jak již zde bylo uvedeno dne 25. 9. 2007 Zastupitelstvo Libereckého kraje schválilo na svém zasedání usnesením č. 249/07/ZK zapojení LK do OPVK prostřednictvím GG. LK byl pověřen řídicím orgánem MŠMT plnit roli zprostředkujícího subjektu. Tento vztah je smluvně uzavřen Dohodou o spolupráci Řídicího orgánu a Zprostředkujícího subjektu při zabezpečení realizace OPVK ze dne 14. ledna 2008. Na základě Organizačního řádu LK, který schválila Rada LK usnesením č. 675/07/RK ze dne 10. 7. 2007, je za LK činností Zprostředkujícího subjektu pověřen Odbor regionálního rozvoje a evropských projektů (ORREP), oddělení řízení grantových schémat (OŘGS). Odborným gestorem je Odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu (OŠMTS).

V rámci prioritní osy 1 - Počáteční vzdělávání byly Řídicímu orgánu dne 6. 2. 2008 odevzdány tři žádosti o globální granty:

1. Zvyšování kvality ve vzdělávání v LK
2. Rovné příležitosti ve vzdělávání v LK
3. Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v LK

Jejich znění bylo schváleno radou kraje usnesením č. 101/08/RK ze dne 22. 1. 2008. MŠMT ČR byly všechny tři projektové žádosti schváleny „Rozhodnutím o schválení návrhu globálního grantu Řídicím orgánem“ ze dne 21. 3. 2008. V návaznosti na toto schválení vydalo MŠMT „**Rozhodnutí o poskytnutí dotace na GG OPVK**“, kterým MŠMT poskytuje dotaci na realizaci GG v rámci OP VK, tzn. na realizaci GP v rámci těchto GG, které budou realizovány v období let 2008 - 2012.

Tabulka č. 1: Alokace pro jednotlivé GG

Název GG	Registrační číslo	Celková výše dotace (Kč)
Zvyšování kvality ve vzdělávání v Libereckém kraji	CZ.1.07/1.1.09	172 473 995
Rovné příležitosti ve vzdělávání v Libereckém kraji	CZ.1.07/1.2.04	62 717 816
Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v Libereckém kraji	CZ.1.07/1.3.03	78 397 270

Zdroj: Usnesení RK č.929/08/RK ze dne 12. 8. 2008

Usnesením Rady LK č. 929/08/RK ze dne 12. 8. 2008 bylo schválena Rozhodnutí o poskytnutí dotace na GG OPVK realizované LK. Na základě tohoto Usnesení vydal Řídící orgán – MŠMT ČR Rozhodnutí o poskytnutí dotace na GG OPVK pro oblasti podpory 1.1, 1.2 a 1.3.

5.3.1 Vyhlášení 1. výzvy

V 1. výzvě bylo předloženo 121 projektových žádostí v celkové výši 618 365 931, 13 Kč. Následující tabulka uvádí přesné počty předložených projektů požadované dotace a převisy v jednotlivých prioritních osách.

Přehled počtu podaných grantových projektů spolu s finančními nároky uvádí následující tabulka

Tabulka č. 2: Přehled podaných grantových projektů

Globální grant	Alokace (v Kč)	Počet předložených Grantových projektů	Požadavek alokaci (v Kč)	na Překročení alokace (v %)
Zvyšování kvality ve vzdělávání v Libereckém kraji	43 980 868,00	72	392 194 494,97	891,74
Rovné příležitosti ve vzdělávání v Libereckém kraji	15 993 043,00	16	79 226 481,10	495,38
Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v Libereckém kraji	19 991 303,00	33	146 944 955,06	735,04
Celkem	79 965 214,00	121	618 365 931,13	x

Zdroj: Usnesení RK č. 930/08/RK dne 12.8.2008

V průběhu výzvy se administrace globálních grantů a grantových projektů řídí Směrnicí OPVK - GG v LK, jejíž znění schválilo zastupitelstvo kraje usnesením č. 115/08/ZK dne 29. 4. 2008. Jednotlivé grantové projekty byly schváleny zastupitelstvem kraje usnesením č. 236/08/ZK ze dne 26. 8. 2008 a s příjemci podpory byla následně uzavřena Smlouva o realizaci grantového projektu v rámci GG OPVK, jejíž vzor byl schválen radou kraje usnesením č. 966/08/RK ze dne 9. 9. 2008. Prvním krokem po přijetí a registraci grantového projektu je kontrola formálních náležitostí. Tu provádí Oddělení řízení grantových schémat (OŘGS). Případný negativní výsledek této kontroly je opravitelný - žadatel je vyzván k nápravě. V 1. výzvě prošly všechny žádosti kontrolou formálních náležitostí, příp. byly včas a řádně doplněny. Dalším krokem je hodnocení přijatelnosti. Provádí jej OŘGS ve spolupráci s Odborem školství, mládeže, tělovýchovy a sportu (OŠMTS) jako odborným gestorem. Kritéria jsou neopravitelná a grantové projekty, které nesplní kritéria přijatelnosti, jsou vyřazeny z dalšího procesu hodnocení. Výsledky shrnuje tabulka č. 3.

Tabulka č. 3: Stav grantových projektů po hodnocení přijatelnosti

Globální grant	Alokace (v Kč)	Počet předložených Grantových projektů	Vyřazeno přijatelnosti	na Předáno externím hodnotitelům
Zvyšování kvality ve vzdělávání v Libereckém kraji	43 980 868,00	72	24	48
Rovné příležitosti ve vzdělávání v Libereckém kraji	15 993 043,00	16	10	6
Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v Libereckém kraji	19 991 303,00	33	12	21
Celkem	79 965 214,00	121	46	75

Zdroj: Usnesení RK č. 930/08/RK dne 12. 8. 2008

Další fází je věcné hodnocení, které provádí externí odborní hodnotitelé vybraní z Centrální databáze hodnotitelů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Skupinu 30 hodnotitelů vybral Odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu ještě před ukončením příjmu žádostí. Jednotlivé projekty pak hodnotitelům přiřadilo, podle jejich uvedené odbornosti, oddělení řízení grantových schémat. Každý projekt hodnotili 2 hodnotitelé, v případě neshody rozhodovalo hodnocení 3. hodnotitele. V pravomoci hodnotitelů je navrhnout úpravu - krácení rozpočtu projektu v položkách, které posoudí jako nepřiměřené. Výsledný počet bodů je průměrem obou hodnocení, příp. dvou bližších hodnocení. Hranice pro podporu grantového projektu je 65 bodů, maximum pak 100 bodů.

Závěrečnou fází je jednání výběrové komise zprostředkujícího subjektu OP VK, ustavené na základě usnesení rady kraje č. 368/08/RK, se uskutečnilo 4. 8. 2008. Komisi byly přeloženy grantové projekty, které ve věcném hodnocení dosáhly 65 bodů a více. Při svém jednání vycházela komise z bodového pořadí, komentáře hodnotitelů včetně navrženého krácení rozpočtů a z obsahu projektů. V pravomoci výběrové komise bylo grantové projekty doporučit, doporučit se zkráceným rozpočtem, případně nedoporučit s podáním vysvětlení. Výsledkem jednání komise je seznam grantových projektů, které doporučuje Výběrová komise Radě a Zastupitelstvu Libereckého kraje ke schválení.

Na závěr 1. Výzvy konečný výběr a schválení vybraných projektů provedli orgány kraje, tj. rada a zastupitelstvo za stejných pravidel jako výběrová komise na svém zasedání. Orgány kraje rozhodují pouze o projektech, které doporučila výběrová komise. Vyškrtnutí projektu, resp. výběr projektu ze zásobníku musí být řádně a objektivně zdůvodněno. Po ukončení 1. výzvy do GG OPVK, 19. 6. 2008, přijalo oddělení řízení grantových schémat celkem 121 žádostí o finanční podporu. Během procesu hodnocení bylo 68 projektů vyřazeno z důvodů nesplnění podmínek přijatelnosti nebo nízkého bodového ohodnocení, 36 projektů bylo zařazeno do zásobníku projektů. Sedmnácti žadatelům bylo nabídnuto uzavření Smlouvy o realizaci grantového projektu.

5.3.2 Podpora absorpční kapacity v Libereckém kraji

Zvýšení absorpční kapacity znamená zvýšení zájmu o podání projektů. LK se snaží podpořit absorpční kapacitu pravidelnými semináři a vícedenními workshopy pro žadatele, kde jsou informováni o problematice OP VK, zejména o podporovaných aktivitách, monitorovacích indikátorech a problematice sestavování rozpočtu. Na workshopech, které jsou určeny pro žadatele, kteří nemají s psaním projektů zkušenosti, předávají pracovníci ZS potřebné informace k správnému sepsání projektové žádosti. ZS tak zvyšuje možnosti zejména malých škol a neziskových organizací, jak uspět při tvorbě projektové žádosti. To se ukazuje jako přínosné zejména v oblasti podpory Rovné příležitosti ve vzdělávání. Po 1. výzvě došlo k poučení a LK upozorňoval žadatele na nejčastější chyby. Při plnění informovanosti a publicity v roce 2008 vycházel LK z Komunikačního plánu GG OPVK pro rok 2008, který určuje strategii a nástroje informačních a propagačních aktivit zprostředkujícího subjektu. Vzhledem k faktu, že rok 2008 byl začátkem realizace OPVK a GG OPVK LK, stal se pro LK prioritou cíl zvýšit povědomí veřejnosti. LK prostřednictvím poskytování informací o existenci OPVK a GG snažil vyvolat zájem o možnostech OPVK a GG relevantních zájmových skupin. Cílem bylo také ozřejmit existenci příležitostí v OPVK, vyvolat zájem danou oblastmi podpory a podpořit kvalitu zpracování projektových žádostí.³⁸

---

³⁸ KÚLK, odbor regionálního rozvoje a evropských projektů. Výroční zpráva OPVK za rok 2009. Interní materiály

5.3.3 Vyhlášení 2. výzvy

Zastupitelstvo Libereckého kraje schválilo na svém zasedání dne 16. 12. 2008 usnesením č. 43/III/08/ZK vyhlášení 2. výzvy k předkládání grantových projektů do globálního grantu Zvyšování kvality ve vzdělávání v Libereckém kraji, Rovné příležitosti ve vzdělávání v Libereckém kraji a Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v Libereckém kraji v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Výzva byla vyhlášena 5. ledna 2009 a příjem žádostí byl ukončen 27. února 2009. Přehled počtu podaných grantových projektů spolu s finančními nároky a alokací na jednotlivé oblasti podpory uvádí následující tabulka č. 4.

Tabulka č. 4: Přehled podaných grantových projektů

Globální grant	Alokace (v Kč)	Počet předložených Grantových projektů	Požadavek alokaci (v Kč)	na Překročení alokace (v %)
Zvyšování kvality ve vzdělávání v Libereckém kraji	76 750 927,00	77	393 509 223,	512,71
Rovné příležitosti ve vzdělávání v Libereckém kraji	27 999 991,00	22	102 704 562,	366,80
Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v Libereckém kraji	34 886 785,00	28	124 578 496,	357,09
Celkem	139 637 703,00	127	620 792 271,	x

Zdroj: 11. RK dne 9. 6. 2009

V průběhu výzvy se administrace globálních grantů a grantových projektů řídila Směrnicí OPVK - GG v LK, jejíž znění schválila rada kraje usnesením č. 18/09/RK dne 13. 1. 2009. Prvním krokem po přijetí a registraci grantového projektu je kontrola formálních náležitostí. Tu provádí OŘGS. Případný negativní výsledek této kontroly je opravitelný - žadatel je vyzván k nápravě. V 2. výzvě prošly všechny žádosti kontrolou formálních náležitostí, příp. byly včas a řádně doplněny. Dalším krokem je hodnocení přijatelnosti. Provádí jej OŘGS s OŠMTS jako odborným gestorem. Kritéria jsou neopravitelná a

grantové projekty, které nesplní kritéria přijatelnosti jsou vyřazeny z dalšího procesu hodnocení. Výsledky shrnuje tabulka č. 2.

Tabulka č. 5: Stav grantových projektů po hodnocení přijatelnosti

Globální grant	Alokace (v Kč)	Počet předložených Grantových projektů	Vyřazeno na přijatelnosti	Předáno externím hodnotitelům
Zvyšování kvality ve vzdělávání v Libereckém kraji	76 750 927,00	77	25	52
Rovné příležitosti ve vzdělávání v Libereckém kraji	27 999 991,00	22	10	12
Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v Libereckém kraji	34 886 785,00	28	15	13
Celkem	139 637 703,00	127	50	77

Zdroj: 11. RK dne 9. 6. 2009

Další fází je věcné hodnocení, které provádí externí odborní hodnotitelé vybraní z Centrální databáze hodnotitelů MŠMT. Skupinu 46 hodnotitelů vybral OŠMTS a zajistil dvě školení pro vybrané hodnotitele. Jednotlivé projekty pak byly hodnotitelům přiřazovány podle jejich odbornosti v aplikaci Hodnotitelský modul (HoMo), který byl využit poprvé v této výzvě. Prostřednictvím tohoto systému jsou projekty přiřazovacím systémem nahodile přidělovány vybraným externím hodnotitelům, čímž je zaručena transparentnost přidělování projektů k věcnému hodnocení.

Každý projekt byl hodnocen minimálně dvěma hodnotiteli, v případě výrazné odlišnosti v hodnocení rozhodovalo hodnocení 3. hodnotitele. Hranice pro podporu grantového projektu je 65 bodů, maximum pak 100 bodů.

Výsledky hodnocení externích hodnotitelů shrnuje tabulka č. 6.

Tabulka č. 6: Přehled projektových žádostí předaných k hodnocení externím hodnotitelům

Globální grant	Předáno externím hodnotitelům	Vyřazeno externími hodnotiteli	Předáno výběrové komisi
Zvyšování kvality ve vzdělávání v Libereckém kraji	52	15	37
Rovné příležitosti ve vzdělávání v Libereckém kraji	12	5	7
Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v Libereckém kraji	13	4	9
Celkem	77	24	53

Zdroj: 11. RK dne 9. 6. 2009

Závěrečnou fází – hodnocení, představuje zasedání výběrové komise (VK) ustanovené na základě usnesení č. 17/09/ RK dne 13. 1. 2009. Samotnému jednání VK pro výběr projektů, které se uskutečnilo 4. 6. 2009, předcházelo školení této komise, které zajišťoval OŠMTS ve spolupráci s ORREP. Členové VK byli seznámeni jednak s cíli globálních grantů v LK, podporovanými aktivitami, cílovými skupinami, dále s kritérii věcného hodnocení a přehledem situace v druhé výzvě do globálních grantů, ale také s novými právy a povinnostmi výběrové komise dané metodickým dopisem, které byly zapracovány do Jednacího řádu výběrové komise pro výběr projektů z GG OP VK. Výběrové komisi bylo předloženo celkem 53 projektů, které obdržely od externích hodnotitelů 65 bodů a více. Ke každému projektu obdrželi členové VK komentář věcného hodnocení z obou platných hodnocení, vyjádření zprostředkujícího subjektu a rozpočet projektu. Při svém jednání vycházela komise z pořadí daného bodovým ohodnocením, komentáře hodnotitelů včetně navrženého krácení rozpočtů a z vyjádření zprostředkujícího subjektu ke klíčovým oblastem projektu (rozpočet, indikátory, aktivity, udržitelnost). V pravomoci výběrové komise bylo grantové projekty doporučit dle návrhu zprostředkujícího subjektu nebo externích hodnotitelů. V případě úprav navrženými členy VK na úpravu aktivit, indikátorů či rozpočtu nebo nedoporučení projektu k podpoře, musela své stanovisko dostatečně, objektivně a transparentně zdůvodnit. Doporučené projekty, na které nevystačila finanční alokace, byly schváleny do tzv. zásobníku projektů. Zásobník byl schválen pouze u GG 1.2

Rovné příležitosti ve vzdělávání v Libereckém kraji. Zásobník projektů v GG 1.1 Zvyšování kvality ve vzdělávání v Libereckém kraji navrhla výběrová komise vzhledem k nízkému bodovému ohodnocení projektů a tedy nízké kvalitě projektů netvořit. V GG 1.3 Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v Libereckém kraji vystačila alokace na všechny předložené projekty. Výsledkem jednání je seznam grantových projektů, které doporučuje Výběrová komise Radě a Zastupitelstvu Libereckého kraje ke schválení. Na závěr výzvy konečný výběr a schválení vybraných projektů provedly orgány kraje, tj. rada a zastupitelstvo za stejných pravidel jako výběrová komise na svém zasedání. Orgány kraje rozhodují pouze o projektech, které doporučila výběrová komise. Vyškrtnutí projektu, resp. výběr projektu ze zásobníku musí být řádně a objektivně zdůvodněno.

5.3.4 Vyhlášení 3. výzvy

Rada LK schválila na svém zasedání dne 12. 1. 2010 usnesením č. 76/10/RK vyhlášení 3. výzvy k předkládání grantových projektů do GG Zvyšování kvality ve vzdělávání v LK, Rovné příležitosti ve vzdělávání v LK a Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v LK v rámci OPVK. Výzva byla vyhlášena 13. 1. 2010, příjem žádostí byl ukončen 26. 2. 2010. Přehled počtu podaných grantových projektů spolu s finančními nároky a alokací na jednotlivé oblasti podpory uvádí následující tabulka č. 7.

Tabulka č. 7: Přehled podaných grantových projektů

Globální grant	Alokace (v Kč)	Počet předložených Grantových projektů	Požadavek na alokaci (v Kč)	Překročení alokace (v %)
Zvyšování kvality ve vzdělávání v Libereckém kraji	51 742 228,00	47	163 602 880,02	316,19
Rovné příležitosti ve vzdělávání v Libereckém kraji	19 277 000,00	15	53 653 504,51	278,33
Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v Libereckém kraji	23 519 182,00	20	54 481 302,72	231,65
Celkem	94 538 410,00	82	271 737 687,43	x

Zdroj: 10. RK 8. 6.2 010

Během průběhu výzvy se administrace GG a grantových projektů řídí Směrnicí OPVK – GG v LK, jejíž znění schválila rada kraje usnesením č. 18/09/RK dne 13. 1. 2009 a další řízenou dokumentací OPVK. Prvním krokem po přijetí a registraci grantového projektu je kontrola formálních náležitostí. Tu provádí OŘGS. Případný negativní výsledek této kontroly je opravitelný – žadatel je vyzván k nápravě. Ve 3. výzvě prošly všechny žádosti kontrolou formálních náležitostí, příp. byly včas a řádně doplněny. Dalším krokem je hodnocení přijatelnosti. Provádí je OŘGS spolu s OŠMTS jako odborným gestorem. Kritéria jsou neopravitelná a grantové projekty, které nesplní kritéria přijatelnosti, jsou vyřazeny z dalšího procesu hodnocení.

Výsledky shrnuje tabulka č. 8.

Tabulka č. 8: Stav grantových projektů po hodnocení přijatelnosti

Globální grant	Alokace (v Kč)	Počet předložených Grantových projektů	Vyřazeno na přijatelnosti	Předáno externím hodnotitelům
Zvyšování kvality ve vzdělávání v Libereckém kraji	51 742 228,00	47	19	28
Rovné příležitosti ve vzdělávání v Libereckém kraji	19 277 000,00	15	7	8
Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v Libereckém kraji	23 519 182,00	20	5	15
celkem	94 538 410,00	82	31	51

Zdroj: 10. RK 8. 6.2 010

Další fází je věcné hodnocení, které provádí externí odborní hodnotitelé a zpravodajové vybraní z Centrální databáze hodnotitelů MŠMT. Skupinu 19 hodnotitelů a 5 zpravodajů vybral OŠMTS LK a zajistil pro ně školení. Jednotlivé projekty pak byly hodnotitelům a zpravodajům přiřazovány podle jejich odbornosti v aplikaci Hodnotitelský modul (HoMo). Prostřednictvím tohoto systému jsou projekty přiřazovacím systémem nahodile přidělovány vybraným externím hodnotitelům a zpravodajům, čímž je zaručena transparentnost přidělování projektů k věcnému hodnocení. Každý projekt byl hodnocen vždy dvěma hodnotiteli a následně jedním zpravodajem.

Projekty, které ani jeden individuální hodnotitel nedoporučil k podpoře a zpravodaj se k tomuto stanovisku připojil nebo jeden hodnotitel doporučil, druhý nedoporučil a zpravodaj se přiklonil k nedoporučujícímu hodnocení, nebyly na grémiu zpravodajů projednávány.

Výsledky hodnocení externích hodnotitelů a zpravodajů shrnuje tabulka č. 9.

Tabulka č. 9: Výsledky hodnocení externích hodnotitelů a zpravodajů

Globální grant	Předáno externím hodnotitelům	Předáno zpravodajům	Nedoporučeno pro jednání GZ	Projednáno na GZ
Zvyšování kvality ve vzdělávání v Libereckém kraji	28	28	3	25
Rovné příležitosti ve vzdělávání v Libereckém kraji	8	8	1	7
Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v Libereckém kraji	15	15	5	10
celkem	51	51	9	42

Zdroj: 10. RK 8. 6.2 010

Závěrečná fáze – hodnocení, představuje jednání Grémia zpravodajů (GZ), které se skládá ze dvou etap. První etapa GZ představuje dokončení fáze věcného hodnocení, členové GZ hlasují o výsledném počtu bodů k jednotlivým projektům, přičemž bodové ohodnocení vzešlé z GZ se smí odchylovat od bodového ohodnocení navrženého zpravodajem maximálně o +/- 5 bodů. Projekt, který získá v první etapě GZ méně než 65 bodů, je GZ odsouhlasen jako projekt nedoporučený k podpoře. U třech projektů došlo při první etapě GH ke změně bodového hodnocení. Druhá etapa GZ spočívá v projednávání všech GP, které úspěšně prošly 1. etapou GZ a hlasování o doporučení nebo nedoporučení projektu k podpoře. Do druhé etapy postoupily všechny projekty, které byly projednány v 1. etapě, žádný z projektů nezískal méně než 65 bodů. Ke každému projektu obdrželi členové GZ vyjádření Zprostředkujícího subjektu, rozpočet s navrhovaným krácením zpravodajů a Zprostředkujícího subjektu, hodnotící tabulku zpravodaje a anotace projektů.

Při svém jednání vycházelo GZ z pořadí daného bodovým ohodnocením z 1. etapy GZ, komentářů zpravodajů včetně navrženého krácení rozpočtů a z vyjádření Zprostředkujícího

subjektu ke klíčovým oblastem projektu (rozpočet, indikátory, aktivity, udržitelnost). V pravomoci GZ bylo grantové projekty doporučit dle návrhu Zprostředkujícího subjektu nebo zpravodajů. V případě úprav navrženými členy GZ na úpravu aktivit, indikátorů či rozpočtu nebo nedoporučení projektu k podpoře, muselo GZ své stanovisko dostatečně, objektivně a transparentně zdůvodnit.

Jednání GZ se uskutečnilo 31. 5. 2010. Doporučené projekty, na které nevystačila finanční alokace, byly schváleny do tzv. zásobníku projektů. Zásobník byl schválen u GG Zvyšování kvality ve vzdělávání v LK (2 projekty) a Rovné příležitosti ve vzdělávání v LK (1 projekt). Zásobník projektů v GG Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v LK navrhlo GZ vzhledem k nízkému bodovému ohodnocení projektů a tedy nízké kvalitě projektů netvořit. Výsledkem jednání GZ jsou Seznamy grantových projektů doporučených ke schválení radě kraje pro jednotlivé GG.

Závěrem 3. Výzvy byl konečný výběr a schválení vybraných projektů provedli orgány kraje, tj. rada a zastupitelstvo za stejných pravidel jako GZ na svém zasedání. Orgány kraje rozhodují pouze o projektech, které doporučilo GZ. Vyškrtnutí projektu, resp. výběr projektu ze zásobníku musí být řádně a objektivně zdůvodněno. V případě, že orgány kraje rozhodnou o schválení projektové žádosti, která byla GZ nedoporučena k podpoře, nebo orgány kraje rozhodnou o neschválení projektové žádosti, kterou GZ doporučilo ke schválení, je povinností ŘO OPVK, aby tuto skutečnost prošetřil jako podezření na nesrovnalost. V případě podezření na nesrovnalost se zastavuje další proces administrace projektů do doby, než bude podezření prošetřeno. V případě, že bude podezření na nesrovnalost potvrzeno, anulují se výsledky celého hodnotícího a výběrového procesu, výzva musí být zrušena a vyhlášena znovu.

5.4 Oblast podpory 3.2 a výzvy v LK

MŠMT ČR dne 14. listopadu 2008 vyhlásilo průběžnou výzvu zprostředkujícím subjektům – krajům k předkládání žádostí o GG v oblasti podpory 3.2 Podpora nabídky dalšího vzdělávání v rámci prioritní osy 3 - Další vzdělávání. Cílem této oblasti podpory je prohloubení nabídky dalšího vzdělávání a posílení informovanosti o nabídce dalšího vzdělávání. LK jako zprostředkující subjekt reflektoval na tuto výzvu a předložil žádost o globální grant **Podpora nabídky dalšího vzdělávání v LK.**

GG naplňuje následující podporované aktivity:

1. Podpora provázanosti dalšího vzdělávání s počátečním vzděláváním vytvářením vzdělávacích modulů.
2. Podpora vzdělávací nabídky v oblasti dalšího vzdělávání - rozvoj vzdělávacích programů pro vzdělávání dospělých ve školách a dalších vzdělávacích institucích.
3. Vzdělávání pedagogů, lektorů, řídicích a organizačních pracovníků škol a dalších vzdělávacích a poradenských středisek působících v oblasti specializačního vzdělávání a vzdělávání pro udržitelný rozvoj.
4. Rozvoj sítí a partnerství subjektů působících v oblasti dalšího vzdělávání a poradenství.
5. Poradenství a metodická pomoc při zavádění moderních a inovativních vzdělávacích technologií a metod (pro organizace působící v oblasti specializačního a dalšího vzdělávání a vzdělávání pro udržitelný rozvoj).

Celková alokace pro celé trvání GG (do června 2015) je **135 305 580,00 Kč**. ESF se na zdrojích financování podílí 85%, státní rozpočet ČR 15%, ze strany LK není spolufinancování vyžadováno, GP budou posuzovány z hlediska poskytnutí veřejné podpory, její pravidla a podmínky poskytnutí budou specifikovány ve výzvě k předkládání GP. Návrhy GG byly projednávány se sociálními partnery, kteří se významnou měrou podílejí na rozvoji LK, rozvoji lidských zdrojů v LK (v oblasti vzdělávání) a mají vazbu na danou oblast podpory - Krajská rada Unie školských asociací ČR – CZESHA, Asociace nestátních neziskových organizací LK a Rada pro rozvoj lidských zdrojů LK.

V rámci prioritní osy 3, Oblasti podpory 3.2 – Podpora nabídky dalšího vzdělávání byla ŘO odevzdána žádost o globální grant Podpora nabídky dalšího vzdělávání v LK, která byla schválena radou kraje usnesením č. 97/09/RK dne 20. 1. 2009. Následně byla předložená žádost schválena ŘO Rozhodnutím o schválení návrhu GG Řídicím orgánem OP VK ze dne 2. 4. 2009. V návaznosti na toto schválení vydalo MŠMT „Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant OPVK registrační č. CZ.1.07/3.2.01“, kterým poskytuje dotaci na realizaci GG v rámci OPVK, tzn. na realizaci jednotlivých grantových projektů, které budou realizovány v období let 2009 - 2015.

Tabulka č.10 Globální grant

Název GG	Registrační číslo	Celková výše dotace (Kč)
Podpora nabídky dalšího vzdělávání v Libereckém kraji	CZ.1.07/3.2.01	135 305 580,-

Zdroj: 2.RK 20.1.2009

Na základě schváleného globálního grantu připravil resort hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů a rozvoje venkova ve spolupráci s resortem školství, mládeže, tělovýchovy a sportu vyhlášení první kolo výzev k předkládání žádostí o podporu. Ten je určen širokému spektru vzdělávacích organizací, které se zabývají vzděláváním dospělých, ať již se jedná o školy, neziskové organizace nebo vzdělávací agentury. Zaměřen je na podporu kvality a rozsahu nabídky dalšího vzdělávání. LK na něj získal z OPVK více než 135 milionů korun, které budou k dispozici do roku 2013.

První výzva byla plánována na období od 1. 9. do 31. 10. roku 2019, přičemž bylo rozděleno více než 54 mil. Kč, maximálně však 5 mil. Kč na jeden grantový projekt. Podporována byla provázanost dalšího vzdělávání s počátečním vzděláváním vytvářením vzdělávacích modulů, rozvoj vzdělávacích programů pro vzdělávání dospělých ve školách a dalších vzdělávacích institucích, vzdělávání pedagogů, lektorů, řídicích a organizačních pracovníků škol a dalších vzdělávacích a poradenských středisek a v neposlední řadě rozvoj sítí a partnerství subjektů působících v oblasti dalšího vzdělávání a poradenství. Grantové projekty podpořené v rámci tohoto GG grantu svým charakterem zakládají veřejnou podporu, proto bude poskytnuta na základě schválené výjimky ze zákazu poskytnutí veřejné podpory (rozhodnutí Evropské komise č. N 236/2009 ze dne 7. 5. 2009 – tzv. „Český přechodný rámec“), která stanoví, že příspěvek vyplacený jednomu subjektu v rámci režimu de minimis a programu Českého přechodného rámce nepřesáhne v období od 1. 1. 2008 výši 500 tis. EUR. Po celou dobu vyhlášené výzvy oddělení řízení grantových schémat odboru regionálního rozvoje a evropských projektů ve spolupráci s oddělením vzdělávání a koncepcí odboru školství, mládeže, tělovýchovy a sportu poskytovalo konzultace potenciálním žadatelům o podporu, dále proběhl informativní seminář pro žadatele v rámci této oblasti podpory.³⁹

³⁹ 11. RK 9. 6. 2009. Interní materiály.

V návaznosti na schválený GG připravil resort hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů a rozvoje venkova ve spolupráci s resortem školství, mládeže, tělovýchovy a sportu, vyhlášení 2. kola výzev k předkládání žádostí o podporu. Ten byl určen širokému spektru vzdělávacích organizací, které se zabývají vzděláváním dospělých, ať již se jedná o školy, neziskové organizace nebo vzdělávací agentury. Zaměřen je na podporu kvality a rozsahu nabídky dalšího vzdělávání. LK na něj získal z OPVK více než 135 milionů korun, které budou k dispozici do roku 2015. Druhá výzva byla plánována na období od 24. 3. do 7. 5. 2010, přičemž bylo rozděleno více než 48 mil. Kč, maximálně však 5 mil. Kč na jeden grantový projekt. Podporována byla provázanost dalšího vzdělávání s počátečním vzděláváním vytvářením vzdělávacích modulů, rozvoj vzdělávacích programů pro vzdělávání dospělých ve školách a dalších vzdělávacích institucích, rozvoj sítí a partnerství subjektů působících v oblasti dalšího vzdělávání a poradenství a v neposlední řadě poradenství a metodická pomoc při zavádění moderních a inovativních vzdělávacích technologií a metod. Grantové projekty podpořené v rámci tohoto GG svým charakterem zakládaly veřejnou podporu, proto byla poskytnuta na základě schválené výjimky ze zákazu poskytnutí veřejné podpory (rozhodnutí Evropské komise č. N 236/2009 ze dne 7. 5. 2009 – tzv. „Český přechodný rámec“), která stanoví, že příspěvek vyplacený jednomu subjektu v rámci režimu de minimis a programu Českého přechodného rámce nepřesáhne v období od 1. 1. 2008 výši 500 tis. EUR.

Po celou dobu vyhlášené výzvy OŘGS ve spolupráci s oddělením vzdělávání a koncepcí OŠMTS poskytovali konzultace potenciálním žadatelům o podporu, dále proběhl informativní seminář pro žadatele v rámci této oblasti podpory.⁴⁰ V této práci se z důvodu menšího počtu uskutečněných výzev a dat nebudeme blíže zabývat prioritní osou 3.2 Podpora nabídky dalšího vzdělávání v LK

5.5 Druhá etapa globálních grantů

MŠMT vyhlásilo dne 16. června 2010 průběžnou výzvu zprostředkujícím subjektům – krajům k předkládání žádostí o globální granty do 2. etapy (2011 – 13) ve všech třech oblastech podpory v rámci prioritní osy 1. Počáteční vzdělávání. Ukončení příjmu žádostí bylo stanoveno na 15. října 2010.

Liberecký kraj jako zprostředkující subjekt předkládá tři žádosti o globální granty:

---

⁴⁰ 5. RK 23. 3. 2010. Interní materiál.

- v oblasti podpory 1.1 **Zvyšování kvality ve vzdělávání v Libereckém kraji II** v celkové výši 93 689 600,00 Kč
- v oblasti podpory 1.2 **Rovné příležitosti ve vzdělávání v Libereckém kraji II** v celkové výši 34 068 950,00 Kč
- v oblasti podpory 1.3 **Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v Libereckém kraji II** v celkové výši 42 586 200,00 Kč

Všechny tři žádosti o GG byly předloženy v rámci prioritní osy 1 Počáteční vzdělávání. Globální grant Zvyšování kvality ve vzdělávání v LK si klade za cíl zvýšit kvalitu počátečního, zejména základního a středního vzdělávání v LK. GG Rovné příležitosti ve vzdělávání v LK je zacílen na zlepšení rovných příležitostí dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v LK. GG Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v LK si klade za cíl zlepšit kompetence pedagogických i nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení s důrazem na realizaci kutikulární reformy v LK. Na zdrojích financování se podílí Evropský sociální fond 85 % a státní rozpočet ČR 15 %, ze strany LK, příp. žadatelů není vyžadováno spolufinancování.

Během listopadu a prosince roku 2010 proběhly administrace schvalování žádostí o GG, v březnu roku 2011 ŘO vydal Rozhodnutí o poskytnutí dotace na GG v rámci prioritní osy 1 pro 2. etapu. Následně plánuje odbor regionálního rozvoje a evropských projektů na duben 2011 vyhlášení výzvy k předkládání grantových projektů.

5.6 Shrnutí všech tří výzev

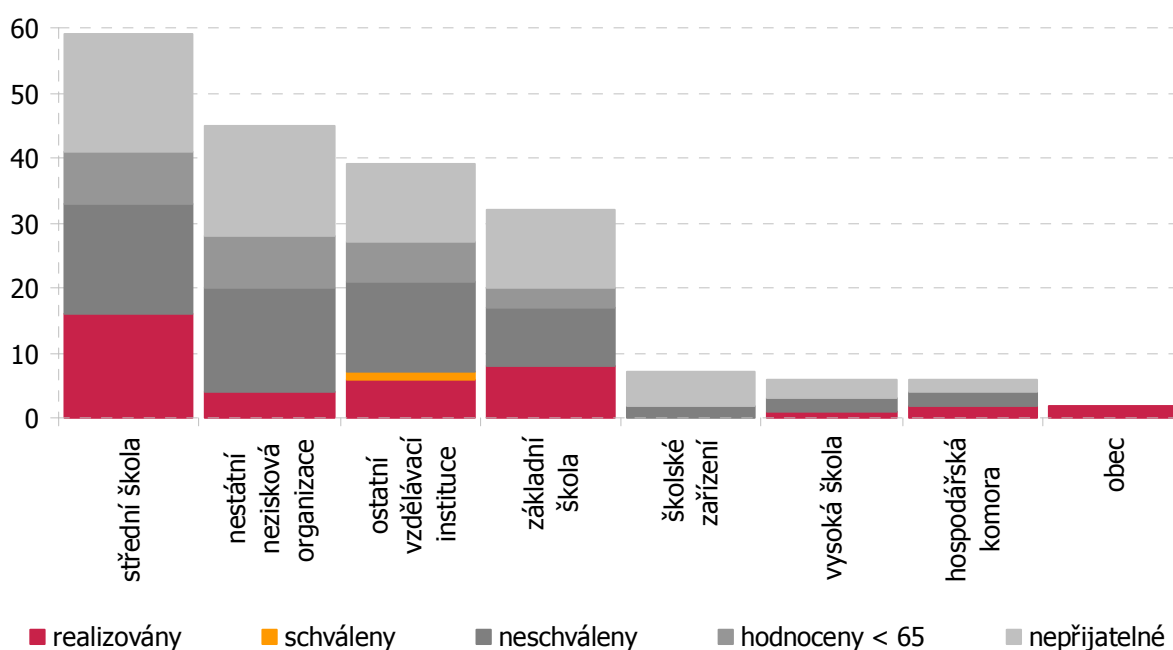
5.6.1 Prioritní osa 1.1

V rámci tří výzev bylo předloženo 329 žádostí o finanční podporu, přičemž na základě procesu výběru projektů do fáze realizace postoupilo 75 grantových projektů, tj. pouze 22,8 % předložených žádostí o finanční podporu. Na základě struktury žadatelů lze konstatovat, že převažujícím okruhem jsou školy a školská zařízení, přičemž dominují střední a základní školy, následovány jsou nestátními neziskovými organizacemi a ostatními vzdělávacími institucemi, tj. subjekty mezi jejichž předmět činnosti spadá vzdělávání. Menšinově jsou pak zastoupeny vysoké školy, hospodářské komory a obce (viz graf 1). Celková výše požadované podpory (vč. žádostí, které nesplňovaly kritéria přijatelnosti) dosáhla 952 mil. Kč, přičemž na základě procesu výběru projektů byly k podpoře schváleny projekty dosahující celkové alokace vyčleněné na uvedený globální

grant ve výši 172 mil. Kč. V tomto ohledu požadavek na podporu dosáhnul 552 % možných poskytnutých prostředků. Z hlediska struktury žadatelů a příjemců ve finančním vyjádření nedochází ke změnám oproti výše uvedenému (viz graf 2).

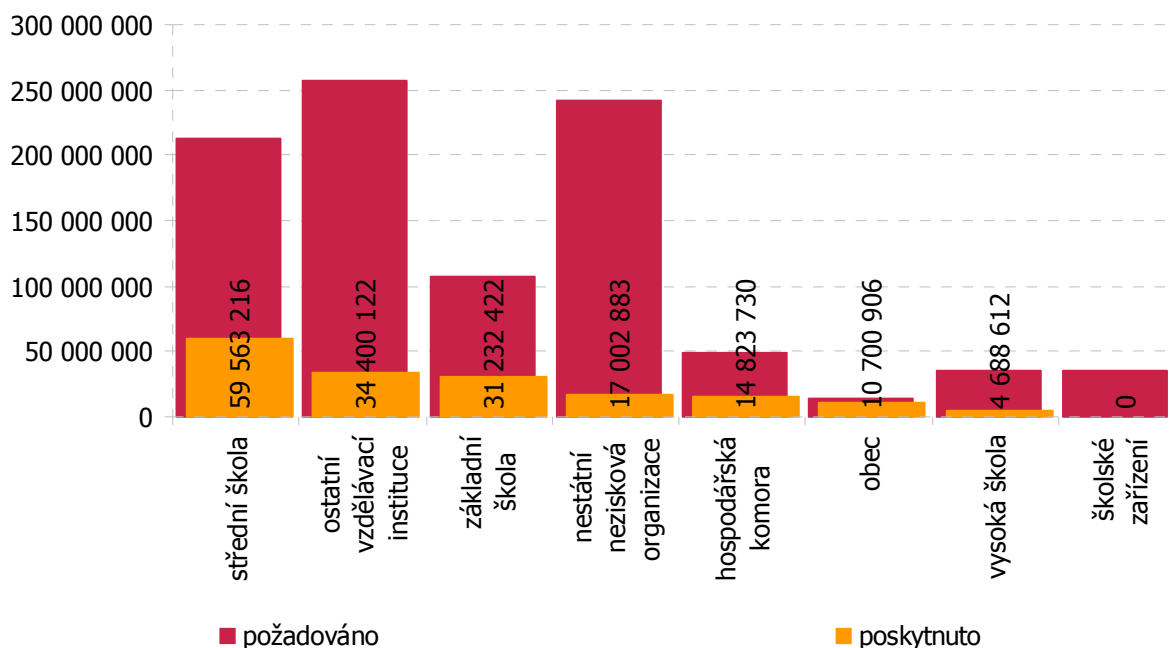
Na základě uvedených údajů lze konstatovat, že dané dotační území disponuje dostatečnou absorpční kapacitou, schopnou i v případě vyhlášení GG Zvyšování kvality ve vzdělávání v LK II. vytvářet dostatečné množství projektových záměrů.

Graf 1: Struktura žadatelů a příjemců z hlediska počtu předložených žádostí o finanční podporu

Zdroj: KÚLK, odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu. Interní materiály.

Graf 2: Struktura žadatelů a příjemců z hlediska výše požadované a poskytnuté finanční podpory

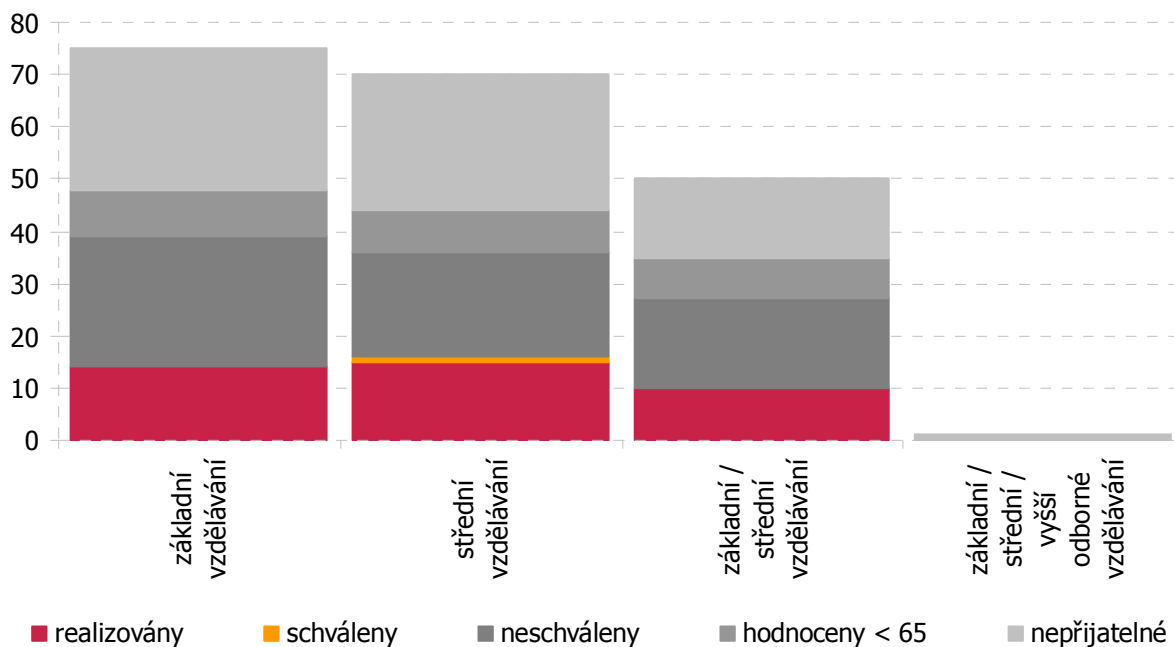
Zdroj: KÚLK, odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu. Interní materiály.

Zabezpečení proporcionality podpory základního a středního vzdělávání

V rámci závazků LK jako zprostředkujícího subjektu je v rámci implementace GG zabezpečit proporcionalitu podpory základního a středního vzdělávání. Na základě dosavadních výsledků tří vyhlášených a uzavřených výzev lze konstatovat, že z hlediska počtu předložených žádostí o finanční podporu a počtu grantových projektů ve fázi realizace tato proporcionalita byla zachována – projektů zaměřených na oblast základního vzdělávání bylo podpořeno 14, na oblast středního vzdělávání 15 a projektů, které jsou cíleny na obě úrovně vzdělávání 10 (viz graf 3). Současně i z hlediska poskytnuté finanční podpory je podpora poměrně rozdělena mezi základní a střední vzdělávání (viz graf 4).

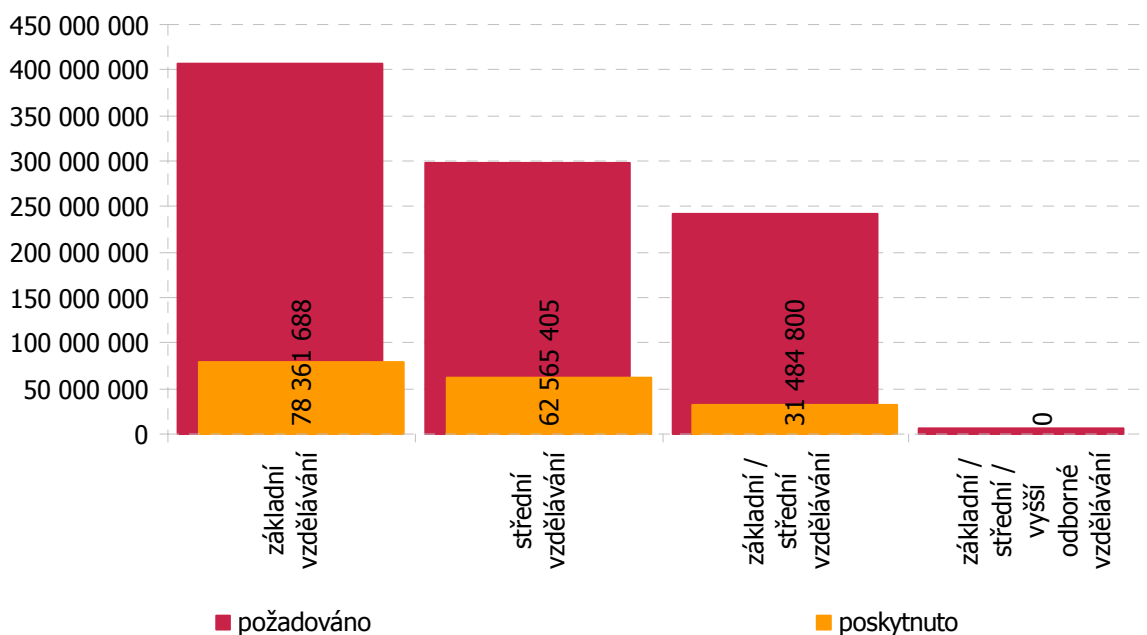

Graf 3: Struktura přeložených žádostí o finanční podporu a realizovaných grantových projektů z hlediska proporcionality

Zdroj: KÚLK, odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu. Interní materiály.

Graf 4: Struktura požadované a poskytnuté výše podpory z hlediska proporcionality

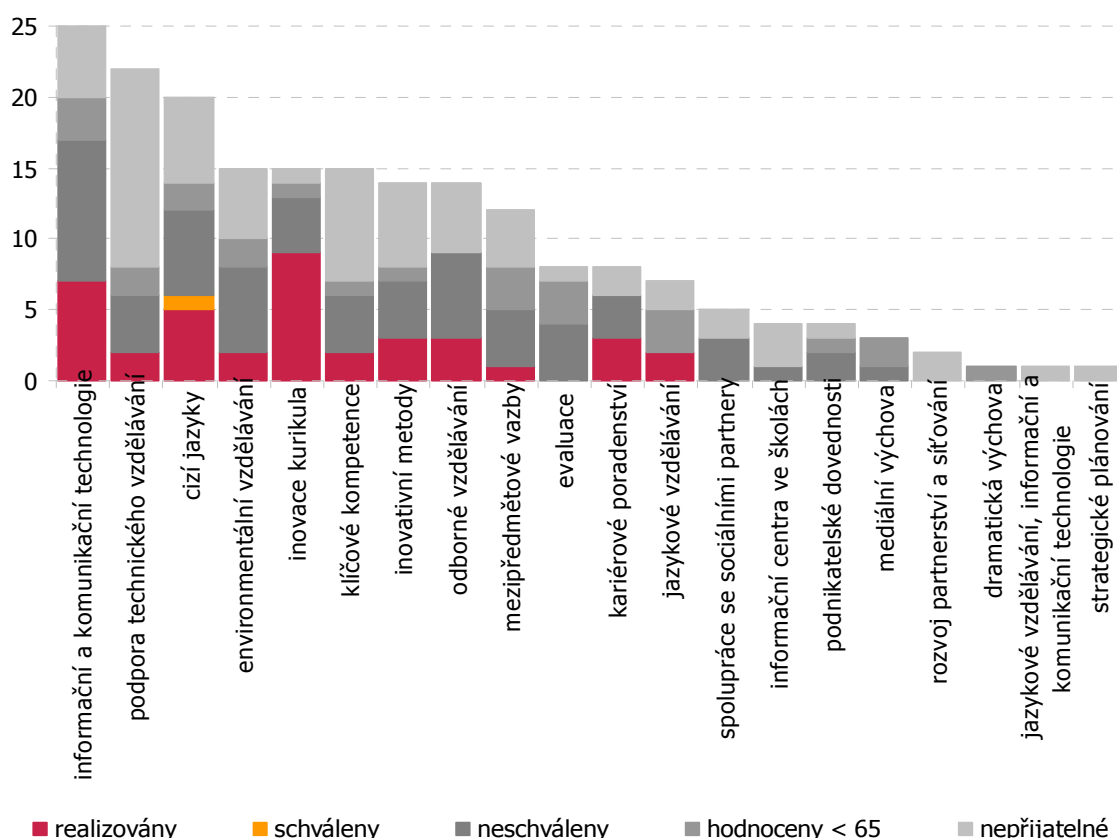
Zdroj: KÚLK, odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu. Interní materiály.

Na základě těchto skutečností lze konstatovat, že jsou vytvořeny předpoklady pro zabezpečení proporcionality podpory mezi základní a střední vzdělávání.

Tematické zaměření grantových projektů

Na základě zkušeností z implementace GG Zvyšování kvality ve vzdělávání v LK můžeme je možno poukázat na tematické zaměření předložených žádostí o finanční podporu. V tomto směru rozhodující roli nesehrávají grantové projekty ve fázi realizace, neboť tento údaj je zatížen posouzením kvality předložených žádostí o finanční podporu, ale pouze předložené žádosti o finanční podporu. Ty totiž představují racionální údaje o poptávce potenciálních žadatelů po určitých tématech a svým způsobem se dá s těmito daty operovat při řešení určité tematiky. Do značné míry ukazují na ty oblasti vzdělávání, které jsou cílovými skupinami vnímány jako potřebné a žádoucí.

Graf 5: Tematická struktura předložených a realizovaných grantových projektů

Zdroj: KÚLK, odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu. Interní materiály.

Na základě předložených žádostí o finanční podporu (viz graf 5) je možno poměrně jednoznačně konstatovat potřebnost aktivit zaměřených na informační a komunikační

technologie, cizí jazyky, environmentální vzdělávání, inovace, rozvoj klíčových kompetencí, zavádění inovativních metod a posilování mezipředmětových vazeb. Specificky – a to i s ohledem na požadavek vyhlášení specifické výzvy na podporu technických a přírodovědných oborů, byť v tomto případě se bude jednat i o specifikum LK s výrazným podílem středních škol technického zaměření – lze poukázat na grantové projekty zaměřené na podporu technického vzdělání, které lze identifikovat mezi čelnými tématy předkládaných projektů, na druhé straně pak mezi poměrně málo podpořenými či schválenými k realizaci. V tomto ohledu se ukazuje, že existuje významná souvztažnost mezi návrhem podporovaných aktivit a předpokládanou poptávkou ze strany potenciálních žadatelů.

Vazba návrhu GG na strategické dokumenty LK v oblasti vzdělávání

Potřebnost GG Zvyšování kvality ve vzdělávání v LK II. je odvoditelná také od vazby na strategické dokumenty LK v oblasti vzdělávání, zejména vazby na Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje 2008. Toto odvození vychází ze skutečnosti, že uvedený dokument představuje konsensuální dokument schválený Zastupitelstvem Libereckého kraje, tedy orgánu odpovědného za rozvoj území v souladu se zájmy obyvatel kraje. Základní strategický dokument Libereckého kraje v oblasti vzdělávání – v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů – představuje **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje 2008** (dále jen „Dlouhodobý záměr“). Uvedený dokument byl schválen Zastupitelstvem Libereckého kraje usnesením č. 73/08/ZK ze dne 25. 3. 2008. Současně ve vazbě na požadavky výše citovaného zákona je uvedený dokument v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky z roku 2007. Další strategické dokumenty LK v oblasti komplexního rozvoje území, tedy Strategie rozvoje Libereckého kraje 2006 – 2020 a Program rozvoje Libereckého kraje 2007 – 2013, jsou související s Dlouhodobým záměrem.

Závazek Libereckého kraje v návaznosti na usnesení vlády ČR č. 292 z 19. 4. 2010

S ohledem na potřebnost přijetí opatření ke zmírnění dopadu ekonomické krize byl LK zavázán prioritně podpořit aktivitu Zlepšování podmínek pro výuku technických, přírodovědných oborů a řemesel, včetně zvyšování motivace žáků ke vzdělávání se v těchto oborech. Tato skutečnost vyplývá z materiálu projednávaného vládou ČR, který konstatuje následující potřebnost:

Opatření 17: Vyhlásit výzvu na podporu vzdělávání v technických a přírodovědných oborech

Předmět: V oblasti podpory 1.1 (Zvyšování kvality ve vzdělávání) vyhlásit specifickou výzvu v rámci GG na nástroje zaměřené na zvýšení atraktivity technických a přírodovědných oborů jejich propagací ve spolupráci škol, školských zařízení, firem, neziskových organizací a dalších aktérů.

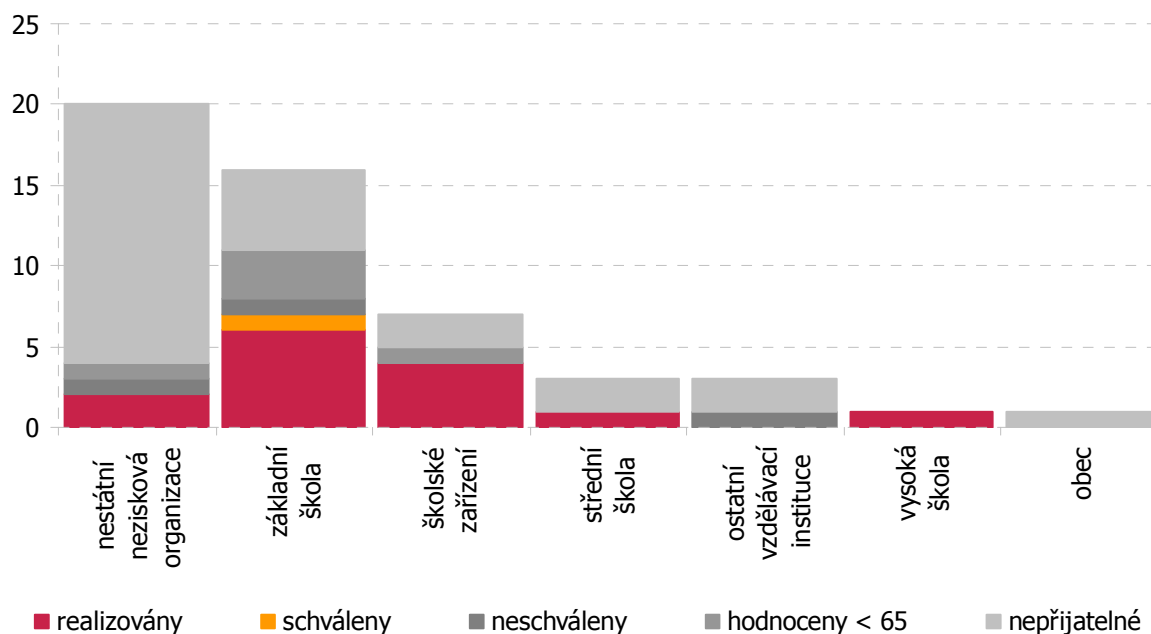
Podpůrné údaje: K aktivitě Zlepšování podmínek pro výuku technických, přírodovědných oborů a řemesel, včetně zvyšování motivace žáků ke vzdělávání se v těchto oborech se dílčím způsobem vztahuje tematická zpráva Souhrnné poznatky z hodnocení mateřských, základních a středních škol v oblasti přírodovědného vzdělávání Českou školní inspekcí. Potřebnost uvedení aktivity však v případě LK zásadním způsobem vychází ze struktury zaměstnanosti a požadavků trhu práce po kvalifikované pracovní síle, neboť LK náleží mezi výrazně industrializované regiony, kdy ve zpracovatelském průmyslu je zaměstnáno více než 50 % ekonomicky aktivních obyvatel.

5.6.2 Prioritní osa 1.2

V rámci tří výzev bylo předloženo 53 žádostí o finanční podporu, přičemž na základě procesu výběru projektů do fáze realizace postoupilo 15 grantových projektů, tj. 28,3 % předložených žádostí o finanční podporu. Na základě struktury žadatelů lze konstatovat, že převažujícím okruhem žadatelů jsou nestátní neziskové organizace a základní školy (viz graf 6). Současně však také z grafu vyplývá, že v případě nestátních neziskových organizací se v převážné míře jednalo o projekty nesplňující kritéria přijatelnosti, ačkoli tento okruh žadatelů ve vztahu k podporovaným aktivitám je jedním z klíčových, což bohužel negativně ovlivňuje absorpční kapacitu GG. Významné zastoupení základních škol je jednoznačně ovlivněno skutečností, že zejména tento stupeň vzdělávání je v současné době nejvíce senzitivní vůči vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Celková výše požadované podpory (vč. žádostí, které nesplňovaly kritéria přijatelnosti) dosáhla 235 mil. Kč, přičemž na základě procesu výběru projektů byly k podpoře schváleny projekty dosahující celkové alokace vyčleněné na uvedený globální grant ve výši 63 mil. Kč. V tomto ohledu požadavek na podporu dosáhl 373 % možných poskytnutých prostředků, což sice představuje relevantní absorpční kapacitu, ovšem ve vztahu k ostatním GG kraje se jedná o nejnižší hodnotu tohoto ukazatele. Z hlediska struktury žadatelů a příjemců ve finančním vyjádření se do popředí mezi realizovanými

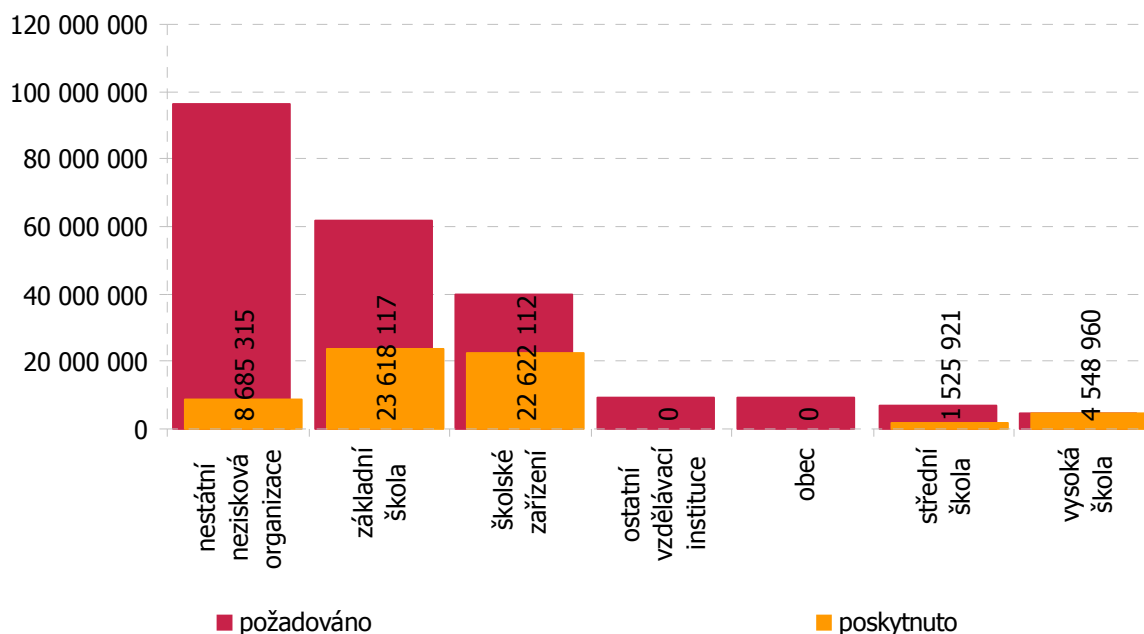
grantovými projekty vedle základních škol dostávají také školská zařízení, konkrétně zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy (viz graf 7).

Graf 6: Struktura žadatelů a příjemců z hlediska počtu předložených žádostí o finanční podporu

Zdroj: KÚLK, odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu. Interní materiály.

Graf 7: Struktura žadatelů a příjemců z hlediska výše požadované a poskytnuté finanční podpory

Zdroj: KÚLK, odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu. Interní materiály.

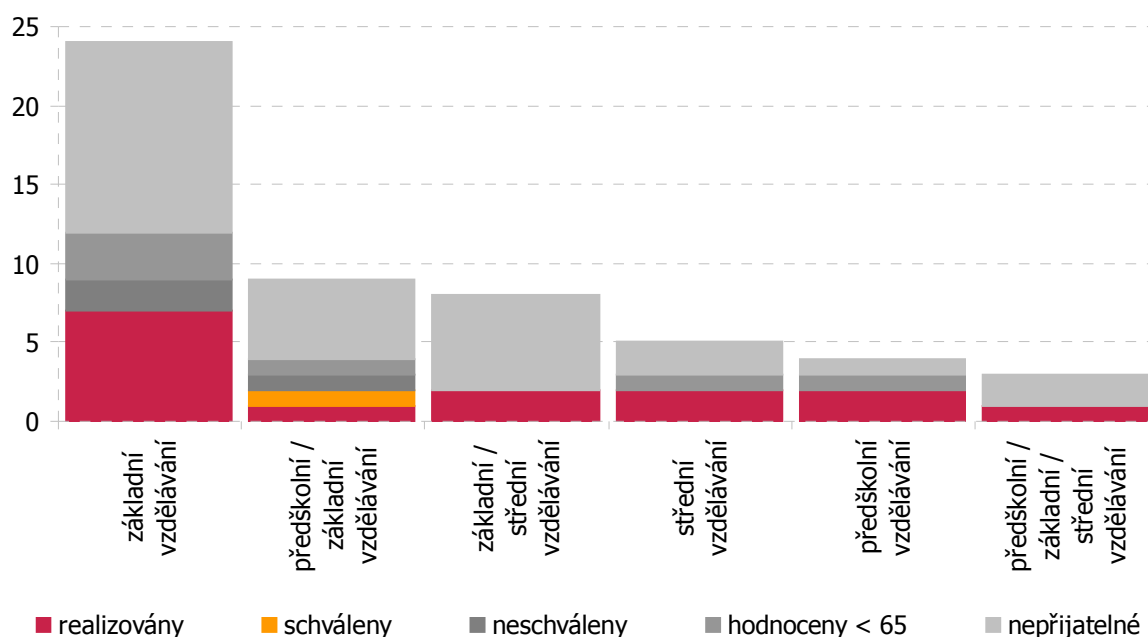
Na základě uvedených údajů lze konstatovat, že dané dotační území disponuje dostatečnou absorpční kapacitou, schopnou i v případě GG Rovné příležitosti ve vzdělávání v LK II. generovat dostatečné množství projektových záměrů, nicméně je omezována přijatelností předkládaných žádostí o finanční podporu, a to zejména ze segmentu nestátních neziskových organizací.

Zabezpečení proporcionality podpory základního a středního vzdělávání

V rámci závazků LK jako zprostředkujícího subjektu je v rámci implementace GG zabezpečit proporcionalitu podpory předškolního, základního a středního vzdělávání. Na základě dosavadních výsledků tří vyhlášených výzev lze konstatovat, že z hlediska počtu předložených žádostí o finanční podporu a počtu grantových projektů ve fázi realizace tato proporcionalita byla zachována – projektů zaměřených na oblast základního vzdělávání bylo podpořeno 7, ostatních segmenty vzdělávání se pohybují na úrovni 1 – 2 projektů (viz graf 8). Současně i z hlediska poskytnuté finanční podpory je podpora proporcionalně rozdělena mezi základní a střední vzdělávání (viz graf 9). V tomto ohledu je potřebné upozornit na skutečnost, že proporcionalita v tomto případě musí být vnímána zorným

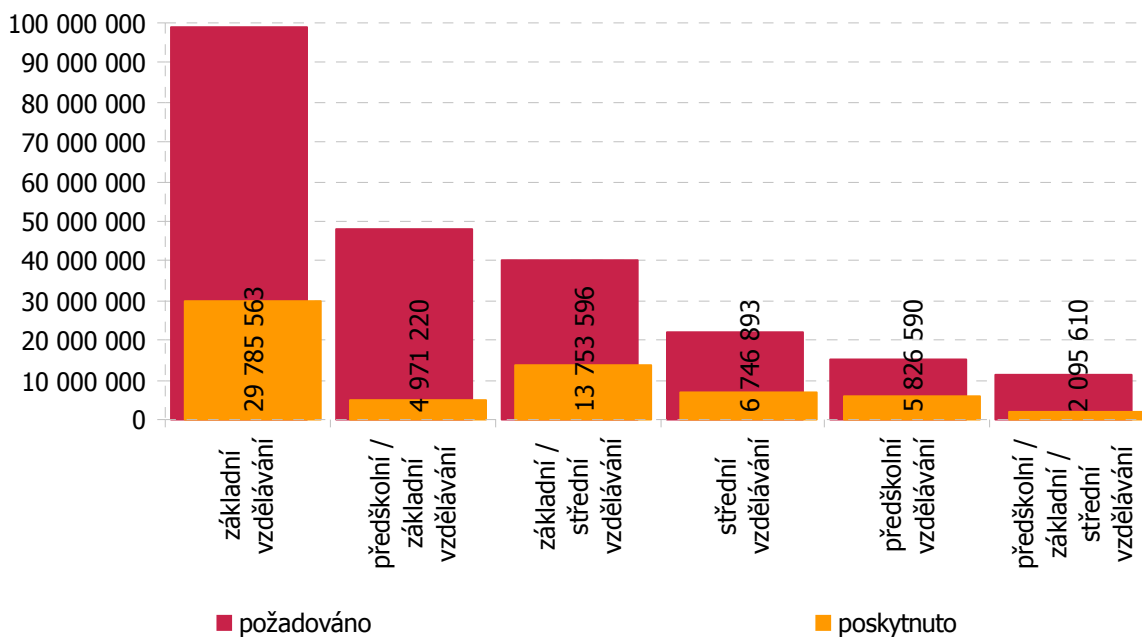
úhlem existence odpovídajících cílových skupin globálního grantu, přičemž ze statistických údajů je zcela zřejmé, že v celém vzdělávacím systému je pozornost zejména ve vztahu k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami typu zdravotního postižení koncentrována na oblast základního vzdělávání. Na základě těchto skutečností lze konstatovat, že jsou vytvořeny předpoklady pro zabezpečení proporcionality podpory mezi předškolní, základní a střední vzdělávání.

Graf 8: Struktura přeložených žádostí o finanční podporu a realizovaných grantových projektů z hlediska proporcionality

Zdroj: KÚLK, odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu. Interní materiály.

Graf 9: Struktura požadované a poskytnuté výše podpory z hlediska proporcionality

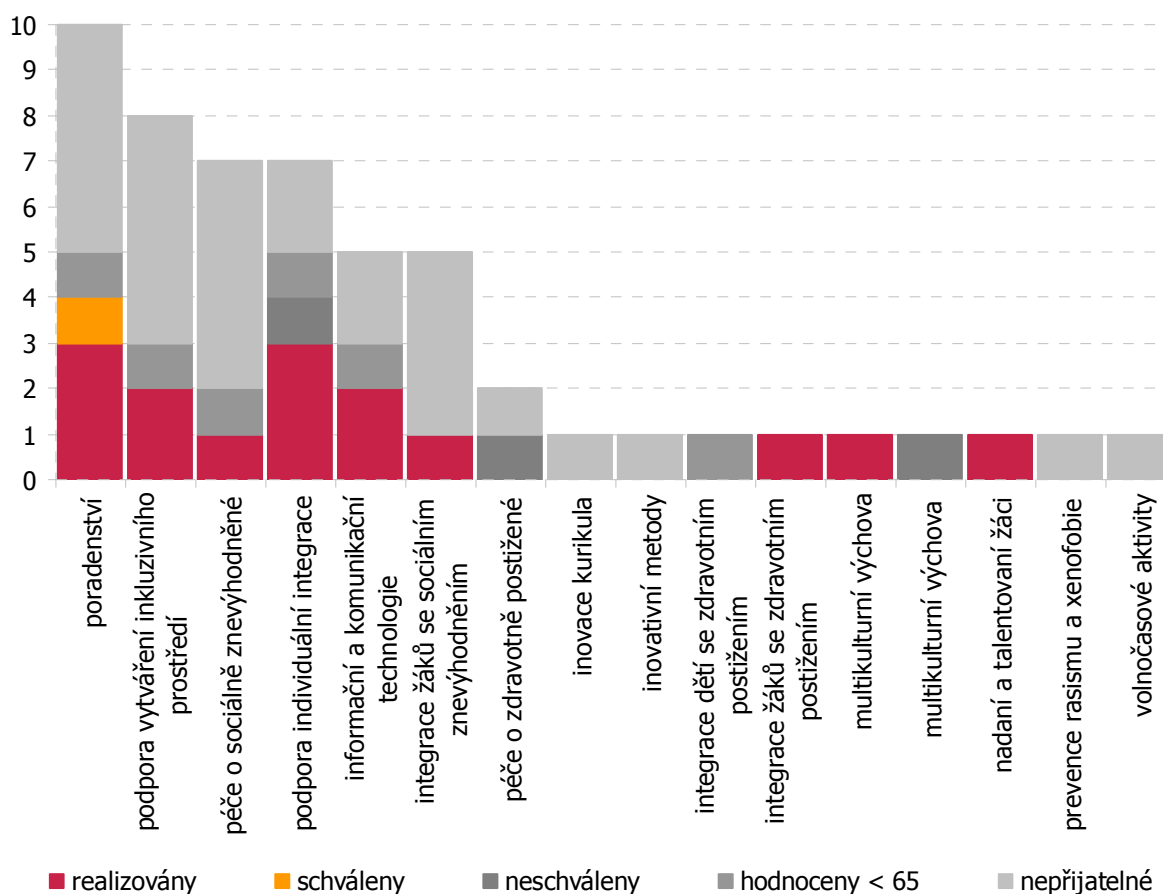
Zdroj: KÚLK, odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu. Interní materiály.

Tematické zaměření grantových projektů

Z hlediska zkušeností z implementace GG Zvyšování kvality ve vzdělávání v LK je možno poukázat na tematické zaměření předložených žádostí o finanční podporu. V tomto směru rozhodující roli nesehrávají grantové projekty ve fázi realizace, neboť tento údaj je zatížen posouzením kvality předložených žádostí o finanční podporu, ale pouze předložené žádosti o finanční podporu. Ty totiž představují racionální údaje o poptávce potenciálních žadatelů po určitých tématech a svým způsobem se dá s těmito daty operovat při řešení určité tematiky. Do značné míry ukazují ty oblasti vzdělávání, které jsou cílovými skupinami vnímány jako potřebné a žádoucí.

Graf 10: Tematická struktura předložených a realizovaných grantových projektů

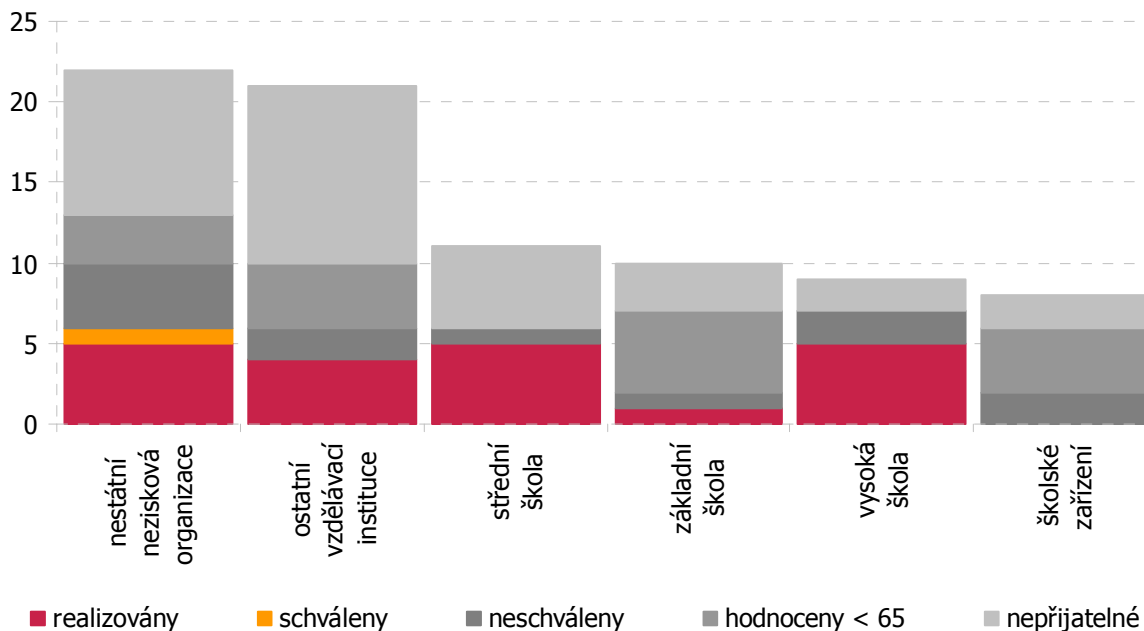
Zdroj: KÚLK, odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu. Interní materiály.

Na základě předložených žádostí o finanční podporu (viz graf 10) je možno poměrně jednoznačně konstatovat potřebnost aktivit zaměřených na rozvoj poradenství, podpůrné mechanismy inkluzivního vzdělávání, péče o sociálně znevýhodněné a podpora individuální integrace. I v případě tohoto GG je poměrně významně zastoupena i oblast využívání informačních a komunikačních technologií pro potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Na druhé straně minimální poptávka existuje po tematické zaměřené na podporu mimořádně nadaných a talentovaných dětí a žáků. V tomto ohledu se ukazuje, že existuje významná souvztažnost mezi návrhem vyhlašovaných podporovaných aktivit a předpokládanou poptávkou ze strany potenciálních žadatelů.

5.6.3 Prioritní osa 1.3

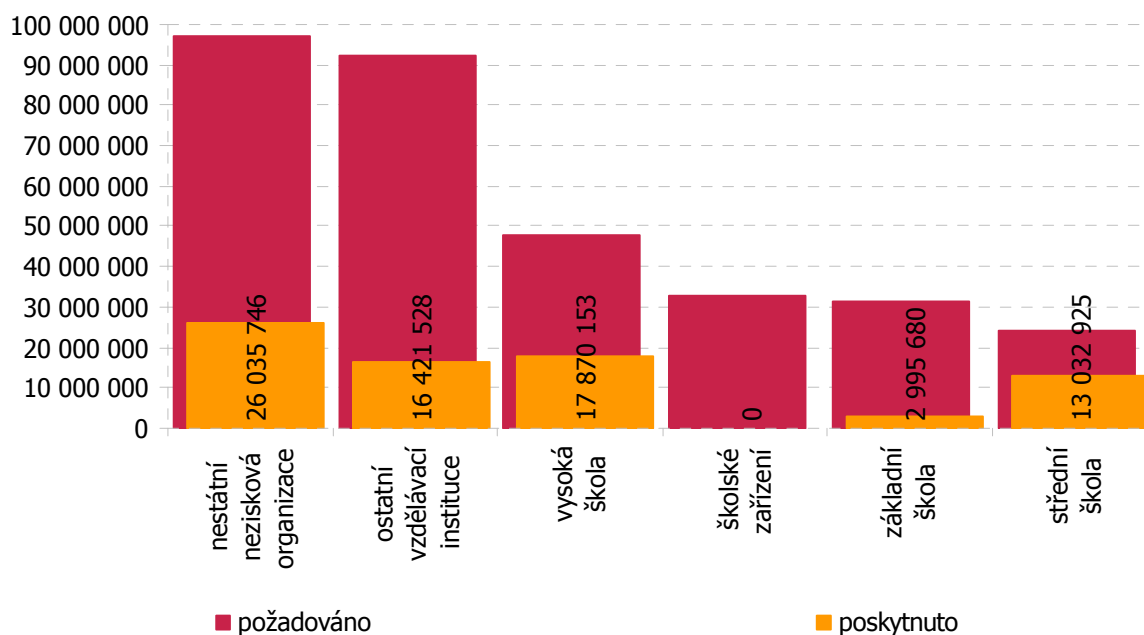
V rámci tří výzev bylo předloženo 81 žádostí o finanční podporu, přičemž na základě procesu výběru projektů do fáze realizace postoupilo 20 grantových projektů, tj. pouze 24,6 % předložených žádostí o finanční podporu. Na základě struktury žadatelů lze konstatovat, že převažujícím okruhem jsou nestátní neziskové organizace a ostatní vzdělávací instituce, zatímco školy a školská zařízení, vč. vysokých škol představují sekundární okruh žadatelů (viz graf 11). Uvedené je ovlivněno skladbou poskytovatelů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Celková výše požadované podpory (vč. žádostí, které nesplňovaly kritéria přijatelnosti) dosáhla 326 mil. Kč, přičemž na základě procesu výběru projektů byly k podpoře schváleny projekty dosahující celkové alokace vyčleněné na uvedený globální grant ve výši 76 mil. Kč. V tomto ohledu požadavek na podporu dosáhnul 427 % možných poskytnutých prostředků. Z hlediska struktury žadatelů a příjemců ve finančním vyjádření se na podobné úrovni vedle nestátních neziskových organizací a ostatních vzdělávacích institucí v případě realizovaných projektů také pohybují školy vysoké, popř. střední (viz graf 12). Na základě uvedených údajů lze konstatovat, že dané dotační území disponuje dostatečnou absorpční kapacitou, schopnou i v případě globálního grantu Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v LK II. generovat dostatečné množství projektových záměrů.

Graf 11: Struktura žadatelů a příjemců z hlediska počtu předložených žádostí o finanční podporu

KÚLK, odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu. Interní materiály.

Graf 12: Struktura žadatelů a příjemců z hlediska výše požadované a poskytnuté finanční podpory

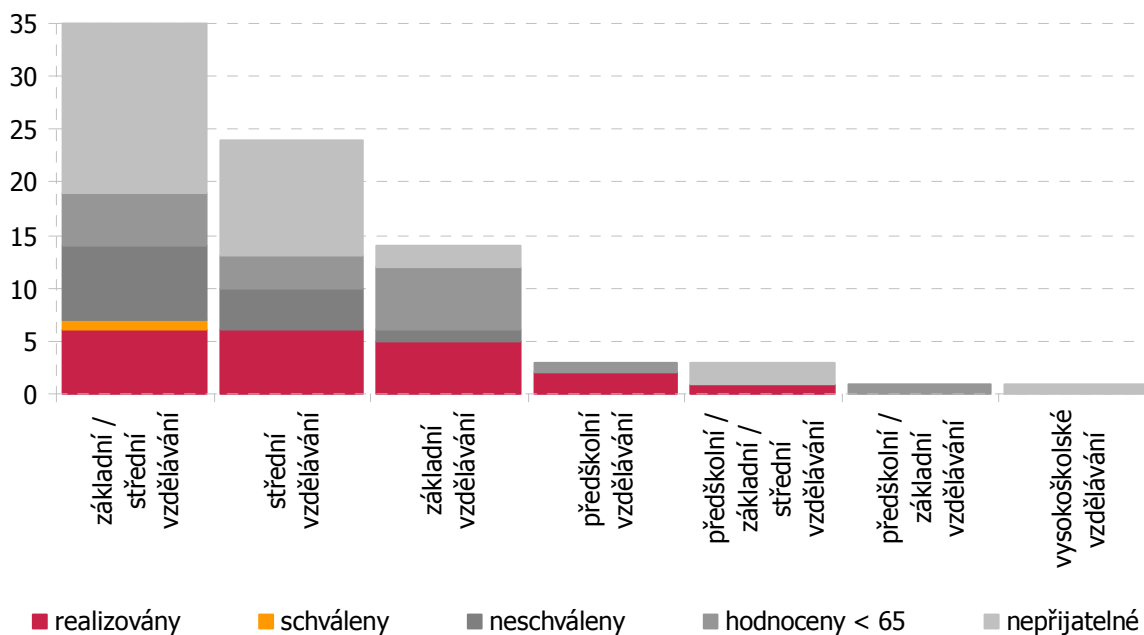

KÚLK, odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu. Interní materiály.

Zabezpečení proporcionality podpory základního a středního vzdělávání

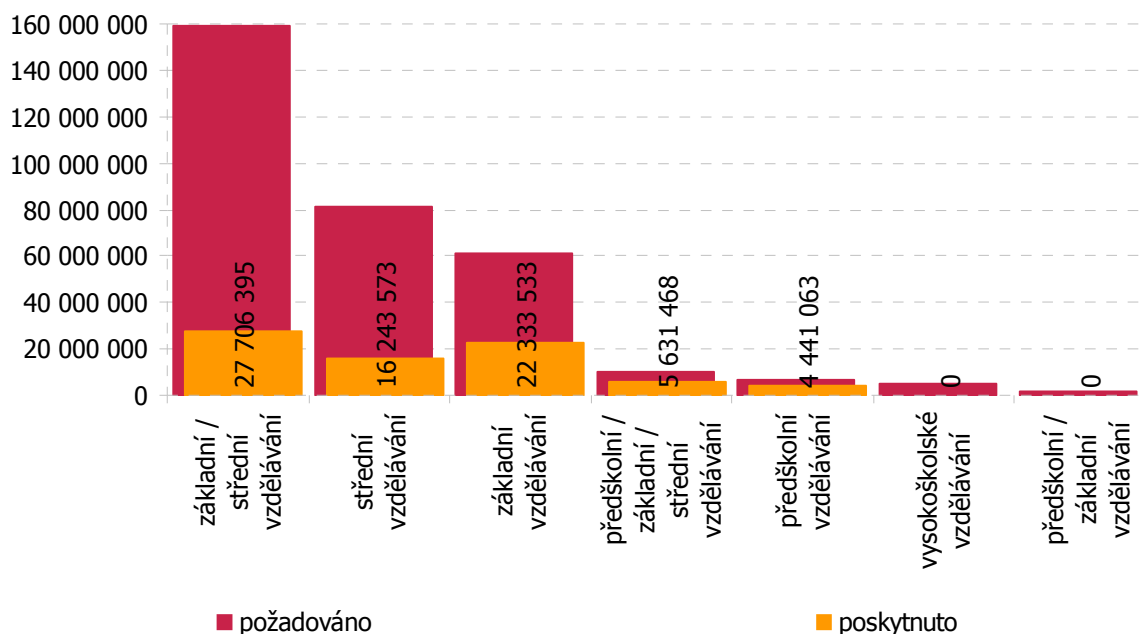
V rámci závazků LK jako zprostředkujícího subjektu je v rámci implementace GG zabezpečit proporcionalitu podpory základního a středního vzdělávání. Na základě dosavadních výsledků tří vyhlášených a uzavřených výzev lze konstatovat, že z hlediska počtu předložených žádostí o finanční podporu a počtu grantových projektů ve fázi realizace tato proporcionalita byla zachována – projektů zaměřených na pedagogy působící v základním vzdělávání bylo podpořeno 5, na pedagogy působící ve středním vzdělávání 6 a projektů, které jsou cíleny na obě skupiny pedagogů 6 (viz graf 13), v průběhu implementace GG vzhledem k rozšíření cílových skupin ze strany MŠMT také došlo k podpoře 2 projektů zaměřených na pedagogy působící v předškolním vzdělávání a 1 projektu zaměřeného na všechny tři skupiny. Současně i z hlediska poskytnuté finanční podpory je podpora proporcionalně rozdělena mezi základní a střední vzdělávání (viz graf 14). Významné zastoupení žádostí i realizovaných projektů zaměřených jak na pedagogy základních, tak středních škol je dáno charakterem podporovaných aktivit zaměřených na realizaci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, kdy v případě mnoha tematických okruhů není působnost pedagoga určující.

Graf 13: Struktura přeložených žádostí o finanční podporu a realizovaných grantových projektů z hlediska proporcionality

KÚLK, odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu. Interní materiály.

Graf 14: Struktura požadované a poskytnuté výše podpory z hlediska proporcionality

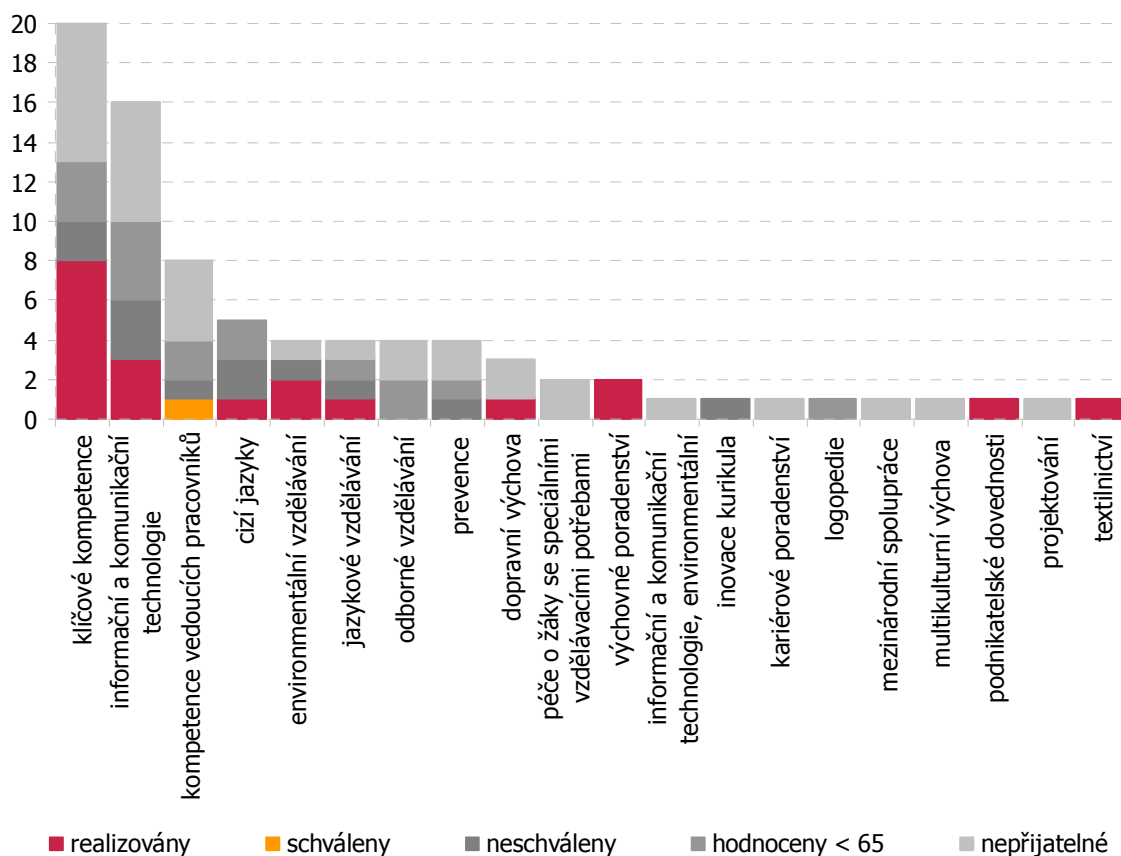
KÚLK, odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu. Interní materiály.

Na základě těchto skutečností lze konstatovat, že jsou vytvořeny předpoklady pro zabezpečení proporcionality podpory mezi pracovníky základních a středních škol.

Tematické zaměření grantových projektů

Na základě zkušeností z implementace GG Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v LK je možno poukázat na tematické zaměření předložených žádostí o finanční podporu. V tomto směru rozhodující roli nesehrávají grantové projekty ve fázi realizace, neboť tento údaj je zatížen posouzením kvality předložených žádostí o finanční podporu, ale pouze předložené žádosti o finanční podporu. Ty totiž představují zkušenostní údaje o poptávce potenciálních žadatelů po určitých tématech a svým způsobem se dá s těmito daty operovat při řešení určité tematiky. Do značné míry indikují ty oblasti vzdělávání, které jsou cílovými skupinami vnímány jako potřebné a žádoucí.

Graf 15: Tematická struktura předložených a realizovaných grantových projektů

Zdroj: KÚLK, odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu. Interní materiály.

Na základě předložených žádostí o finanční podporu (viz graf 15) je možno poměrně jednoznačně konstatovat potřebnost aktivit zaměřených na informační a komunikační technologie, která je společná i GG v oblasti podpory 1.1. Nicméně, zejména ve vztahu k specifickému cíli vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení je výrazně zastoupeno téma rozvoje klíčových kompetencí, resp. vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v této oblasti. Statisticky je také významně zastoupeno vzdělávání zaměřené na vedoucí pracovníky škol a školských zařízení. V tomto ohledu se ukazuje, že existuje významná souvztažnost mezi návrhem vyhlášených podporovaných aktivit a předpokládanou poptávkou ze strany potenciálních žadatelů.

6 NÁVRHY A DOPORUČENÍ

Prioritní osu 1 administruje LK od roku 2008 na základě Rozhodnutí o poskytnutí dotace na globální grant. Od roku 2008 vyhlásil a ukončil LK již tři výzvy k předkládání grantových projektů do GG (2008, 2009 a 2010). Data použitá v práci vycházejí ze tří uskutečněných výzev. LK vypisuje výzvy k předkládání žádostí o finanční podporu na grantové projekty jednou ročně. Většina žadatelů v OPVK jsou střední a základní školy, proto chce LK příjemcům umožnit čerpání finančních prostředků vždy přibližně se začátkem školního roku. Základní a střední školy koncipují počátek realizace svých projektů na počátek školního roku. Administrování výzvy přitom trvá přibližně šest měsíců. Termín vyhlášení výzvy je většinou stanoven na leden. Finanční alokace jednotlivých výzev ukazuje následující graf.

Graf č. 16: Finanční alokace jednotlivých výzev (Kč)

Zdroj: KÚLK, odbor regionálního rozvoje a evropských projektů. Interní materiály.

Z grafu vyplývá, že většina finančních prostředků je již kontrahovaná v jednotlivých grantových projektech. LK se rozhodl na první výzvy uvolnit více finančních prostředků, z důvodu postupného zkracování délky realizovaných projektů. Jedním z podmínek operačního programu je ukončení projektů nejdéle do 30. června 2012, nově do 31. března 2013.

Zájem žadatelů o finanční prostředky ve všech třech oblastech podpory je značný, jak je patrné z tabulek č. 2, 4, a 7 uvedených v jednotlivých výzvěch.

Na základě grafů č. 1, 6, a 11 jsem analyzovala a porovnávala úspěšnost oprávněných žadatelů, podle jejich typů. Graf č. 1 ukazuje podpořené, nepodpořené a nepřijatelné předložené projekty v oblasti podpory Zvyšování kvality ve vzdělávání. V rámci tří výzev předložily nejvíce žádostí základní a střední školy následované nestátními neziskovými organizacemi a ostatními právníckými osobami. Nejčastěji podpořeným subjektem jsou základní školy. Nepřijatelné projekty představují tu část, žádostí, ve kterých žadatel nedodržel některé z pravidel operačního programu, např. měl v rozpočtu zahrnut nezpůsobilý výdaj nebo se jednalo o nepřijatelnou cílovou skupinu. Nepodpořené projekty představují takovou skupinu, na kterou se nedostaly prostředky z finanční alokace prvních dvou výzev.

Obdobnou situaci v oblasti podpory Rovné příležitosti ve vzdělávání vykresluje graf č. 6. Nejčastěji podpořené projekty podaly v prvních dvou výzvěch základní školy. S přijatelností se potýkají zejména nestátní neziskové instituce. Z grafu č. 11 je viditelné, že nejčastějšími žadateli v oblasti podpory Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení jsou ostatní právnícké organizace a nestátní neziskové instituce. Nejčastěji podpořenými žadateli po prvních dvou kolech výzvy jsou právě nestátní neziskové instituce. V porovnání s předchozími oblastmi se v této oblasti relativně často vyskytují nepřijatelné žádosti.

Šetřením se potvrdilo, že z hlediska potenciálně možných žadatelů, žádá úzký okruh organizací, ostatní zůstávají stranou. Dále bylo zjištěno a potvrzeno, o která témata je největší zájem. Těmito aktuálními tématy jsou výuka cizích jazyků a vybavení informačními technologiemi a pomůckami, například interaktivní tabule. Jedná se o moderní trend dnešní doby.

Prioritní osa 1.2 je zaměřena na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), přesto jsou v ní předkládány projekty na vzdělávání pedagogů, kteří pracují se žáky se SVP, ale na samotné vzdělávání žáků se SVP tolik předkládány nejsou. Je jednodušší připravit školení pro pedagogy než pro žáky se SVP. Jedním z faktorů, který se podílí na této skutečnosti, je problém s dokladováním žáků se SVP, problém je s vydáváním potvrzení o SVP.

Tvrzení, že existuje dostatek kvalitních projektů, ale nedostává se financí, se jednoznačně potvrdit nepodařilo, ale je to pravděpodobné a to na základě zjištěné skutečnosti, že je značný převis poptávky.

Analýzou konkrétních projektů bylo zjištěno, že největší část finančních prostředků jde na mzdové prostředky. Jedná se o měkké projekty, které si většinou žadatelé kvůli nedostatku financí zpracovávají sami. Pokud by vše zpracovávali dodavatelsky, vyšlo by je to dráž. Druhou významnou částí je financování vybavení a zařízení související s informačními technologiemi a jazykovými kurzy.

Nedostatky a pochybení vznikají v průběhu celého procesu hodnocení i následného čerpání finančních prostředků (časově zdlouhavá administrativa, neefektivní komunikace). Na základě těchto skutečností vznikají častá pochybení na straně žadatelů již při samotné tvorbě projektů a dále následně na straně příjemců dotace při administraci a realizaci schválených projektů. Za poslední čtyři roky, kdy je realizován globální grant v Libereckém kraji, byla Příručka pro žadatele vydána, aktualizována řídicím orgánem již sedmkrát a je neustále také zpřesňována a doplňována metodickými dopisy a další dokumentací – metodikou monitorovacích indikátorů a vysvětlením plnění monitorovacích indikátorů, manuálem vizuální identity, příručkou „Jak vyplnit Benefitovou žádost“ aj. Kvůli těmto změnám jsou žadatelé nuceni „studovat“ nové příručky a reflektovat nová pravidla při tvorbě projektových žádostí. Většinu žadatelů, jak již bylo výše zmíněno, tvoří střední a základní školy, které si nemohou dovolit uvolnit personál k tak časově náročné práci a ani volné finanční prostředky na zaplacení externí firmy, která by byla schopná sepsat projektovou žádost přímo „ušitou“ pro žadatele. Příručka pro příjemce byla za poslední tři roky aktualizovaná čtyřikrát a to včetně formulářů pro monitorovací zprávu, přílohy monitorovací zprávy, kterých je přes 20 a další dokumentace, kterou jsou příjemci vázáni se řídit dle smlouvy o realizaci GP. Vzhledem k tomu jsou pochybení při vyhotovování monitorovacích zpráv a žádostí o platbu velmi častá. Konkrétně se jedná o častý výskyt buď vzniku nezpůsobilých výdajů, nebo nenaplnění indikátorů. Často se měnící dokumentace není problémem jen pro žadatele a příjemce, ale i pro administrátory, tedy zprostředkující subjekty, neboť i zde pracují pouze lidé, kteří se musí neustále přizpůsobovat a „učit“ novým podmínkám. Prakticky to v Libereckém kraji znamená to, že s každou vyhlášenou výzvou, platila nová příručka pro žadatele i pro příjemce, dle kterých byly tvořeny projektové žádosti, byly hodnoceny, dále realizovány projekty a ty

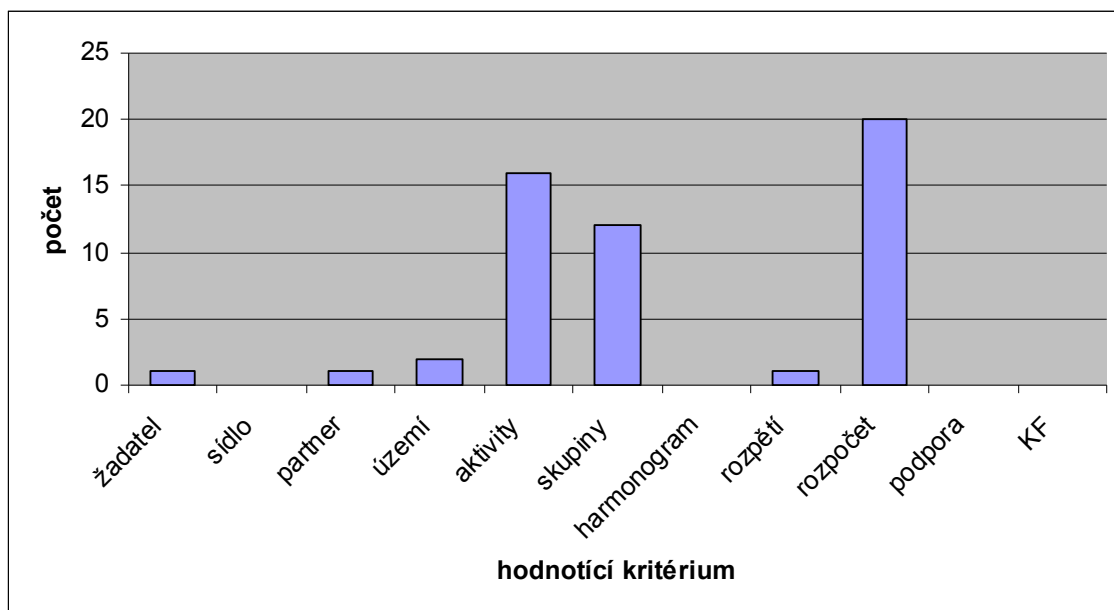
administrovány. Naštěstí se příjemci, kteří mají uzavřenu smlouvu o GP řídí jednou verzí příručky pro příjemce, kterou mají stanovenou právě ve smlouvě, ale nové verze formulářů monitorovacích zpráv a jejich příloh se neustále mění i těmto příjemcům. Zprostředkující subjekt musí dle nových podmínek administrovat nejen monitorovací zprávy, žádosti o platbu, ale i řešení podstatných změn, kontrolu výběrových řízení a také řešení nesrovnalostí, které jsou velmi časté.

První fáze hodnocení je hodnocení formálních náležitostí žádosti dle stanovených kritérií ve výzvě. Tyto náležitosti jsou opravitelné. Po této fázi jsou žadatelé, kteří nesplnili formální náležitosti, vyzváni k opravě projektové žádosti či jejích příloh. Pokud by žadatel neopravil chyby, byl by z dalšího hodnocení vyřazen. V průběhu tří uzavřených výzev taková situace nenastala a ani jedna projektová žádost vyřazena v tomto hodnocení nebyla. V praxi ovšem probíhá první a druhá fáze hodnocení současně. Pokud je zjištěno, že projektová žádost nevyhovuje formálním náležitostem, ani podmínkám přijatelnosti, není již takový žadatel vyzván k opravě, neboť by taková projektová žádost neprošla druhou fází. Je tedy kontraproduktivní opravovat takové chyby.

Ve druhé fázi hodnocení se hodnotí, zda je projektová žádost v souladu s podmínkami vyhlášené výzvy. Zjištěné nedostatky v projektových žádostech, které vyplynou na základě tohoto hodnocení jsou natolik závažné, že již nemohou být opravitelné. Pokud tedy projektová žádost nesplní veškeré podmínky přijatelnosti, je z dalšího hodnocení vyloučena. Kritéria hodnocení přijatelnosti vycházejí z Prováděcího dokumentu OP VK a mohou být upřesněny či upraveny v jednotlivých výzvách, které jsou vyhlášeny kraji či ministerstvem. Kritéria přijatelnosti, která byla stanovena ve výzvách LK, jsou přesně uvedena v příloze č. 1 – 3 a to dle řízené dokumentace OP VK. Dále se budu blíže zabývat počty projektových žádostí, které neuspěly v jednotlivých výzvách v této druhé fázi hodnocení, tedy nesplnily některé z kritérií přijatelnosti a z tohoto důvodu byly vyloučeny z dalšího hodnocení.

V rámci 1. výzvy bylo řádně a včas podáno 121 projektových žádostí, z nichž jich 46 neprošlo při hodnocení přijatelnosti, což je 38%ní neúspěšnost. Na grafu č. 17 je zobrazeno, jaká kritéria komplikovala v první výzvě žadatelům „život“ a kolik projektových žádostí bylo vyloučeno na jednotlivých kritériích.

Graf č. 17: Hodnocení přijatelnosti a vyloučenější žádosti v 1. Výzvě

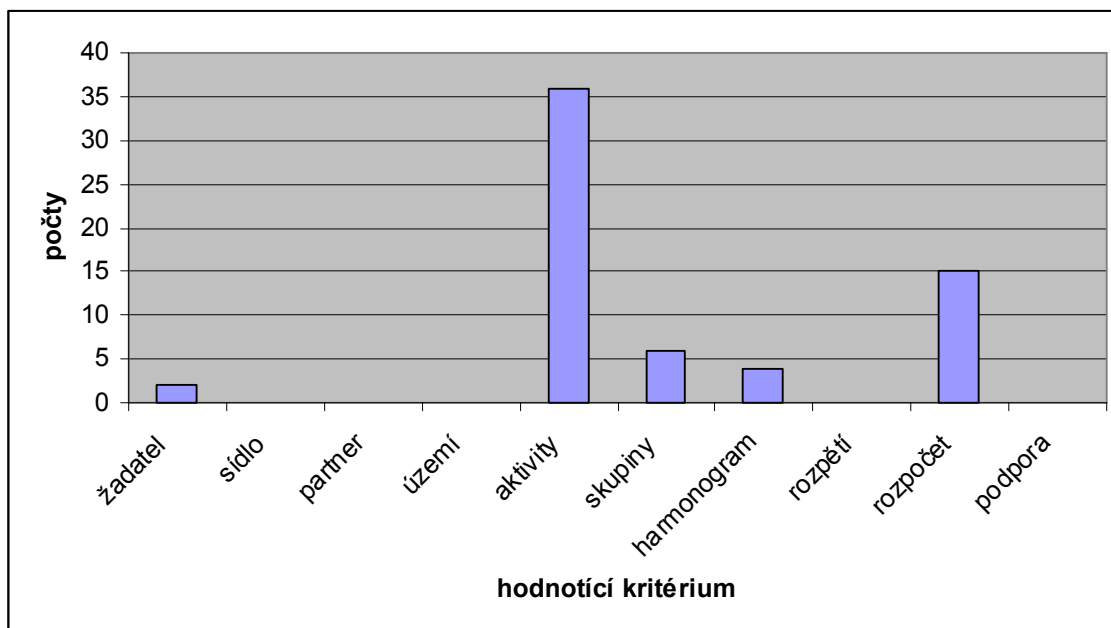
Zdroj: KÚLK, odbor regionálního rozvoje a evropských projektů. Interní materiály

Nejčastějším problémem bylo splnění kritéria číslo 9, tedy způsobilé výdaje či dodržení limitů jednotlivých kapitol. Na tomto kritériu bylo vyloučeno 20 žádostí, což je 43,5 % z vyloučených. Dvanáct žádostí nedodrželo limity jednotlivých kapitol, nejčastěji to byla kapitola 4 Místní kancelář a kapitola 3 Nákup zařízení. Ostatní žadatelé měli v tomto kritériu problémy se zařazením položek v rozpočtu a to především v položkách křížového financování. Pět žádostí z těch, které vypadly na kritériu číslo 9, zároveň nedodržely minimálně ještě jedno další kritérium a to číslo 5 a číslo 6, tedy podporované aktivity a cílové skupiny. Další nejčastější chyba v první výzvě při hodnocení přijatelnosti byla ve splnění kritéria číslo 5, tedy v dodržení podporovaných aktivit. V tomto kritériu bylo neúspěšných 16 žadatelů, respektive žádostí, což je 35 % ze všech vyloučených. Chybou bylo zařazení aktivit, které nebyly uvedeny ve výzvě a to zejména zahraniční exkurze či stáže, mezinárodní spolupráce, certifikace, soutěže, tvorba webových portálů, zájmové vzdělávání aj. Čtyři projekty, které nedodržely kritérium číslo 5, zároveň nedodržely minimálně ještě jedno kritérium a to především kritérium číslo 4, 6 a 9, tedy dopad na území Libereckého kraje, chybně určené cílové skupiny a rozpočet. Dalším neméně problematickým kritériem je kritérium číslo 6, co je definování cílových skupin, které jsou přesně vyjmenovány ve výzvě. Chybně určené cílové skupiny mělo 12 žádostí, tedy 26 %

z vyloučených. Tato chyba zřejmě plynula z dojmu žadatelů, že pokud do projektu zapojí více osob a to i nad rámec cílových skupin, bude to hodnoceno lépe. Pro tyto důvody byly do projektových žádostí zahrnuty také skupiny jako jsou například veřejnost, rodiče, pedagogové vysokých škol, intaktní populace, zaměstnanci aj. Tři projekty z těchto dvanácti nedodržely ještě další kritérium a to v aktivitách a rozpočtu. V dalších kritériích chybovalo už jen málo žadatelů. Kritérium číslo 1, kde žadatel nesplňoval definici Příjemce z výzvy, nesplnil jeden žadatel. Kritérium číslo 3 porušil také jeden žadatel a to při volbě partnera projektu, který byl fyzickou osobou, nikoliv právnickou. Dvě projektové žádosti měly dopad i mimo území Libereckého kraje, což odporuje kritériu číslo 4. Jeden žadatel si stanovil vyšší požadovanou dotaci než bylo maximum, tedy nad 10 miliónů Kč. V ostatních třech kritériích – sídlo žadatele v České republice, doba trvání projektu a podmínky křížového financování, žádný z žadatelů nepochybil.

V rámci 2. výzvy bylo řádně a včas podáno 126 projektových žádostí, z nichž jich 49 neprošlo při hodnocení přijatelnosti, což je 38%ní neúspěšnost. V první i ve druhé výzvě je tedy ve druhé fázi hodnocení stále stejná procentuální neúspěšnost a to i přes snahu zprostředkujícího subjektu eliminovat chybovost žadatelů v projektových žádostech. LK jako Zprostředkující subjekt pořádal semináře pro žadatele, kde je velmi detailně seznámil s podmínkami druhé výzvy a upozornil na chyby, které se vyskytovaly v první výzvě. Ve druhé výzvě se snížil počet kritérií přijatelnosti a to v důsledku sloučení kritéria číslo 9 a číslo 11, podmínky křížového financování se tedy logicky přesunuly pod kritérium, které posuzuje rozpočet projektu. V následujícím grafu č. 18 jsou vyčísleny počty chybných projektových žádostí při hodnocení přijatelnosti ve druhé výzvě.

Graf číslo 18: Hodnocení přijatelnosti a vypadnuvší žádosti ve 2. Výzvě

Zdroj: KÚLK, odbor regionálního rozvoje a evropských projektů. Interní materiály

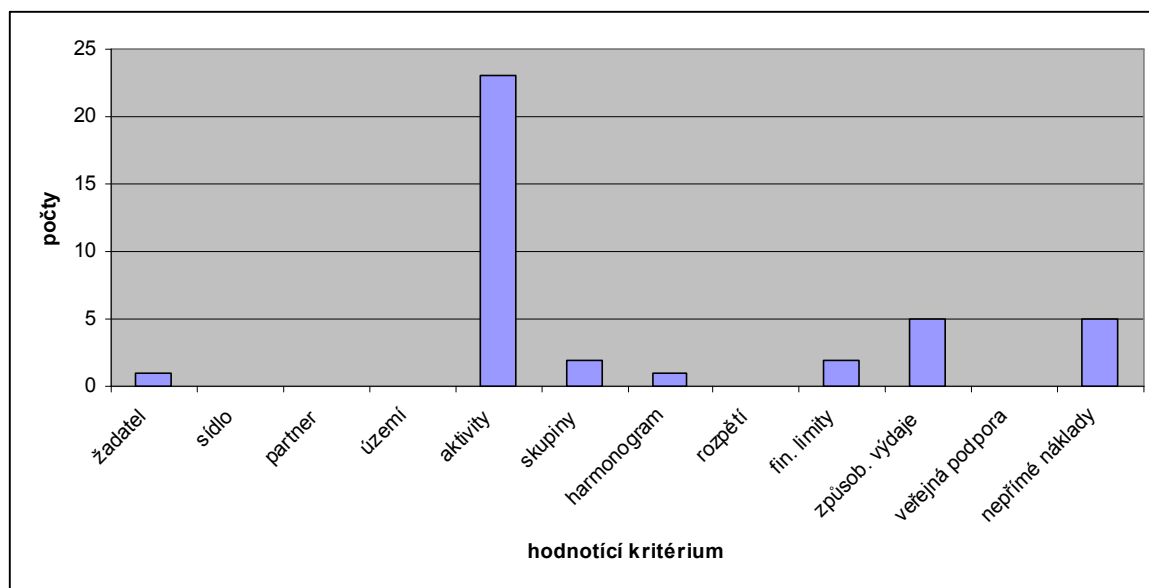
Nejčastějším problémem bylo splnění kritéria číslo 5, tedy dodržení podporovaných aktivit. Na tomto kritériu bylo vyloučeno 36 žádostí, což je téměř 74 % ze všech vyloučených žádostí v druhé fázi hodnocení. Tento propad byl pravděpodobně způsoben změnou řízené dokumentace v části podporovaných aktivit, kde bylo nastaveno nové pravidlo a to, že 70 % finančních prostředků musí být vynaloženo v souvislosti s klíčovými aktivitami, respektive, že součet výdajů na klíčové aktivity musí být v součtu víc než 70 % celkových způsobilých výdajů. I když tato změna byla diskutována na seminářích pro žadatele i na osobních konzultacích, žadatelé v tomto bodě nejvíce chybovali. Dvacet jedna žádostí nedodrželo tedy výše uvedenou podmínku limitu výdajů pro klíčové aktivity. Další změnou v dokumentaci bylo, že do klíčových aktivit projektové žádosti, nesmí být uváděny jiné aktivity než podporovatelné. Nesměly být tedy v klíčových aktivitách uváděny organizační aktivity projektu, aktivity spojené s publicitou a jiné. Tuto podmínku nesplnilo osmnáct žádostí. Jedenáct žádostí z těch, které vypadly na kritériu číslo 5, zároveň nedodrželo minimálně ještě jedno další kritérium a to kritérium číslo 1, číslo 6, číslo 7, číslo 9 tedy oprávněnost žadatele, podporované cílové skupiny, doba trvání projektu a rozpočet, respektive způsobilé výdaje a limity jednotlivých kapitol. Další nejčastější chyba ve druhé výzvě při hodnocení přijatelnosti byla ve splnění kritéria číslo 9,

tedy způsobilé výdaje či dodržení limitů jednotlivých kapitol, včetně podmínek a limitů křížového financování. Na tomto kritériu bylo vyloučeno 15 žádostí, což je zhruba 31 % z vyloučených. U tohoto kritéria se podařilo snížit chybovost žadatelů o 12 % a to především již zmíněnými semináři pro žadatele a větším počtem osobních konzultací s žadatelem, které probíhaly po celou dobu výzvy, tedy skoro celé dva měsíce. Sedm žadatelů zařadilo do rozpočtu nezpůsobilé výdaje. Šest žádostí nedodrželo limity jednotlivých kapitol, nejčastěji to byla kapitola 4 Místní kancelář a kapitola 3 Nákup zařízení. Osm žádostí z těch, které vypadly na kritériu číslo 9, zároveň nedodržely minimálně ještě jedno další kritérium a to kritérium číslo 5 a číslo 6, tedy podporované aktivity a cílové skupiny. Dalším problematickým kritériem bylo kritérium číslo 6, což je definování cílových skupin, které jsou přesně vyjmenovány ve výzvě. Chybně určené cílové skupiny mělo šest žádostí, tedy 12 % z vyloučených. Chybovost u tohoto kritéria byla snížena o 14 %, na více než polovinu. Tři projekty z těchto šesti nedodržely ještě další kritérium, a to v podporovaných aktivitách a rozpočtu. V dalších kritériích byla chybovost již jen velmi malá. Kritérium číslo 1, kde žadatel nesplňoval definici Příjemce z výzvy, nesplnili dva žadatelé. Kritérium číslo 7 porušili čtyři žadatelé a to při určení délky trvání projektu. V ostatních pěti kritériích – sídlo žadatele v České republice, volba partnera projektu, dopad na území Libereckého kraje, minimální a maximální výše požadované podpory, žádný z žadatelů nepochybil.

V rámci 3. výzvy bylo řádně a včas podáno 82 projektových žádostí, z nichž jich 31 neprošlo při hodnocení přijatelnosti, což je 38%ní neúspěšnost, což je překvapivě stále stejná procentuální úspěšnost žadatelů v této fázi hodnocení i přes snahu zprostředkujícího subjektu o snížení chybovosti projektů. LK jako Zprostředkující subjekt pořádal nejen semináře pro žadatele, osobní a emailové konzultace, ale i workshop, na téma příprava a realizace projektů financovaných z prostředků ESF a specifika pravidel OP VK, s názvem „Dokážu napsat projekt“. Na tomto dvoudenním workshopu byli potenciální žadatelé velmi detailně seznámeni nejen s procesy a pravidly projektového řízení, ale především s novými podmínkami třetí výzvy OP VK v LK a znovu upozorněni na opětovné chyby v předchozích výzvách. V roce 2010 byl LK jako Zprostředkující subjekt nucen přejít na způsob financování s uplatněním nepřímých nákladů. Tento způsob financování by měl ulehčit realizaci projektu příjemci a kontrolu poskytovateli při zjednodušeném vykazování výdajů. Obecně lze říci, že nepřímé náklady nejsou nebo nemohou být jednoznačně

spojeny s podporovanými klíčovými aktivitami projektu. Jsou to zejména náklady na administraci projektu, vedení účetnictví a mzdového účetnictví, náklady na spotřební a kancelářský materiál, cestovné realizačního týmu aj. Výše těchto nepřímých nákladů je stanovena procentem z přímých nákladů, tedy obecně z nákladů, které lze přímo přiřadit ke konkrétní klíčové aktivitě projektu, která je odporovatelná. Procento pro výpočet nepřímých nákladů je určeno řízenou dokumentací OP VK a je stanoveno v rozmezí 10 – 18 %. Liberecký kraj si ve třetí výzvě určil dvě sazby, a to dle výše požadované finanční podpory projektu, tedy 16 a 18 %. V návaznosti na tyto změny se ve třetí výzvě změnila také kritéria přijatelnosti. Jejich počet se zvýšil na dvanáct. Kritérium číslo 9 se opět rozdělilo na dvě kritéria a to na číslo 9 – podpora respektuje finanční limity dle výzvy a číslo 10 podpora je plánována výhradně na způsobilé výdaje. A novým kritériem je číslo 12 – požadovaná procentuální výše nepřímých nákladů je v souladu se stanovenou výší dle výzvy. V následujícím grafu č. 19 jsou vyčísleny počty chybných projektových žádostí při hodnocení přijatelnosti ve třetí výzvě.

Graf číslo 19: Hodnocení přijatelnosti a vypadnuvší žádosti ve 3. výzvě

Zdroj: KÚLK, odbor regionálního rozvoje a evropských projektů. Interní materiály

Ve třetí výzvě se sice v podmínkách podporovaných aktivit neudály žádné podstatné změny, nicméně se „okleštění“ podporovaných aktivit výrazně podílelo na tom, že nejčastějším problémem pro žadatele bylo právě kritérium číslo 5, což bylo pro Liberecký kraj zajímavým zjištěním. Na tomto kritériu bylo vyloučeno 23 žádostí, které měly

uvedeny v klíčových aktivitách nepodporovatelné aktivity, což je 74 % z vyloučených. Pět žádostí z těch, které vypadly na kritériu číslo 5, zároveň nedodržel minimálně jedno další kritérium, což je mnohem lepší bilance než v předešlých výzvách. Jednalo se především o nesplnění kritéria 10 a 12, tedy způsobilost výdajů a procentuální výše nepřímých nákladů. Dodržení kritérií číslo 10 – způsobilost výdajů a 12 – procentuální výše nepřímých nákladů patřilo k dalším problematickým místem pro žadatele při hodnocení přijatelnosti. Na kritériu číslo 10 bylo vyloučeno 5 žádostí, což je zhruba 16 % z vyloučených. Stejně tak na kritériu číslo 12 vypadlo 5 žádostí, tedy také šestnáct procent. Dvě žádosti z těch, které vypadly na kritériu číslo 10 a čtyři žádosti, které vypadly na kritériu číslo 12, zároveň nedodržely jedno další kritérium a to kritérium číslo 5, tedy podporované aktivity. V dalších kritériích chybovalo už jen minimum žadatelů. Kritérium číslo 1, kde žadatel nespĺňoval definici Příjemce z výzvy, nespĺnil jeden žadatel. Kritérium číslo 6 porušili dva žadatelé a to při správné definici cílové skupiny. Kritérium číslo 7 nespĺnil jeden žadatel, kdy chybně určil délku projektu. A kritérium číslo 9, tedy dodržení limitů jednotlivých kapitol, včetně podmínek a limitů křížového financování, nespĺnili dva žadatelé. V ostatních pěti kritériích – sídlo žadatele v České republice, volba partnera projektu, dopad na území Libereckého kraje, minimální a maximální výše požadované podpory, podmínky veřejné podpory, žádný z žadatelů nepochybil.

Návrh optimalizace spočívá ve zkrácení rozhodovacích procesů, zeštíhlení administrativy vedoucí k zrychlení čerpání, zprůhlednění procesů, zlepšení a zefektivnění komunikace na všech úrovních. Doporučuji zjednodušit především hodnocení projektových žádostí a dále i monitorovacích zpráv, aby bylo pro žadatele a pro administrátory implementační struktury přehledné a jasně definované.

7. ZÁVĚR

Diplomová práce se pokusila představit OPVK v globálních grantech v LK a shrnout aktuální informace z implementace programu. Z doložených grafů se lze domnívat, že o čerpání finančních prostředků z EU na vzdělávání je mezi cílovými skupinami a především žadateli velký zájem. Potvrzuje se tím smysl operačního programu – modernizovat a zkvalitnit český vzdělávací systém v souladu s modernizací společnosti. Na vývoj společnosti, především aktuální ekonomické situace ČR a stav čerpání finančních prostředků v rámci OP VK reagoval i řídicí orgán OP VK, tj. MŠMT, když na podzim roku 2009 vytvořil novou oblast podpory s označením 1.4 Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách. Smyslem této oblasti podpory je nejen urychlit čerpání finančních prostředků, ale především zjednodušit systém čerpání prostředků pro základní školy. MŠMT se také nebrání jejímu případnému rozšíření na segment škol středních. Hlavním cílem této diplomové práce bylo zhodnotit průběh hodnocení projektových žádostí a to především v druhé fázi hodnocení, tedy při hodnocení přijatelnosti a provést návrh optimalizace administrativních procesů. K dosažení tohoto cíle byla použita analýza administrace a procesu čerpání při realizaci projektů v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost v Libereckém kraji za období 2007 – 2010. Práci tvořily dvě stěžejní oblasti – teoretická a praktická. Teoretická část vychází ze zpracování a prezentace odborných zdrojů, popisuje charakter EU a jejich politik se zaměřením na vzdělávací politiku a seznamuje s oblastmi, které s touto problematikou úzce souvisejí. Praktickou část tvoří především údaje získané pomocí analýzy dokumentů a údajů poskytnutých odborem regionálního rozvoje evropských projektů KÚLK, který je pověřen řídicím orgánem MŠMT realizací projektů jako zprostředkující subjekt. Část podkladů bylo poskytnuto odborným gestorem globálních grantů oddělením projektů ve vzdělání na odboru školství, mládeže, tělovýchovy a sportu KÚLK. Hlavního cíle bylo dosaženo splněním dílčích úkolů. Jedním z dílčích cílů bylo ukázat na nedostatky a pochybení vznikajících v průběhu celého procesu čerpání (časově zdlouhavá administrativa, neefektivní komunikace). Na základě těchto skutečností vznikají častá pochybení na straně žadatelů při tvorbě projektů a dále při jejich samotné realizaci a administraci, především při vyhotovení monitorovacích zpráv a žádostí o platbu. Tzv. šablony na projekty

vyhlašované MŠMT jsou neflexibilní, ale ulehčí orientaci a zpracování projektových žádostí příjemcům, kteří si projekty zpracovávají sami.

MŠMT z GG I získalo zkušenosti a vyhlásilo novou výzvu GG II pro jednotlivé kraje, kde dle aktuálních potřeb cílových skupin a žadatelů upravilo, zpřesnilo a nastavilo podporované aktivity. Dalším krokem pro zjednodušení administrace projektů jsou tzv. nepřímé náklady. Nepřímé náklady jsou stanoveny již ve výzvě procentem z rozpočtu přímých nákladů projektu, které se nemusí dokladovat. Další komplikací procesu administrace pro žadatele, jsou přísná kritéria pro formální náležitosti. Přínosem by bylo zjednodušit hodnocení, aby podmínky pro žadatele a pro administrátory implementační struktury byly přehledné a jasně definované, a to nejen hodnocení projektových žádostí, ale také monitorovacích zpráv samotných.

Jak již je uvedeno v kapitole č. 6 Návrhy a doporučení, v oblasti podpory 1.1 Zvyšování kvality ve vzdělání v rámci tří výzev předložily nejvíce žádostí střední školy a základní školy. Nejčastějším podpořeným subjektem byly základní školy. V oblasti podpory 1.2 Rovné příležitosti ve vzdělávání byly nejčastěji podpořenými projekty v prvních dvou výzvách, projekty podané základními školami. Problémy s přijatelností měly nestátní neziskové organizace. Nejčastějšími žadateli v oblasti 1.3 Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení byly ostatní právnické organizace a nestátní neziskové instituce. Nestátní neziskové instituce byly nejčastěji podpořenými žadateli. Zároveň v této oblasti byl častý výskyt nepřijatelných žádostí. Na základě předložených žádostí o finanční podporu je možno poměrně jednoznačně konstatovat potřebnost aktivit zaměřených na informační a komunikační technologie, cizí jazyky, environmentální vzdělávání, inovace, rozvoj klíčových kompetencí, zavádění inovativních metod a posilování mezipředmětových vazeb. S ohledem na specifikum LK s výrazným podílem středních škol technického zaměření vyvstal požadavek vyhlášení specifické výzvy na podporu technických a přírodovědných oborů v prioritní ose 1.1. Tímto vznikne dostatečný prostor pro podávání projektů zaměřených na podporu technického vzdělávání. V tomto ohledu se ukazuje, že existuje významná souvztažnost mezi návrhem podporovaných aktivit a předpokládanou poptávkou ze strany potenciálních žadatelů.

Na základě zjištěného značného převisu poptávky, je možné se domnívat, že existuje dostatek kvalitních projektů, na které není dostatečné množství finančních prostředků. V rámci zhodnocení všech tří výzev klesal počet zájemců či žadatelů o grantové projekty.

Můžeme se jen domnívat, že důvodem je vysoká administrativní náročnost při zpracování a realizaci projektů. Systém administrace odrazuje nové potenciální žadatele, ale i předkládání nových žádostí stávajících příjemců.

Návrh optimalizace by mohl spočívat ve zkrácení rozhodovacích procesů, zeštíhlení administrativy vedoucí k zrychlení čerpání, zprůhlednění procesů, zlepšení a zefektivnění komunikace na všech úrovních. Za největší přínos práce lze vzhledem k řešené problematice považovat získání podrobných informací o jednotlivých výzvách uskutečněných v LK v období 2007 – 2010. Závěry práce lze využít především v oblasti statistického zpracování údajů, při zpracovávání finančních plánů. Dále mohou závěry využít potenciální žadatelé při zpracovávání projektových žádostí.

8. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Dvořáková, Z. a kolektiv. Management lidských zdrojů. Praha: C. H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-893-4.

Fondy EU: Glosář základních pojmů. Ministerstvo pro místní rozvoj. Praha: Metropolis Media, 2005. 80s.

Marek, D., Kantor, T. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. Brno: SPOL, 2007. ISBN 978-80-87029-13-8.

Randall, S., Jackson, S., Jackson, S.E. Strategic Human Resource Management. Toronto: Blackwell Publishing, 2008. ISBN: 978-1-4051-4959-4.

Svozilová, A. *Projektový management.* Praha: GRADA, 2006. ISBN 80-247-1501-5

Toth, Daniel: *Lisabonská strategie, Hospodářská a sociální politika Evropské unie.* Praha: Kernberg Publishing, s.r.o., 2009. 195 s. ISB 978-80-87197-21-9.

Toth, Daniel: *Lisabonská strategie a strategie Evropa 2020.* Praha: PowerPoint, 2010. 214 s. ISBN 978-80-87415-05-4.

Co je EU? European Information Portal. [online]. 23.3.2011 [cit. 2011-03-23]. Dostupné na: <http://www.eibp.eu/cs/co-je-eu.html>

Dokumenty pro žadatele a příjemce OPVK. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, září 2007 [cit. 2011-02-23]. Dostupné na: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/dokumenty-pro-zadatele-a-prijemce>

Evropská spolupráce ve vzdělávání a strategický rámec ET 2020. MŠMT 2006. [online]. [cit. 2011-02-20] Dostupné na: <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/evropska-spoluprace-ve-vzdelavani>

Evropský sociální fond. Ministerstvo školství a tělovýchovy. [online]. [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/zakladni-informace-o-esf>

Fondy evropské unie [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2004 [cit. 2011-02-23]. Informace o fondech EU. Dostupné na: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>

Fondy evropské unie [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2004 [cit. 2011-02-23]. Informace o fondech EU. Dostupné na: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/P/Projektovy-cyklus>

Historie vzdělávání v EU. Národní ústav odborného vzdělávání [online]. 2008 NÚOV. [cit. 2011-02-20]. Dostupné na: <http://www.nuov.cz/historie-vzdelavani-v-eu>

Manuál vizuální identity OPVK(říjen 2009). [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2010-06-21 [cit. 2011-02-02].
Dostupné na: <http://www.msmt.cz/file/11001>

Nástroje vzdělávací politiky. Národní ústav odborného vzdělávání [online]. 2008 NÚOV.[cit. 2011-02-20].
Dostupné na: <http://www.nuov.cz/nastroje-vzdelavaci-politiky-eu>

Operační programy2007-2013. Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2008. [online]. [cit. 2011-02-20].
Dostupné na: <http://www.esfcr.cz/07-13>

OP LZZ. Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2008. [online]. [cit. 2011-03-20].
Dostupné na: <http://www.esfcr.cz/07-13/oplzz>

OP VK. Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2008. [online]. [cit. 2011-03-20].
Dostupné na: <http://www.esfcr.cz/07-13/opvk>

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost, říjen 2007, s. 41. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, říjen 2007 [cit. 2011-02-04].
Dostupné na: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vzdelavani-pro-konkurenceschopnost-verze-z-1-10-2007>

OPPA. Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2008. [online]. [cit. 2011-03-20].
Dostupné na: <http://www.esfcr.cz/07-13/oppa>

Pilířová struktura Evropské unie. Oficiální portál pro podnikání a export [online]. 1997-2011 CzechTrade[cit. 2011-03-20].
Dostupné na: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/pilire-a-politiky-evropske-unie/1000521/10896/>

Politiky EU. Oficiální portál pro podnikání a export [online]. 1997-2011 CzechTrade[cit. 2011-03-20].
Dostupné na: <http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/politiky-eu/1000521/>

Programový dokument Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, září 2007 [cit. 2011-03-04]. Liberecký kraj.
Dostupné na: <http://www.kraj-lbc.cz/page3707>

Příručka pro příjemce finanční podpory z Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost. [online]. 4.verze.Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 30. 6. 2010 [cit. 2011-03-05].
Dostupné na: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/prirucka-pro-prijemce-op-vk-verze-4-platna-od-30-6-2010>

Příručka pro žadatele o finanční podporu z Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost. [online]. 6.verze.Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 21. 10. 2009 [cit. 2011-03-04].

Dostupné na: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/prirucka-pro-zadatele-op-vk-verze-6-platna-od-21-10-2009>

Publicita-PpP3. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2010-06-21 [cit. 2011-02-02].

Dostupné na: <http://www.msmt.cz/file/11005>

Referent. Národní ústav odborného vzdělávání [online]. 2008 NÚOV.[cit. 2011-02-20].

Dostupné na: <http://www.nuov.cz/refernet?highlightWords=referNet>

Strukturální fondy. [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2006. [cit. 2011-02-04].

Dostupné na: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/typy-projektu>

Vzdělávací programy EU. Ministerstvo školství a tělovýchovy. [online]. [cit. 2011-03-21].

Dostupné na: <http://aplikace.msmt.cz/HTM/JKVzdelavaciprogramyEUUVOD1.htm>

Vzdělávání v EU. Národní ústav odborného vzdělávání [online]. 2008 NÚOV.[cit. 2011-02-20].

Dostupné na: <http://www.nuov.cz/vzdelavani-v-eu>

9 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 - **Kritéria hodnocení přijatelnosti – neopravitelná – 1. výzva**

Příloha č. 2 - **Kritéria hodnocení přijatelnosti – neopravitelná – 2. výzva**

Příloha č. 3 - **Kritéria hodnocení přijatelnosti – neopravitelná – 3. výzva**

Příloha č. 1 - Kritéria hodnocení přijatelnosti – neopravitelná – 1. výzva

Č.	Kritérium	Ano	Ne
1.	Žadatel splňuje definici pro Příjemce podpory stanovené pro danou výzvu.	☐	☐
2.	Žadatel má sídlo na území České republiky.	☐	☐
3.	Partner je právnická osoba se sídlem v České republice.	☐	☐
4.	Projekt bude mít dopad na území příslušného kraje, v jehož působnosti byl globální grant vyhlášen.	☐	☐
5.	Navržené klíčové aktivity projektu jsou v souladu s vyhlášenými podporovanými aktivitami v rámci dané výzvy.	☐	☐
6.	Cílové skupiny jsou v souladu se stanovenými cílovými skupinami v rámci dané výzvy.	☐	☐
7.	Doba trvání projektu je v souladu s délkou trvání projektu uváděnou ve výzvě.	☐	☐
8.	Požadovaná výše finanční podpory z OP VK k realizaci projektu je v souladu se stanoveným rozmezím minimální a maximální výše finanční podpory v rámci dané výzvy.	☐	☐
9.	Podpora z OP VK je plánována výhradně pro způsobilé výdaje ve stanovené struktuře a respektuje finanční limity v rámci dané výzvy.	☐	☐
10.	Požadovaná veřejná podpora respektuje hranici výše veřejné podpory	☐	☐
11.	Podpora z OP VK na křížové financování je v souladu s pravidly stanovenými výzvou.	☐	☐

Zdroj: KÚLK, odbor regionálního rozvoje a evropských projektů. Interní formuláře pro hodnocení přijatelnosti.

Příloha č. 2 - Kritéria hodnocení přijatelnosti – neopravitelná – 2. výzva

Č.	Kritérium	Ano	Ne
1.	Žadatel splňuje definici pro Příjemce podpory stanovené pro danou výzvu.	☐	☐
2.	Žadatel má sídlo na území České republiky.	☐	☐
3.	Partner projektu splňuje podmínky pro právněnost partnera stanovené pro danou výzvu.	☐	☐
4.	Projekt bude mít dopad na území příslušného kraje, v jehož působnosti byl globální grant vyhlášen.	☐	☐
5.	Navržené klíčové aktivity projektu jsou v souladu s vyhlášenými podporovanými aktivitami v rámci dané výzvy.	☐	☐
6.	Cílové skupiny jsou v souladu se stanovenými cílovými skupinami v rámci dané výzvy.	☐	☐
7.	Doba trvání projektu je v souladu s délkou trvání projektu uváděnou ve výzvě.	☐	☐
8.	Požadovaná výše finanční podpory z OP VK k realizaci projektu je v souladu se stanoveným rozmezím minimální a maximální výše finanční podpory v rámci dané výzvy.	☐	☐
9.	Podpora z OP VK je plánována výhradně pro způsobilé výdaje ve stanovené struktuře a respektuje finanční limity v rámci dané výzvy.	☐	☐
10.	Požadovaná veřejná podpora respektuje hranici výše veřejné podpory.	☐	☐

Zdroj: KÚLK, odbor regionálního rozvoje a evropských projektů. Interní formuláře pro hodnocení přijatelnosti.

Příloha č. 3 - **Kritéria hodnocení přijatelnosti – neopravitelná – 3. výzva**

Č.	Kritérium	Ano	Ne
1.	Žadatel splňuje definici pro příjemce podpory stanovené pro danou výzvu.	☐	☐
2.	Žadatel má sídlo na území České republiky.	☐	☐
3.*	Partner projektu splňuje podmínky pro oprávněnost partnera a současně splňuje další podmínky pro partnerství stanovené výzvou.	☐	☐
4.	Projekt bude mít dopad na území příslušného kraje, v jehož působnosti byl globální grant vyhlášen.	☐	☐
5.	Navržené klíčové aktivity projektu jsou v souladu s vyhlášenými podporovanými aktivitami v rámci dané výzvy.	☐	☐
6.	Cílové skupiny jsou v souladu se stanovenými cílovými skupinami v rámci dané výzvy.	☐	☐
7.	Doba trvání projektu je v souladu s délkou trvání projektu uváděnou ve výzvě.	☐	☐
8.	Požadovaná výše finanční podpory z OP VK k realizaci projektu je v souladu se stanoveným rozmezím minimální a maximální výše finanční podpory v rámci dané výzvy.	☐	☐
9.	Podpora z OP VK respektuje finanční limity v rámci dané výzvy	☐	☐
10.	Podpora z OP VK je plánována výhradně pro způsobilé výdaje dle pravidel způsobilosti OP VK.	☐	☐
11.*	Požadovaná veřejná podpora respektuje hranici výše veřejné podpory	☐	☐
12.*	Požadovaná procentuální výše nepřímých nákladů je v souladu se stanovenou procentuální výší nepřímých nákladů vymezených v rámci dané výzvy.	☐	☐

Zdroj: KÚLK, odbor regionálního rozvoje a evropských projektů. Interní formuláře pro hodnocení přijatelnosti.